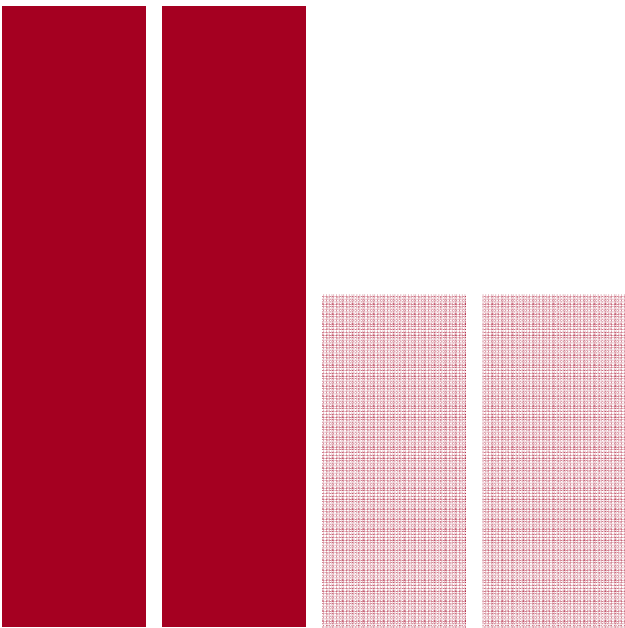

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI**

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2012-II

Ö N S Ö Z

2012 yılı Haziran sonu itibarıyla, 2007 yılında ABD’de finans piyasalarında başlayan ve ilerleyen dönemde Avrupa Birliği’nde mali boyut kazanarak küresel piyasaları etkisine alan krizin, dünya ekonomileri üzerinde yarattığı küçülme baskılarının arttığı, buna mukabil enflasyon kaygılarının azaldığı altı aylık dönemi geride bıraktık. Bu süreçte, gelişmiş ekonomilerde yaşanan sorunların gelişmekte olan ekonomileri küresel büyümenin lokomotifi haline getirdiği görülmektedir. Diğer taraftan, gelişmiş ülke ekonomilerinin canlanmalarını teşvik etmek amacıyla düşük seviyelerde seyreden faiz oranlarının gelişmekte olan ülke finansal piyasalarına yönlendirdiği sermaye akımı, söz konusu ülkelerde risk oranlarını artırırken, bazı gelişmekte olan ülkelerin cari açık-enflasyon ikileminde kalmalarına yol açmaktadır.

IMF, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Merkez Bankası’nın üyelerinden oluşan ve troika adı verilen oluşumun İspanya, Yunanistan ve Güney Kıbrıs’ta kurtarma amaçlı gerçekleştirilecek finansal yardımlar karşılığında talep edilecek önlem ve tedbirleri belirlemek üzere yürüttüğü müzakerelerden çıkacak sonuçlar ve bunların uygulanma başarısı AB ekonomisini ve geleceğini yakından ilgilendirmektedir.

Yurt dışında bu gelişmeler olurken, yurt içinde finansal yapının sağlamlığının tesis edilmesi ve sürdürülmesi için gerekli çalışmalar devam etmektedir. 31 Temmuz 2012 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere, Türk Lirası yükümlülüklerde yasal karşılık oranları, mevduatın vadesine göre kademeli olarak indirilmiş ve vadelerin uzaması teşvik edilmiştir. Ayrıca altın gibi kıymetli madenler, yasal karşılığa tabi yükümlülükler arasına dahil edilmiştir. Yasal karşılık oranlarının azaltılmasıyla piyasaya kalıcı likidite sağlamaya ilaveten, bankacılık sistemi kaynak maliyetinin ucuzlaması ve bilançolardaki vade uyumunun olumlu yönde etkilenmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan Maliye Bakanlığı ile KKTC Merkez Bankası arasında ‘Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası’ kapsamındaki mali ilişkileri düzenleyen protokol ve anlaşma ile devlet iç borçlanma senetlerinin ihracı ve mali servisine ilişkin esaslar belirlenmiştir. Bu kapsamda oluşturulacak ikincil piyasayla bankaların fon açıklarını gidermeleri ve fon fazlalarını değerlendirmeleri için alternatif bir imkan sunulması ve finansal piyasaların derinleşmesi yönünde katkı yapması hedeflenmektedir.

Bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü Haziran 2012 sonu itibarıyla artmış ve ilk kez 10 milyar TL üzerine çıkmıştır. Sektörün temel olarak kredilerden kaynaklanan aktif büyümesini, mevduatlardaki artış ile fonlamaya devam ettiği gözlenmekte ve kredilerdeki büyümeye en önemli katkının, işletme ve tüketici kredilerinden sağlandığı görülmektedir. Mevduat toplamında görülen yüzde iki oranının üzerindeki artış, ilk çeyrekte yaşanan azalışı fazlasıyla telafi etmiştir. 2011 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığı zaman 2012 Haziran sonunda sektörün dönem kârında, gelir-gider dengesindeki yapının da etkisiyle, kısmi artış meydana gelmiştir.

Bankamız tarafından üç ayda bir yayımlanan bültenlerin 2012 yılının ikinci çeyreğindeki gelişmeleri de içeren bu sayısı, yukarıda değinilen gelişmeler ışığında, ülkemiz ekonomisinin güncel görünümünü eldeki mevcut verilerle ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bunun yanında, para / finans piyasaları ve bankacılık sektörüyle ilgili verilerin özellikle araştırmacılar ve piyasa aktörleri için anlamlı olacağı düşünülmektedir.

Bu bağlamda çalışmamızın amacına hizmet etmesini temenni eder, Bültenin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ederim.

En içten saygılarımla,

Bilal San
Başkan

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı Haziran ayında **Tüketici Fiyat Endeksi'nde (TÜFE'de)** bir önceki aya göre yüzde 0,95 azalış, 2011 yılı sonuna göre yüzde 0,73 ve bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,07 oranlarında artış gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE'de en yüksek artış, yüzde 15,7 ile konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda gerçekleşmiştir. 2011 yılı Temmuz sonunda yüzde 9,5 olan yıllık TÜFE, 2012 yılının aynı ayında yüzde 6,9 oranında gerçekleşmiştir.

Ticaret Dairesi'nce oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre, 2012 yılı ikinci çeyreğinde 40,9 milyon dolar, 2012 yılı ilk altı aylık dönemi itibarıyla toplam 70,8 milyon dolar değerinde **ihracat** yapılmıştır.

KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan verilere göre; **kayıtlı işsiz sayısının** 2012 yılı ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemi itibarıyla yüzde 12,7 oranında azalarak 940 kişiye gerilediği, böylece 2011 yılının son çeyreğinde başlayan kayıtlı işsiz sayısındaki azalmanın 2012 yılının ilk iki çeyreğinde de devam ettiği gözlenmektedir.

KKTC'ye **gelen yabancı yolcu sayısı** 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 19 oranında artmış ve toplam 262,859 kişiden 312,712 kişiye yükselmiştir. Turistik konaklama tesislerinde 2011 yılı ikinci çeyreğinde ortalama yüzde 44,8 olan **doluluk oranı**, 2012 yılının aynı çeyreğinde 1,3 puan artış göstermiş ve yüzde 46,1'e ulaşmıştır.

2012 mali yılı ikinci çeyreği itibarıyla **bütçe giderleri toplamı**, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,8 oranında artarak 697,4 milyon TL'ye ulaşmış; **bütçe gelirleri toplamı** ise yüzde 6,3 oranında artarak 720,2 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren **banka sayısı**, 2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 22'dir. Sektördeki 22 bankanın 2'si kamu bankası, 13'ü özel sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır. **Bankacılık sektöründe** istihdam edilen **personel sayısı**, Mart 2012 - Haziran 2012 döneminde 71 kişi artmış ve 2.590'a yükselmiştir.

2012 yılı Mart ayı sonunda 9.815,4 milyon TL seviyesinde olan **bankacılık sektörünün aktif toplamı** Haziran 2012 sonunda yüzde 2,5 oranında artmış ve 10.062,1 milyon TL'ye yükselmiştir. Haziran 2011 - Haziran 2012'yi kapsayan bir yıllık dönemde menkul kıymetler cüzdanındaki daralmaya karşın, likit aktifler, diğer aktifler ve brüt krediler kalemlerinde genişleme olmuştur. Aynı dönemde brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 56,2'den yüzde 59,5'e yükselirken, likit aktifler yüzde 25,4'den yüzde 23,7'ye, MDC yüzde 9,7'den yüzde 8,3'e ve diğer aktifler ise yüzde 8,7'den yüzde 8,5'e gerilemiştir. Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Mart 2012 - Haziran 2012 döneminde yüzde 2,1 oranında artmış ve 8.450,5 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Brüt Krediler, Haziran 2012 sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,5 oranında artmış ve toplam 5.990,7 seviyesine yükselmiştir. Geçmiş dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2012 itibarıyla da işletme kredileri 2.956 milyon TL ile kredi türleri arasında birinci sırada yer almaktadır. Bunu 1.836,7 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Mart 2012 itibarıyla 481,2 milyon TL olan sektörün **toplam tahsili gecikmiş alacakları (TGA)**, 2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yüzde 2,83 oranında azalarak 467,6 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Aynı dönemde, özel sermayeli bankalar ile şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, kamu bankalarının payında azalış olmuştur. **TGA dönüşüm oranı** Haziran 2012 sonunda Mart 2012 sonuna göre 0,4 puan azalmış ve yüzde 7,8 olarak gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında yüzde 8,7 olan TGA dönüşüm oranı 0,9 puan azalmış ve yüzde 7,8 olmuştur. **TGA için ayrılan karşılıklar oranı**, Mart 2012 itibarıyla yüzde 63,8 iken, Haziran 2012'de 0,9 puan artmış ve yüzde 64,7'ye yükselmiştir. Mart 2012 sonunda yüzde 5,3 olan **karşılıklar toplamının brüt kredilere oranı**, 2012 yılı ikinci çeyreği sonunda 0,2 puan azalarak yüzde 5,1 seviyesine gerilemiştir.

Haziran 2012 dönemi itibarıyla **mevduat** bir önceki çeyreğe göre 176,1 milyon TL artarak, 8.450,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Sektörün mevduat toplamı, bir yıllık dönemde yüzde 10,34 oranında artmıştır. Mevduatın içerisinde en büyük pay, 6.432,8 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,1'lik payla tasarruf mevduatına aittir. Bunu 871,4 milyon TL ve yüzde 10,3'lük payla ticari mevduat izlemektedir. Sektör mevduatındaki vade yoğunluğunun önceki dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2012 sonunda da yüzde 60,3'lük payla bir ay vadeli mevduatta olduğu görülmektedir. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 15,4'lük payla vadesiz, yüzde 13,1'lik payla üç ay, yüzde 7,8'lik oranla bir yıl ve yüzde 3,4'lük oranla 6 ay vadeli mevduatlar takip etmektedir.

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan **brüt kredilerin toplam mevduata oranı**, 2012 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,3, geçen yılın aynı dönemine göre 4,1 puan artmış ve yüzde 70,9 oranında gerçekleşmiştir.

Sektörün istikrarı ve gelişmesi açısından büyük önem taşıyan **özkaynaklar**; bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,8 oranında artarak 2012 yılının ikinci çeyreği sonunda 1.123,4 milyon TL düzeyine yükselmiş, geçen bir yıllık dönemde 111,2 milyon TL artış göstermiştir.

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (SYSR), Haziran 2012 sonu itibarıyla yüzde 20,5 seviyesindedir.

KKTC Merkez Bankası, 2012 / II

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

0392 - 228 5240

0392 - 228 2131

World Wide Web Home Page

<http://www.kkctcmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdekiler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Bölgesi
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FED	Amerika Merkez Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hasıla
GSYH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
İAB	İstanbul Altın Borsası
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SYSR/SYR/SYSO	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP/₺	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
YP	Yabancı Para
\$/Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları
€	Euro, Avro
£	Sterlin, GBP

B. TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
Önsöz	i
Yönetici Özeti	ii-iii
1 Uluslararası Gelişmeler	1-3
2 İstihdam ve Fiyatlar	5-8
3 Dış Ekonomik İlişkiler	9-15
4 Bütçe Gelişmeleri	17-20
5 Parasal ve Finansal Gelişmeler	21-32
6 Finansal İstikrar Analizi	33-38
Ekonomik Kararlar	39-40
İstatistik Tabloları	41-94
Notlar	95-96

1. ULUSLARARASI GELİŞMELER

Gelişmiş Ülkeler ile Türkiye'deki Ekonomik ve Finansal Gelişmeler

Büyüme

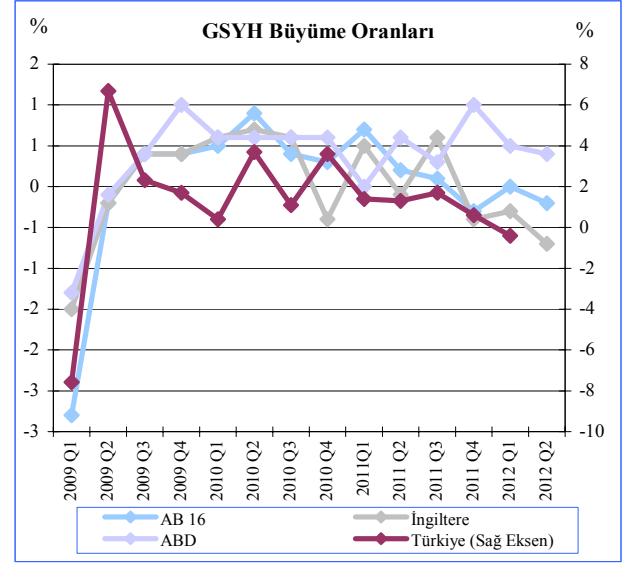
ABD ekonomisi, 2012 yılı birinci çeyreğinde tüketici harcamaları, ihracat ve özel sektör yatırımlarındaki olumlu gelişmeler sonucunda bir önceki çeyrek döneme göre binde 5, bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 2 oranında genişlemiştir. 2012 yılı ikinci çeyreğinde ise, bir önceki çeyrek döneme göre binde 4, bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 1,5 oranında büyümüştür.

Avrupa Bölgesi ekonomisi, bir önceki çeyrek dönemlerle mukayese edildiğinde; 2011 yılının son çeyreğinde binde 3, 2012 yılının ikinci çeyreğinde binde 2 oranında daralmış, 2012 yılı birinci çeyreğinde ise sabit kalmıştır. Avrupa bölgesi ekonomisi, bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre binde 4 oranında gerilemiştir.

İngiltere ekonomisi, inşaat sektörü ve imalat sanayisinin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinden dolayı bir önceki çeyrek döneme göre 2012 yılının birinci çeyreğinde binde 3, ikinci çeyreğinde binde 7 oranlarında daralmıştır.

Türkiye ekonomisinin 2012 yılı birinci döneme ilişkin hesaplanan GSYH değeri, bir önceki yıla göre sabit fiyatlarla yüzde 3,2 artış göstermiştir. Takvim etkisinden arındırılmış sabit fiyatlarla GSYH 2012 yılı birinci üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,4'lük artış gösterirken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH değeri bir önceki döneme göre binde 4 azalmıştır.

Grafik 1.1

Not: Bir önceki çeyreğe göre yüzde değişim oranları.

Kaynak: OECD ve Ülke İstatistik Kurumları

Enflasyon

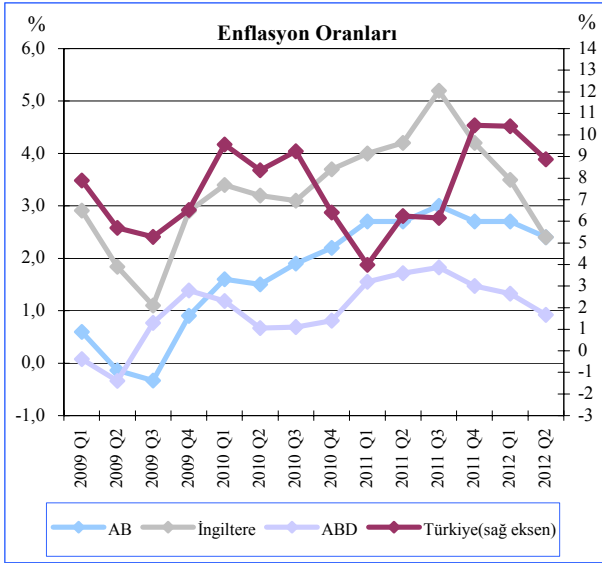
ABD'de 2011 yılı üçüncü çeyrek sonunda yıllık yüzde 3,9 olan enflasyon oranı, 2012 yılı Mart sonu itibarıyla yüzde 2,7 oranına gerilemiştir. 2012 yılı Nisan ayı itibarıyla yıllık yüzde 2,3, Mayıs ve Haziran aylarında ise yıllık yüzde 1,7 oranına gerilemiştir. 2011 yılı yıllık enflasyon oranları Nisan ayı için yüzde 3,2, Mayıs ve Haziran ayları için yüzde 3,6 oranlarında gerçekleşmiştir.

Euro bölgesinde 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 1 oranında gerçekleşen enflasyon oranı, Haziran 2012 itibarıyla bir önceki çeyrek dönem sonuna göre binde 3 oranında artmış ve yıllık bazda yüzde 2,4 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında bölgede ekonomik yavaşlamanın artması ile birlikte enflasyonun da düşük seyrine devam etmesi beklenmektedir.

İngiltere'de 2011 yılı üçüncü çeyrek sonunda yıllık yüzde 5,2 ile tavan yapan tüketici fiyatları, dördüncü çeyrek sonunda yıllık yüzde 4,2, 2012 yılı birinci çeyrek sonunda ise yıllık yüzde 3,5 oranına gerilemiştir. 2012 yılı ikinci çeyrek sonunda enflasyon oranı, yıllık yüzde 2,4 oranında gerçekleşmiştir.

Türkiye'de yıllık enflasyon 2011 yılı dördüncü çeyrekte hızlı bir artış kaydederek yılsonu itibarıyla yüzde 10,5 seviyesine yükselmiş, 2012 yılının birinci çeyreğinde de yüksek seyrini koruyarak Mart 2012 itibarıyla yıllık yüzde 10,4 oranında gerçekleşmiştir. 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla enflasyon oranı yıllık yüzde 8,9 oranına gerilemiştir.

Grafik 1.2

Not: Bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre.

Kaynak: İlgili Ülke Merkez Bankaları

Politika Faiz Oranları

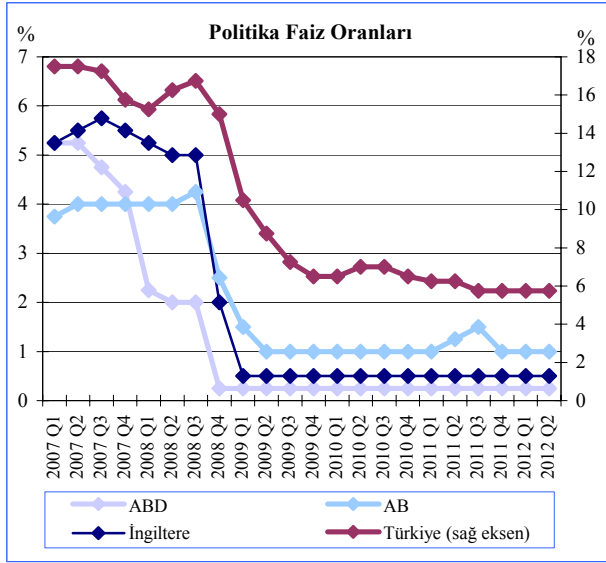
Amerika Merkez Bankası (FED), 2008 yılsonu itibarıyla yüzde 0,25 seviyesine çektiği politika faiz oranını, 2012 yılı Haziran ayında yaptığı toplantıda da değiştirmemiş ve söz konusu oranı 2014 yılı sonuna kadar düşük seviyelerde tutacağını açıklamıştır.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 2011 yılı başında yüzde 1 olan politika faizini, Nisan ve Temmuz aylarında iki sefer 25'er baz puan artırarak yüzde 1,5 oranına yükseltmiştir. Yılın son çeyreğinde ise, ekonomik görünümde ciddi belirsizliklerin ve aşağı yönlü risklerin devam etmesi, buna ek olarak enflasyonun da düşeceği beklentisi ile Kasım ve Aralık aylarında iki kez 25'er baz puan indirilerek, politika faiz oranı tekrar yüzde 1 seviyesine çekilmiştir. 2012 yılının ilk yarısında politika faiz oranında bir değişikliğe gidilmemiş, yüzde 1 oranında sabit tutulmuştur. Fakat 11 Temmuz 2012 itibarıyla politika faiz oranının yüzde 0,75 seviyesine düşürüldüğü açıklanmıştır.

İngiltere Merkez Bankası (BOE), küresel ekonomik kriz sırasında ekonomiyi resesyondan çıkarmayı desteklemek amacıyla Mart 2009'da yüzde 0,5'e indirdiği gösterge faiz oranını 2012 yılı ikinci çeyreğinde de değiştirmemiştir. Para Politikası Kurulu, 5 Temmuz 2012 tarihinde yapmış olduğu açıklamada, ekonomiyi durgunluktan kurtarmak için başlatılan varlık satın alma programının boyutunun artırılması kararını almıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), küresel ekonomide yaşanan sıkıntıların yurt içi iktisadi faaliyet üzerinde durgunluğa yol açma riskinin azaltılması amacıyla Para Politikası Kurulu'nun 4 Ağustos 2011 tarihli toplantısında yüzde 5,75 seviyesine düşürülen politika faiz oranı, 2012 yılının ilk yarısında aynı oranda sabit tutulmuştur. 20 Ekim 2011'de yapılan toplantıda 350 baz puan artırılarak yüzde 12,5 seviyesine yükseltilen gecelik borç verme faiz oranı ise, 21 Şubat 2012'de yüzde 11,5'e düşürülmüş, 21 Haziran 2012 tarihindeki toplantıda bu oran aynı seviyede bırakılmıştır.

Grafik 1.3

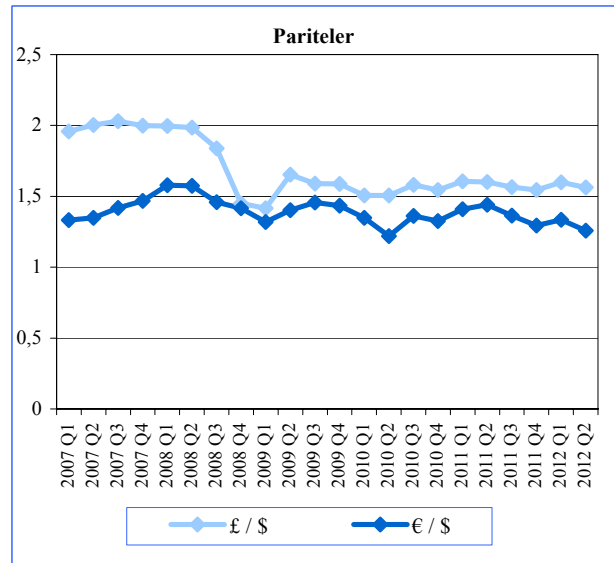

Kaynak: İlgili Ülke Merkez Bankaları

Kur ve Pariteler

2011 yılı Haziran sonu itibarıyla 1,4410 seviyesine kadar yükselen €/ \$ paritesi, yılın son çeyreğinde düşüş göstermiş ve 2011 Aralık sonu itibarıyla, 1,2938 seviyesine gerilemiştir. 2012 yılı birinci çeyreğinde €/ \$ paritesi artmış ve 2012 Mart ayı sonunda 1,3347 seviyesine yükselmiştir. 2012 yılı ikinci çeyreğinde ise €/ \$ paritesi yine düşüş göstermiş ve 2012 Haziran sonu itibarıyla 1,2589 seviyesine gerilemiştir. £/ \$ paritesinde 2012 yılı birinci çeyreğinde artış yaşanmış ve 2011 Aralık sonu itibarıyla 1,5449 olan parite, 2012 yılı Mart ayı sonunda 1,6006 seviyesine ulaşmıştır. 2012 yılı ikinci çeyreğinde düşüş göstermiş ve 2012 Haziran sonu itibarıyla 1,5625 seviyesine gerilemiştir.

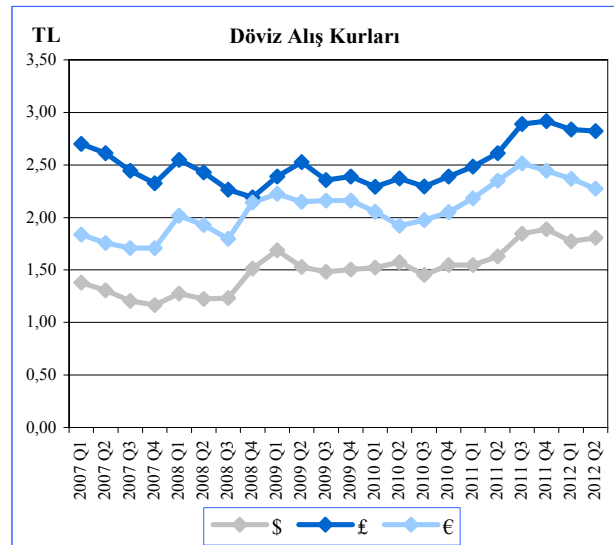
Grafik 1.4

Kaynak: KKTMB

2012 Mart sonu itibarıyla dolar, avro ve sterlin karşısında sırasıyla 1,7729, 2,3664 ve 2,8367 seviyelerinde işlem gören Türk Lirası, 2012 yılı ikinci çeyreği içinde bir önceki çeyreğe göre dolara karşı yüzde 1,9 oranında değer kaybederken, avro ve sterline karşı sırasıyla yüzde 3,9 ve 0,53 oranlarında değer kazanmıştır. Böylece 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla dolar, avro ve sterlin, Türk Lirası karşısında sırası ile 1,8065, 2,2742 ve 2,8216 seviyelerinden işlem görmüştür.

Grafik 1.5

Kaynak: KKTMB

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

2. İSTİHDAM VE FİYATLAR

İstihdam

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre; 2011 yılı ikinci çeyreğinde 389'u erkek, 688'i kadın toplam 1.077 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı 2012 yılı aynı döneminde yüzde 12,72 oranında azalmış ve 385'i erkek, 555'i kadın olmak üzere toplam 940 kişiye gerilemiştir. 2012 yılı ikinci çeyrek dönemi işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiği zaman, aktif kayıtlı işsizlerin yüzde 40,96'sı erkeklerden, yüzde 59,04'ü kadınlardan oluşmaktadır. 2011 yılının ikinci çeyrek sonu verileriyle kıyaslandığında, söz konusu çeyrek dönemde erkek kayıtlı işsiz sayısının yıllık bazda yüzde 1,03, kadın kayıtlı işsiz sayısının ise, yüzde 19,33 oranında azaldığı görülmektedir.

Tablo 2.1

	İş İsteği İle Bekleyen Aktif Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı						Yüzde Değişim
	2011				2012		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	
Erkek	448	389	511	492	474	385	-1,03
Kadın	507	688	973	567	498	555	-19,33
Toplam	955	1.077	1.484	1.059	972	940	-12,72

Kaynak: Çalışma Dairesi

Tablo 2.2'de Çalışma Dairesi'ne kayıtlı aktif işsizlerin genel görünümü verilmektedir. Bu tabloya göre 2012 yılı Mayıs sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyen 388'i erkek, 443'ü kadın olmak üzere toplam 831 kişi olduğu, ay içinde iş isteğiyle müracaat eden 164'ü erkek ve 255'i kadın toplam 419 kişi ile bu sayının 1.250'ye yükseldiği görülmektedir. Haziran ayı içinde kayıttan düşen 246 kişi ve bir işe yerleştirilen 64 kişi ile birlikte 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 940 kişi olmuştur.

Tablo 2.2

Aktif İşsizlik Kayıtlarının Genel Görünümü			
	Erkek	Kadın	Toplam
2012 Mayıs sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	388	443	831
Ay içinde iş isteğiyle müracaat edenler	164	255	419
Ay içinde işe yerleştirilenler	41	23	64
Ay içinde kayıttan düşenler	126	120	246
2012 Haziran sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	385	555	940

Kaynak: Çalışma Dairesi

2012 yılı ikinci çeyrek sonuna göre kayıtlı aktif işsizlerin yaş gruplarına göre dağılımının gösterildiği aşağıdaki tabloda; en yüksek paya yüzde 34,58 ile 325 kişiden oluşan 20-29 yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. 314 kişiden oluşan 30-39 yaş grubu yüzde 33,4'lük payla ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada yüzde 20,32'lik pay ile 191 kişiden oluşan 40-49 yaş grubu yer almaktadır. Dördüncü sırada ise, yüzde 7,34'lük pay ile 50-59 yaş grubu bulunmaktadır. 19 yaş ve aşağısı grubu yüzde 3,72'lik payla beşinci sırada yer almakta, geriye kalan binde 6,4'lük pay 60 yaş ve üzeri gruba ait bulunmaktadır.

Tablo 2.3

Haziran 2012 Sonu İtibarıyla Kayıtlı Aktif İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı				
Yaş Grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Yüzde Pay
19 Yaş ve Aşağı	14	21	35	3,72
20 - 29 Yaş Arası	133	192	325	34,58
30 - 39 Yaş Arası	125	189	314	33,40
40 - 49 Yaş Arası	72	119	191	20,32
50 - 59 Yaş Arası	35	34	69	7,34
60 Yaş ve Yukarı	6	0	6	0,64
Toplam	385	555	940	100,00

Kaynak: Çalışma Dairesi

2012 yılı Haziran ayı sonunda kayıtlı aktif işsizlerin öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 2.4'te gösterilmektedir. Buna göre, toplam 940 aktif kayıtlı işsizden 12'si okur-yazar olmayan, 6'sı diplomasız okur/yazar, 234'ü ilkökul mezunu, 142'si ortaokul mezunu, 195'i lise veya kolej mezunu, 124'ü meslek lisesi mezunu, 10'u pratik sanat okulu mezunu, 24'ü meslek yüksek okulu mezunu, 164'ü fakülte-akademi ve 29'unun ise, yüksek lisans diplomasına sahip olduğu görülmektedir.

2012 yılı ikinci çeyrek itibarıyla kayıtlı aktif işsizlerin öğrenim durumlarına göre toplam içerisindeki paylarına bakıldığında, yüzde 24,89 oran ile en büyük payın ilkökul mezunlarına ait olduğu görülmektedir. İlkokul mezunlarını yüzde 20,74 ile lise veya kolej, yüzde 17,45 ile fakülte-akademi, yüzde 15,11 ile ortaokul, yüzde 13,19 ile meslek lisesi, yüzde 3,09 ile yüksek lisans, yüzde 2,55 ile meslek yüksek okulu mezunları izlemektedir. En düşük pay ise; binde 6,4 ile diplomasız okur yazarlara, yüzde 1,06 ile pratik sanat okulu mezunlarına, yüzde 1,28 ile okur / yazar olmayanlara ait bulunmaktadır.

Tablo 2.4

2012 Yılı İkinci Çeyrek Sonunda Kayıtlı Aktif İşsizlerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı				
Öğrenim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam	Yüzde Pay
İlkokul Mezunu	112	122	234	24,89
Lise / Kolej Mezunu	79	116	195	20,74
Fakülte - Akademi Mezunu	45	119	164	17,45
Ortaokul Mezunu	76	66	142	15,11
Meslek Lisesi Mezunu	51	73	124	13,19
Yüksek Lisans	5	24	29	3,09
Meslek Yüksek Okulu Mezunu	9	15	24	2,55
Okur / Yazar Değil	1	11	12	1,28
Pratik Sanat Okulu Mezunu	6	4	10	1,06
Diplomasız Okur Yazar	1	5	6	0,64
Genel Toplam	385	555	940	100,00

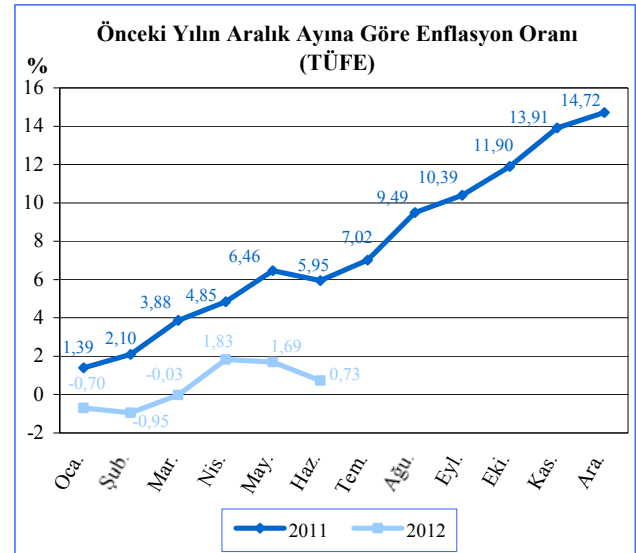
Kaynak: Çalışma Dairesi

Enflasyon

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 2009 ve 2010 yıllarında düşük seyreden enflasyon oranı, 2010 yılsonundan itibaren ağırlıklı olarak kur ve baz etkisinden kaynaklı yön değiştirmeye başlamıştır. 2011 yılında artış eğiliminde olan yıllık enflasyon oranı, 2012 yılının birinci ve ikinci çeyreğinde azalmıştır. Buna göre, 2011 yılı Mart ayında yüzde 7,28, Haziran ayında yüzde 9,08, Eylül ayında yüzde 11,13 ve Aralık ayında yüzde 14,72 olan yıllık enflasyon oranı, 2012 yılı Mart ayında yüzde 10,4, Haziran ayında ise, yüzde 9,07 seviyesine gerilemiştir.

2012 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre gerçekleşen enflasyon oranlarını, 2011 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2011 yılının Nisan ayında yüzde 4,85, Mayıs ayında 6,46, Haziran ayında yüzde 5,95 olan enflasyon oranları, 2012 yılının aynı aylarında sırasıyla 1,83, 1,69 ve 0,73 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 2.1

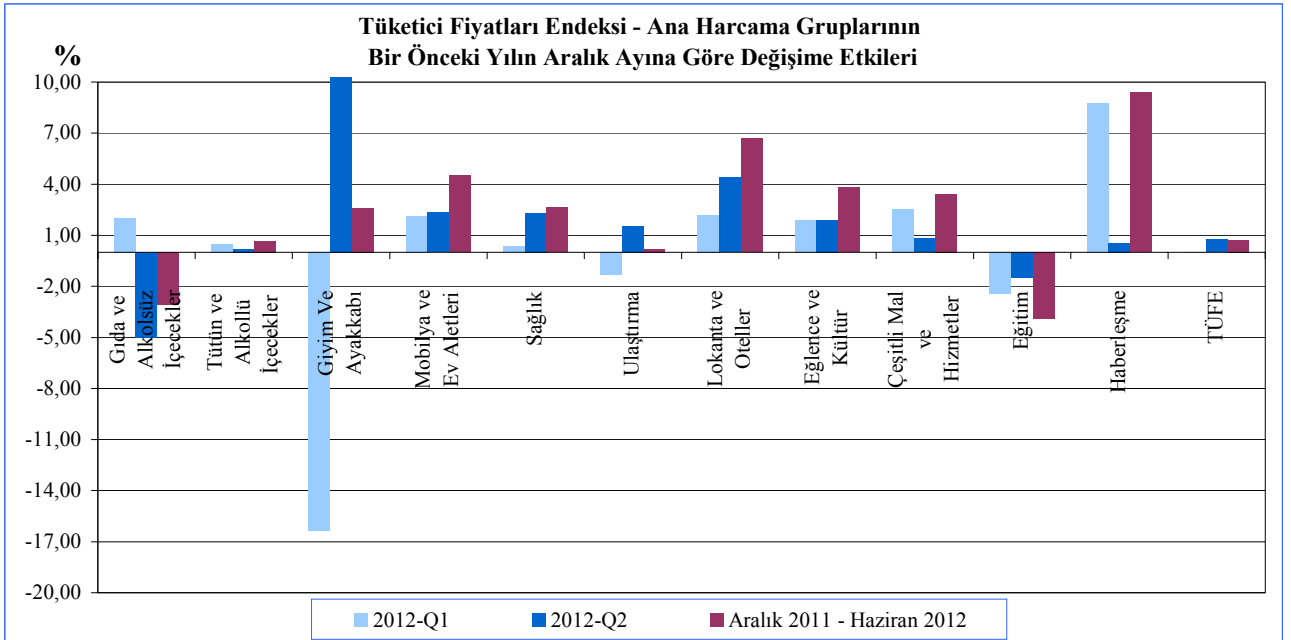
Kaynak: DPÖ

2012 yılı çeyrek dönemler itibarıyla ana harcama gruplarına göre tüketici fiyatları endeksleri Grafik 2.2’de gösterilmektedir. Buna göre; 2012 yılı ikinci çeyrek döneminde eğitim sektöründe yüzde 1,49, gıda ve alkolsüz içecekler alt grubunda yüzde 5,03 oranında fiyat azalışına karşın, haberleşme alt grubunda yüzde 0,54, giyim ve ayakkabı alt grubunda yüzde 22,68, çeşitli mal ve hizmetler alt grubunda yüzde 0,81, lokanta ve oteller alt grubunda yüzde 4,38, mobilya sektöründe yüzde 2,34, eğlence ve kültür grubunda yüzde 1,87, sağlık sektöründe yüzde 2,29, ulaştırma

alt grubunda yüzde 1,55 oranlarında fiyat artışı gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde tütün ve alkollü içecekler alt grubunda önemli bir fiyat değişikliği gözlenmemiştir.

2011 yılının ikinci çeyreği sonunda, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 5,95 oranında artış gösteren TÜFE, 2012 yılı aynı döneminde yüzde 0,73 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.2

Kaynak: DPÖ

2011 ve 2012 yıllarına ait aylık Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları, bir önceki yıl sonuna göre ve yıllık olarak Tablo 2.5'te verilmektedir. Buna göre, 2011 yılı Nisan ayında yüzde 7,52, Mayıs ayında yüzde 9,64, Haziran ayında yüzde 9,08 oranlarında gerçekleşen yıllık enflasyon, 2012 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 11,41, 9,58 ve 9,07 olmuştur.

2011 yılında çeyrek dönemler itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüksek seviyelerde gerçekleşen enflasyon oranı, 2012 yılı ikinci çeyreğinde düşük bir artış göstermiştir. Buna göre 2011 yılı ikinci çeyrek sonunda bir önceki yılsonuna göre yüzde 5,95 olan enflasyon oranı, 2012 yılı aynı çeyrek sonunda yüzde 0,73 oranında gerçekleşmiştir.

2011 ve 2012 yılları Tüketici Fiyat Endeksi değişim değerleri aylık bazda incelendiği zaman; 2011 yılı Nisan ayında yüzde 0,93, Mayıs ayında yüzde 1,54 ve Haziran ayında yüzde -0,49 oranlarında olan fiyat değişimleri, 2012 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 1,86, yüzde -0,14 ve yüzde -0,95 oranlarında gerçekleşmiştir.

Tablo 2.5

Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100 Temel Yılı) Değişim Oranları				
Yıllar	Aylar	Aylık	Yıl Sonuna Göre	Yıllık
2011	Ocak	1,39	1,39	4,99
	Şubat	0,70	2,10	5,77
	Mart	1,74	3,88	7,28
	Nisan	0,93	4,85	7,52
	Mayıs	1,54	6,46	9,64
	Haziran	-0,49	5,95	9,08
	Temmuz	1,01	7,02	9,51
	Ağustos	2,31	9,49	10,94
	Eylül	0,82	10,39	11,13
	Ekim	1,36	11,90	11,53
	Kasım	1,80	13,91	13,61
	Aralık	0,71	14,72	14,72
2012	Ocak	-0,70	-0,70	12,36
	Şubat	-0,26	-0,95	11,28
	Mart	0,93	-0,03	10,40
	Nisan	1,86	1,83	11,41
	Mayıs	-0,14	1,69	9,58
	Haziran	-0,95	0,73	9,07
	Temmuz	-1,00	-0,28	6,90
	Ağustos			
	Eylül			
	Ekim			
	Kasım			
	Aralık			

Kaynak: DPÖ

3. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

İhracat ve İthalat Gelişmeleri

2012 yılı ilk çeyreğinde 53,2 milyon TL olan KKTC toplam ihracatı, 2012 yılı ikinci çeyrek itibarıyla 20,1 milyon TL artarak 73,3 milyon TL olmuştur. ABD doları cinsinden ihracat hacminde de 2012 birinci ve ikinci çeyrekleri

arasında artış gözlenmiş ve birinci çeyrekte 29,9 milyon dolar olan KKTC ihracatı 11 milyon dolar artarak 40,9 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Buna göre KKTC ihracatı, 2012 yılının ilk altı aylık döneminde 2011 yılının aynı dönemine göre 4,3 milyon TL artarak 126,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. (Tablo 3.1)

Tablo 3.1

eyrek Dönemler İtibarıyla Yıllık İhracat										
Dönem	Milyon 					Milyon ABD doları				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2009	27,6	37,2	17,5	18,5	100,8	16,7	23,7	11,7	12,4	64,5
2010	37,0	50,8	25,1	23,6	136,5	24,5	33,5	16,7	16,2	90,9
2011	53,8	68,4	30,0	35,7	187,9	34,2	44,1	17,3	19,5	115,1
2012	53,2	73,3			126,5	29,9	40,9			70,8

Not: Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dahil değildir.

Kaynak: Ticaret Dairesi

Yıllık ihracat büyüme oranları önceki iki senenin gerisinde kalmakla birlikte 2012 yılının ikinci çeyreğinde, ilk çeyreğine göre artış gözlenmektedir. 2012 yılı birinci çeyrekte, 2011 yılının aynı çeyreğine göre yüzde 1,1 daralan TL cinsinden ihracat hacmi, ikinci çeyrekte, bir önceki yılın aynı çeyreğine

göre yüzde 7,2 artmıştır. Dolar bazlı ihracat ise, 2011 yılının aynı dönemlerine kıyasla birinci çeyrekte yıllık bazda yüzde 12,6, ikinci çeyrekte yüzde 7,3 oranlarında azalmıştır. (Tablo 3.2)

Tablo 3.2

Bir Önceki Yılın Aynı eyreğine Göre İhracat Büyüme Oranı								
Dönem	 Bazlı Yüzde Değişim				\$ Bazlı Yüzde Değişim			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
2010	34,1	36,6	43,4	27,6	46,7	41,4	42,7	30,6
2011	45,4	34,6	19,5	51,3	39,6	31,6	3,6	20,4
2012	-1,1	7,2			-12,6	-7,3		

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC ihracatında en fazla paya sahip ürünlerin Tablo 3.3'te verilen değerleri incelendiğinde, 2011 yılının ikinci çeyreğinde 20,5 milyon dolar olan toplam narenciye ihracatının, 2012 yılı aynı döneminde 16,5 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde toplam 8,6 milyon dolar olarak gerçekleşen süt ürünleri ihracatı ise, 2012 yılı ikinci çeyreğinde 8,2 milyon dolar seviyesindedir.

2012 yılı ikinci çeyreğinde üçüncü sırada yer alan rakı ihracatı, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 10,7, bir önceki çeyreğe

göre ise yüzde 55 oranında artarak 3,1 milyon dolara yükselmiştir.

2012 yılı ikinci çeyreğinde hurda ve döküntüleri ihracatı, 2,5 milyon dolar ile dördüncü sırada yer almıştır.

Konsantre ihracatı, 2012 yılı ikinci çeyreğinde tüm ihraç kalemleri arasında en belirgin artışı göstermiş ve 1,9 milyon dolar ihracat hacmi ile ülke toplam ihracatının yüzde 4,6'sına ulaşmıştır.

Tablo 3.3

Toplam İhracat İçinde En Fazla Paya Sahip Ürünler (Milyon ABD Doları)

Mal Grubu	2011					2012					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
Narenciye	10,7	20,5	0,0	0,2	31,4	Narenciye	8,9	16,5			
Süt Ürünleri	6,6	8,6	5,8	5,9	26,9	Süt Ürünleri	7,6	8,2			
Hurda ve Döküntüleri	5,3	3,4	2,3	3,3	14,3	Rakı	2,0	3,1			
Rakı	2,4	2,8	2,9	2,3	10,4	Hurda ve Döküntüleri	2,6	2,5			
Patates	1,8	1,2	0,0	0,1	3,1	Konsantre	0,6	1,9			
Diğer	7,4	7,6	6,3	7,7	29	Diğer	8,5	8,7			

Kaynak: Ticaret Dairesi

2012 yılı ikinci çeyrek döneminde ihracat kalemlerinin toplam ihracat içindeki payları incelendiğinde, 2011 yılının ikinci çeyreğine göre bir miktar gerilemekle birlikte narenciyenin yüzde 40,3 payla toplam ihracat

içinde en büyük paya sahip olduğu, süt ürünleri ihracatının ise bir önceki yılın aynı dönemine göre artış göstererek toplam ihracatta yüzde 20,1 pay sahibi olduğu görülmektedir. (Tablo 3.4)

Tablo 3.4

Toplam İhracat İçinde En Fazla Paya Sahip Ürünlerin Yüzde Dağılımı

Mal Grubu	2011					2012					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
Narenciye	31,3	46,5	0,0	1,0	27,3	Narenciye	29,8	40,3			
Süt Ürünleri	19,3	19,5	33,5	30,3	23,4	Süt Ürünleri	25,4	20,1			
Hurda ve Döküntüleri	15,5	7,7	13,3	16,9	12,4	Rakı	6,7	7,6			
Rakı	7,0	6,3	16,8	11,8	9,0	Hurda ve Döküntüleri	8,7	6,1			
Patates	5,3	2,7	0,0	0,5	2,7	Konsantre	0,7	4,6			
Diğer	21,6	17,3	36,4	39,5	25,2	Diğer	28,7	21,3			

Kaynak: Ticaret Dairesi

2011 yılsonu itibarıyla KKTC ihracatının yüzde 51,2'si Türkiye'ye yapılmaktadır. Orta Doğu ve Arap ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracat hacmi içindeki payı ise, son yıllarda kaydedilen artışla, 2011 yılı sonunda yüzde 30,8'e ulaşmış ve Türkiye'nin ardından ikinci sıraya yükselmiştir.

Tablo 3.5 incelendiğinde; KKTC'nin dış ticaret ortaklarının ihracat paylarının yıllar itibarıyla neredeyse sabit oranlı bir seyir izlediği, bununla birlikte özellikle 2008 yılından itibaren AB'ye ve diğer Avrupa ülkelerine yapılan ihracatın Orta Doğu ve Arap ülkelerine kaydığı gözlenmektedir.

Tablo 3.5

KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (%)

Yıllar	Türkiye	AB	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Serbest Liman
2005	51,3	25,7	10,4	10,3	0,1	2,2
2006	47,6	15,0	15,1	17,8	0,2	4,3
2007	58,4	15,8	8,8	11,6	0,4	5,0
2008	49,9	20,5	5,9	17,0	0,4	6,3
2009	54,2	18,5	1,7	19,5	0,7	5,4
2010	46,4	12,2	3,6	32,3	1,1	4,4
2011	51,2	7,9	1,3	30,8	0,5	8,3

Kaynak: Enerji ve Ekonomi Bakanlığı

2011 yılsonu itibarıyla KKTC'nin toplam ithalatı 1,7 milyar doları aşmıştır. Tablo 3.6 incelendiğinde; KKTC ithalatının ülkelere göre paylarının da ihracat ortaklarının payları gibi yıllar itibarıyla sabit oranlı bir seyir izlemekle

birlikte, 2009 yılından itibaren Orta Doğu ve Arap ülkelerinden yapılan ithalatın artmaya başladığı ve buna mukabil aynı dönemde, uzak doğudan yapılan ithalatta oransal olarak bir azalış trendine girildiği gözlenmektedir.

Tablo 3.6

KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (%)							
Yıllar	Türkiye	AB	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Serbest Liman
2005	65,1	21,0	6,8	1,9	4,0	1,1	0,1
2006	68,8	18,0	6,0	1,2	4,8	1,0	0,2
2007	67,9	16,1	7,3	2,6	4,3	1,6	0,2
2008	69,8	14,0	6,5	4,7	3,4	1,3	0,3
2009	69,6	15,5	6,6	2,3	4,0	1,5	0,5
2010	70,9	15,7	5,6	1,9	4,3	1,2	0,4
2011	69,4	16,3	4,7	2,5	5,1	1,6	0,4

Kaynak: Enerji ve Ekonomi Bakanlığı

Tablo 3.7'de, yıllar itibarıyla KKTC ihracatının ithalatı karşılama oranları verilmektedir. Buna göre ihracatın ithalatı karşılama oranı 2008'den itibaren artış göstermektedir.

2011 yılı üçüncü ve dördüncü çeyreklerinde sırasıyla 19,4 ve 6,9 milyon Euro olan Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat tutarları, 2012 yılı ilk çeyreğinde 5,8 milyon Euro'ya gerilemiş ve ikinci çeyrekte 1,1 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3.7

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	
2005	5,3
2006	4,7
2007	5,4
2008	4,9
2009	5,3
2010	6,0
2011	6,9

Not: Güney Kıbrıs'la yapılan ticaret dahil değildir.

Kaynak: Enerji ve Ekonomi Bakanlığı

Tablo 3.8

Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında Güney Kıbrıs ile Yapılan İhracat (Milyon Euro)					
Yıllar	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2009	1,4	2,1	1,3	1,2	6,0
2010	1,3	1,4	1,8	1,7	6,2
2011	1,4	1,6	19,4	6,9	29,3
2012	5,8	1,1			6,9

Kaynak: Kıbrıs Türk Ticaret Odası

Turizm

Ülkemiz ekonomisinde turizm önemli bir paya sahiptir. Cari işlemler hesabı açısından değerlendirildiğinde tarımla birlikte en önemli iki gelir kaynağından biridir ve mevsimsel seyri tarımla ters döngüsellikte olduğu için gelir istikrarı açısından da önemlidir. Bu bağlamda, turizm gelirlerinin artış göstermesi büyük önem arz etmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gelen yabancı yolcu sayısı 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 19 oranında artarak toplam 312.712'ye yükselmiştir.

2012 yılının ilk 6 aylık döneminde ise, yine bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 19,3 artış gözlenmiş ve 541.603 yolcu sayısına ulaşılmıştır.

2012 Haziran ayı sonunda 2011 yılının aynı dönemine göre 3. ülke uyruklular sayısındaki yıllık yüzde 24,2 artış oranı, turizmde talep yelpazesinin genişlemesi açısından da umut verici bir gelişme olarak göze çarpmaktadır. 2011 yılı ile karşılaştırıldığında, 3. ülke uyruklu yolcuların sayısında, 2012 yılı Haziran ayında yüzde 28,7, ikinci çeyrekte yüzde 20,3, ilk altı ayda yüzde 24,2 artış gözlenmiştir. Böylelikle, yılın ilk 6 ayında gelen üçüncü ülke uyruklu yolcu sayısı toplam 107.179 olmuştur.

Tablo 3.9

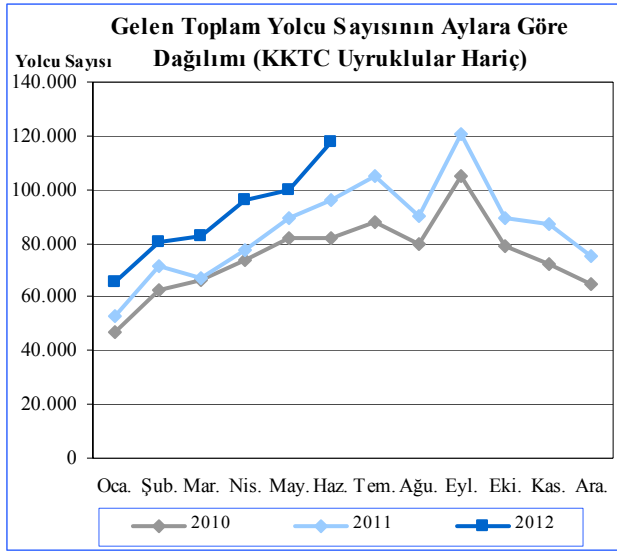
Dönem	KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı								
	TC Uyruklu			3. Ülke Uyruklu			Toplam		
	2011	2012	Yüzde Değişim	2011	2012	Yüzde Değişim	2011	2012	Yüzde Değişim
Ocak	46.038	57.453	24,8	6.574	8.257	25,6	52.612	65.710	24,9
Şubat	62.452	68.343	9,4	8.707	11.837	35,9	71.159	80.180	12,7
Mart	54.592	65.959	20,8	12.797	17.042	33,2	67.389	83.001	23,2
I. Çeyrek	163.082	191.755	17,6	28.078	37.136	32,3	191.160	228.891	19,7
Nisan	62.250	76.130	22,3	15.343	19.646	28	77.593	95.776	23,4
Mayıs	68.769	78.237	13,8	20.253	21.262	5	89.022	99.499	11,8
Haziran	73.614	88.302	20	22.630	29.135	28,7	96.244	117.437	22
II. Çeyrek	204.633	242.669	18,6	58.226	70.043	20,3	262.859	312.712	19,0
Toplam	367.715	434.424	18,1	86.304	107.179	24,2	454.019	541.603	19,3

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Grafik 3.1’de KKTC’ye giriş yapan yabancı yolcu sayısının aylık seyri görülmektedir. Buna göre yıllar itibarıyla, Mayıs - Ekim ayları arasında yolcu trafik yoğunluğunun arttığı ve en yüksek yolcu oranına Eylül aylarında ulaşıldığı görülmektedir. 2012 yılının ilk altı ayında ise yükseliş trendi istikrarını korumuş ve Haziran ayı itibarıyla ülkeye gelen 117.437 yolcu sayısı ile bir önceki yılın Eylül ayının yolcu sayısı olan 120.815’e yaklaşan bir performans gözlenmiştir.

Turizm Planlama Dairesi’nin verilerine göre, KKTC’ye gelen yabancı yolcular ülkeye girişlerinde yüzde 96 oranında hava ulaşımını tercih ederken, deniz yoluyla ulaşımı tercih eden her dört yolcudan üçü, ülkeye Girne Limanı’ndan giriş yapmaktadır.

Grafik 3.1

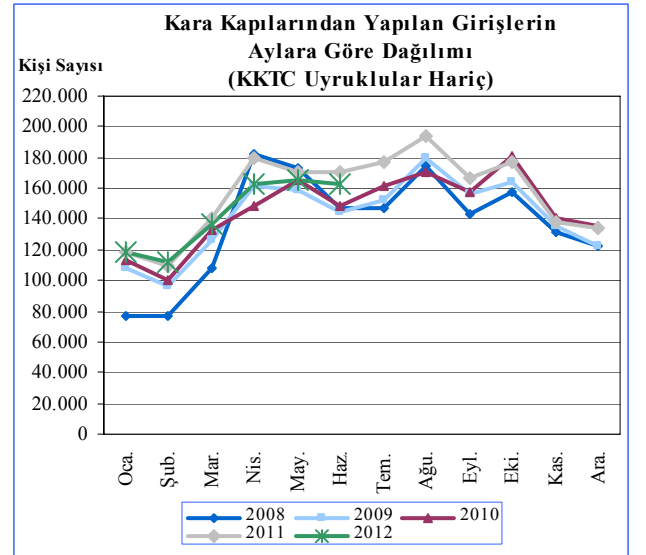

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Grafik 3.2’de, ülkemize kara kapılarından giriş yapan yabancı turist sayısında bir önceki yıla göre azalma olduğu görülmektedir. Turizm Planlama Dairesi verilerine göre Haziran ayında 163.103 olan KKTC uyruklu hariç geçiş sayısı, ilk 6 aylık dönemde 858.134’de ulaşmış, fakat bu sayı bir önceki yıl gerçekleşen toplam 890.955 geçişin gerisinde kalmıştır.

Önümüzdeki yıllarda turist sayısının artırılması için turizm yatırımlarına devam edilmektedir. Buna göre, ülkemizdeki yatak kapasitesi 2012 yılının ilk 6 aylık döneminde bir önceki yıla göre yüzde 15,2 artarak 19.389’a ulaşmıştır.

Grafik 3.2

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

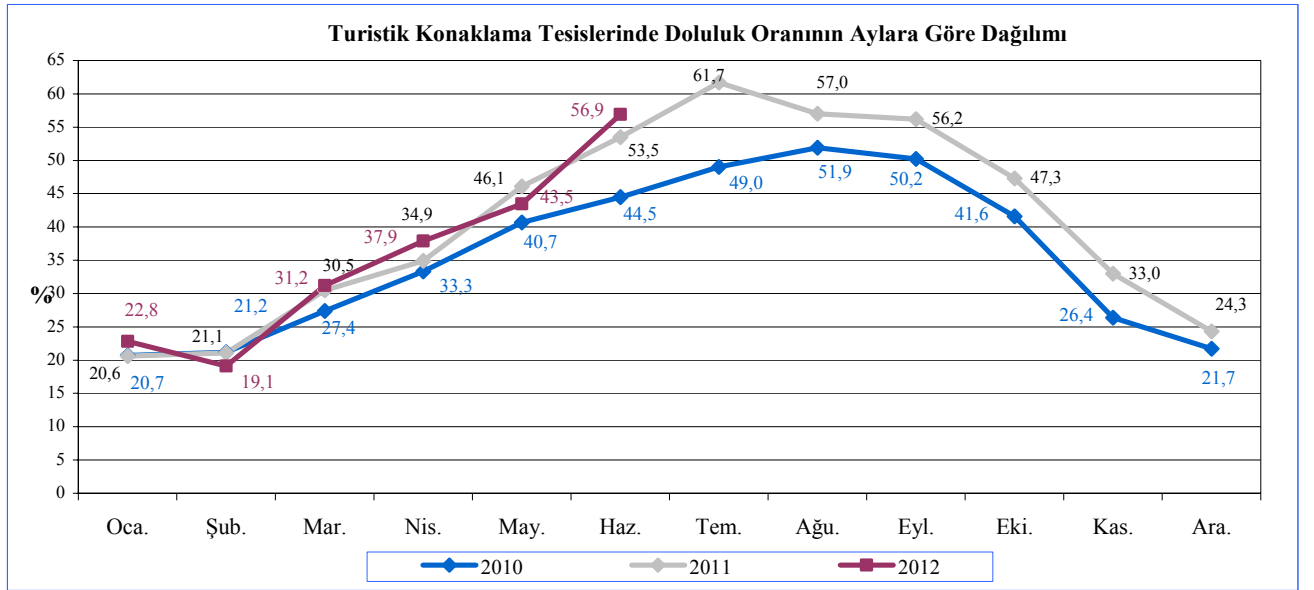
Grafik 3.3'te KKTC'de faaliyet gösteren turistik konaklama tesislerinin yıllar itibarıyla aylık doluluk oranları verilmektedir.

2011 yılının Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla yüzde 47,3, yüzde 33 ve yüzde 24,3 olarak gerçekleşen doluluk oranı, 2012 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla yüzde 22,8, yüzde 19,1 ve yüzde 31,2 olmuştur.

Turistik konaklama tesislerinde 2011 yılı ikinci çeyreğinde ortalama yüzde 44,8 olan doluluk oranı, 2012 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 2,9 oranında artış göstermiş ve yüzde 46,1'e ulaşmıştır.

Yatak kapasitesindeki artışa rağmen, doluluk oranı 2012 yılı Haziran ayı itibarıyla, yüzde 56'nın üzerine çıkmıştır. Bu oran son 3 yılın Haziran aylarında ulaşılan en yüksek seviyedir.

Grafik 3.3

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

4. BÜTÇE GELİŞMELERİ

2011 - 2012 Yılları İkinci Çeyrek Karşılaştırmaları

2012 mali yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir ve gider toplamalarında sırasıyla yüzde 6,26 ve 4,76 oranlarında artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2012 yılı ikinci çeyreğinde 720,2 ve 697,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılının ikinci çeyreğinde 12,1 milyon TL fazla veren kamu maliyesi, 2012 yılının aynı döneminde 22,8 milyon TL fazla vermiştir.

Tablo 4.1

2011-2012 İkinci Çeyrek Karşılaştırmaları
(Milyon ₺)

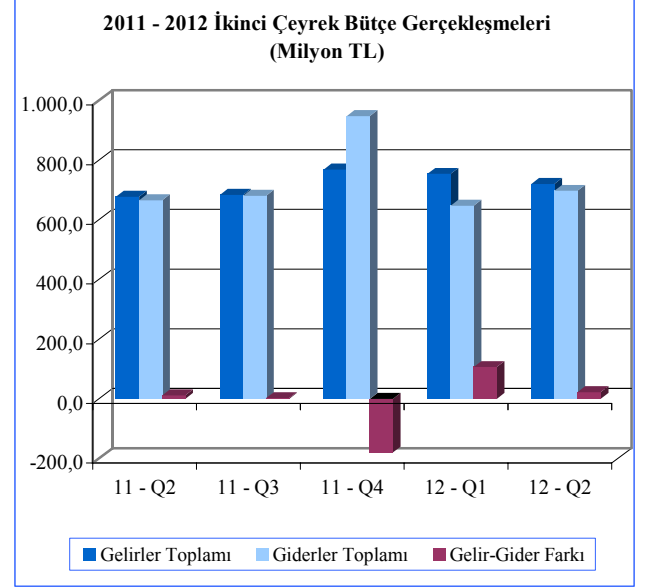
Açıklama	2011		2012		Yüzde Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Q 2	Bütçe Tahmini	Q 2	
		Gerçekleşme		Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	2.792,8	677,8	2.884,7	720,2	6,26
Bütçe Giderleri	2.844,7	665,7	3.015,5	697,4	4,76
Bütçe Dengesi	-51,9	12,1	-130,8	22,8	88,43

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

2011 yılının tamamında elde edilen 2.792,8 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 24,27'si ikinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2012 yılının aynı döneminde öngörülen bütçe gelirlerinin yüzde 24,97'si tahsil edilmiştir. 2012 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılacağı tahmin edilen 3.015,5 milyon TL'nin yüzde 23,13'ü ikinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 23,4 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelir ve gider gelişmeleri aşağıdaki grafikte çeyrek dönemler itibarıyla verilmiştir.

Grafik 4.1

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Gelirler

2012 mali yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 42,4 milyon TL artış göstererek 720,2 milyon TL'ye yükselmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2012 yılı ikinci çeyreği içinde 368,4 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2011 yılının aynı döneminde 340,2 milyon TL idi. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan alınan bağış, yardım ve krediler kalemi ise 2012 yılı ikinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,28 artış göstermiş ve 176,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı ikinci çeyreği içinde vergi dışı gelirler kalemi de 174,6 milyon TL olmuştur.

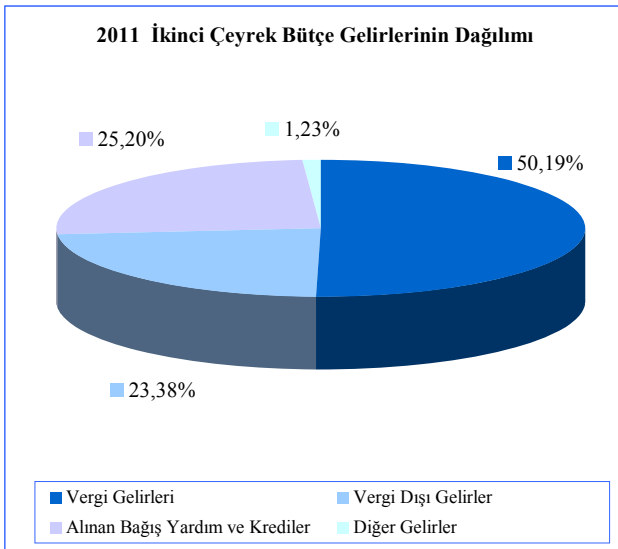
Tablo 4.2

Bütçe Gelirleri (Milyon ₺)			
Açıklama	2011 Q 2	2012 Q 2	Yüzde Değişim
Vergi Gelirleri	340,2	368,4	8,29
Vergi Dışı Gelirler	158,5	174,6	10,16
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	170,8	176,4	3,28
Diğer Gelirler	8,3	0,8	-90,36
Toplam	677,8	720,2	6,26

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

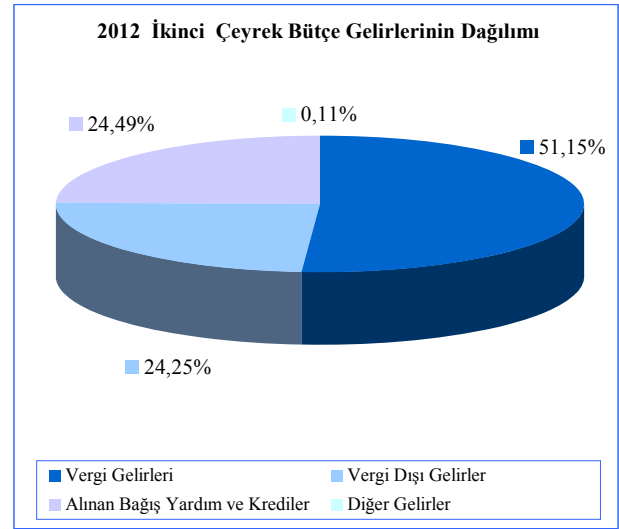
2011 yılının ikinci çeyreğinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 25,2 iken, 2012 yılı aynı döneminde yüzde 24,49'a gerilemiştir. Aynı dönemler içinde vergi gelirleri kaleminin payı yüzde 50,19'dan, yüzde 51,15'e, vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 23,38'den, yüzde 24,25'e yükselmiş, diğer gelirler kalemi ise yüzde 1,23'den, binde 11'e gerilemiştir.

Grafik 4.2

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Grafik 4.3

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Giderler

2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,76 oranında artış göstermiş ve 665,7 milyon TL'den 697,4 milyon TL'ye yükselmiştir. Söz konusu dönemlerde, cari transferler, mal - hizmet alım giderleri ile personel gideri kalemlerinde sırasıyla yüzde 7,57, 16,28 ve 1,68 oranlarında artış olmuştur.

KKTC bütçesinin cari transferler gider kalemi, 2012 yılı ikinci çeyreğinde 332,5 milyon TL olmuştur. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,68 oranında artış gösteren personel giderleri kalemi, 248 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Sermaye giderleri ve transferler kalemi de aynı dönemler içinde yüzde 24,81 artış göstermiş ve 2012 yılı ikinci çeyreğinde 33,2 milyon TL olmuştur.

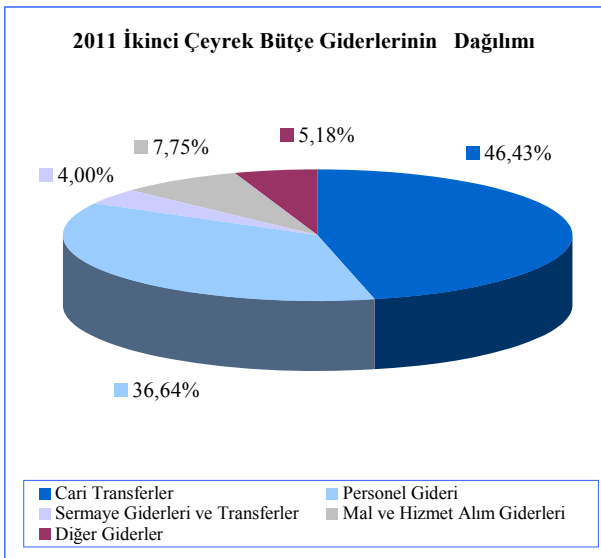
Tablo 4.3

Bütçe Giderleri (Milyon ₺)			
	2011 Q 2	2012 Q 2	Yüzde Değişim
Cari Transferler	309,1	332,5	7,57
Personel Giderleri	243,9	248,0	1,68
Sermaye Giderleri ve Transferler	26,6	33,2	24,81
Mal - Hizmet Alım Giderleri	51,6	60,0	16,28
Diğer Giderler	34,5	23,7	-31,30
Toplam	665,7	697,4	4,76

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

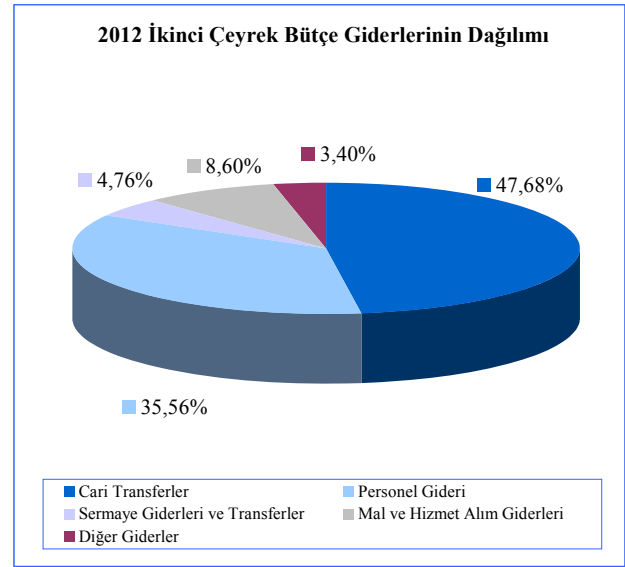
Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı 2011 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 36,64 iken, 2012 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 35,56'ya gerilemiştir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 46,43'ünü oluşturan cari transferler kaleminin payı 2012 yılı ikinci çeyreğinde artış göstermiş ve yüzde 47,68 olmuştur. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, yüzde 83,07'den yüzde 83,24'e yükselmiştir.

Grafik 4.4

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Grafik 4.5

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Finansman Dengesi

Bütçe gelirlerinden T.C. kredileri ve iç borçlanma kalemlerinin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2012 yılı ikinci çeyreğinde 2011 yılının aynı dönemine göre yüzde 34,56 oranında azalarak -67,4 milyon TL'ye gerilemiştir. Bu çeyrekte gerçekleşen açığın kapatılması için finansman kaynağı olarak kullanılan T.C. kredileri toplamı ise, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 54,76 artış göstererek 55,7 milyon TL'den 86,2 milyon TL'ye yükselmiştir. Finansman ihtiyacından daha fazla kredi kullanılması nedeniyle 2012 yılı ikinci çeyreğinde bütçe fazlası oluşmuştur.

Vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinde, 2012 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla gerçekleşen 28,2 ve 16,1 milyon TL artışlara bağlı olarak, yerel gelirler kalemi yüzde 7,26 oranında yükselmiş ve 543,8 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 77,98 olmuştur. Aynı oran 2011 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 76,16 idi. 2012 yılı ikinci çeyreğinde oluşan 67,4 milyon TL tutarındaki finansman açığı, yerel gelirlerin yüzde 12,39'una denk gelmektedir.

Tablo 4.4

Finansman Dengesi (Milyon ₺)		
	2011 Q2	2012 Q2
Yerel Gelirler +Dış Yardımlar	562,7	630,0
1. Yerel Gelirler	507,0	543,8
Vergi Gelirleri	340,2	368,4
Vergi Dışı Gelirler	158,5	174,6
Sermaye Gelirleri ve Alacaklardan Tah.	8,3	0,8
2. Dış Yardımlar	55,7	86,2
T.C. Yardımları	55,7	86,2
Bütçe Giderleri	665,7	697,4
Personel Giderleri	243,9	248,0
Cari Transferler	309,1	332,5
Sermaye Giderleri	26,6	33,2
Diğer Giderler	86,1	83,7
Finansman Dengesi	-103,0	-67,4
Finansman	115,1	90,2
T.C. Kredileri	115,1	90,2
İç Borçlanma	-	-

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

5. PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

Bankacılık Sektörü Piyasa Yapısı

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı Haziran 2012 sonunda 22'dir. Sektördeki 22 bankanın 2'si kamu bankası, 13'ü özel sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır.

2012 yılının ikinci çeyreği sonunda özel sermayeli bankaların toplam banka sayısı içindeki payı yüzde 59,09'dur. Özel sermayeli bankalar grubunu yüzde 31,82'lik payla şube bankaları, yüzde 9,09'luk payla kamu bankaları izlemektedir.

Tablo 5.1

	Banka Sayısındaki Gelişmeler							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Mart 2012	Haziran 2012
Kamu Bankaları	2	2	2	2	4	3	3	2
Özel Sermayeli Bankalar	15	15	15	15	12	12	12	13
Şube Bankaları	6	7	7	7	7	7	7	7
Toplam	23	24	24	24	23	22	22	22

Kaynak: KKTCMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şube sayısı 2012 yılı ikinci çeyrek itibarıyla, bir önceki çeyreğe göre 5 şube artarak 201'e yükselmiştir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında (Tablo 5.2); toplam şube sayısının yüzde

61,19'unun özel sermayeli bankalara, yüzde 21,89'unun şube bankalarına, yüzde 16,92'sinin kamu bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.2

	Şube Sayısının Gelişimi ve Yüzde Dağılımı							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Mart 2012	Haziran 2012
Kamu Bankaları	23	24	27	29	34	35	35	34
Özel Sermayeli Bankalar	83	95	111	120	118	117	117	123
Şube Bankaları	28	30	32	35	40	44	44	44
Toplam	134	149	170	184	192	196	196	201
Yüzde Dağılım								
Kamu Bankaları	17,16	16,11	15,88	15,76	17,71	17,86	17,86	16,92
Özel Sermayeli Bankalar	61,94	63,76	65,30	65,22	61,46	59,69	59,69	61,19
Şube Bankaları	20,90	20,13	18,82	19,02	20,83	22,45	22,45	21,89

Kaynak: KKTCMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Mart 2012 - Haziran 2012 döneminde 71 kişi artarak 2.519'dan 2.590'a yükselmiştir. Söz konusu personelin 1.568'i özel sermayeli bankalarda, 539'u kamu bankalarında, 473'ü şube bankalarında çalışmaktadır.

Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde sektörde çalışan personel sayısı, 193 kişi artarak 2.397'den 2.590'a yükselmiştir. Söz konusu personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde; özel sermayeli bankalarda çalışan personel sayısında 196, şube

bankalarında 19 kişinin arttığı, kamu bankalarında 22 kişinin azaldığı görülmektedir. (Tablo 5.3)

Haziran 2011'de sektörün toplam personel sayısının yüzde 23,40'ına sahip olan kamu bankalarının payı, Haziran 2012 sonunda yüzde 20,81'e gerilemiştir. Aynı dönemde özel sermayeli bankaların payı yüzde 57,66'dan yüzde 60,93'e yükselirken, şube bankalarının payı ise, 18,94'den yüzde 18,26'ya gerilemiştir.

Tablo 5.3

	Personel Sayısı Dağılımı (%)										
	2006	2007	2008	2009	2010	Mar. 2011	Haz. 2011	Eyl. 2011	Ara. 2011	Mar. 2012	Haz. 2012
Kamu Bankaları	491	518	558	562	549	565	561	554	552	550	539
Özel Sermayeli Bankalar	1.257	1.386	1.432	1.433	1.437	1.386	1.382	1.396	1.459	1.497	1.578
Şube Bankaları	296	345	382	413	443	439	454	453	474	472	473
Toplam	2.044	2.249	2.372	2.408	2.429	2.390	2.397	2.403	2.485	2.519	2.590
Yüzde Dağılım											
Kamu Bankaları	24,02	23,03	23,52	23,34	22,60	23,64	23,40	23,06	22,21	21,83	20,81
Özel Sermayeli Bankalar	61,50	61,63	60,37	59,51	59,16	57,99	57,66	58,09	58,71	59,43	60,93
Şube Bankaları	14,48	15,34	16,11	17,15	18,24	18,37	18,94	18,85	19,08	18,74	18,26

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu

2012 yılı Mart ayı sonunda 9.815,4 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, Haziran 2012 sonunda yüzde 2,51 oranında artmış ve 10.062,1 milyon TL olmuştur. İlgili dönemde likit aktiflerde yüzde 1,33, brüt kredilerde yüzde 2,54 oranında artış, menkul değerler cüzdanında yüzde 2,73 azalma olmuştur. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde sektörün toplam aktifleri, yüzde 10,54 oranında artmıştır. Söz konusu dönemde sektörün brüt kredileri yüzde 17,06, likit aktifleri ise yüzde 3,22 oranında artmış, menkul değerler cüzdanı ise yüzde 5,9 oranında azalmıştır.

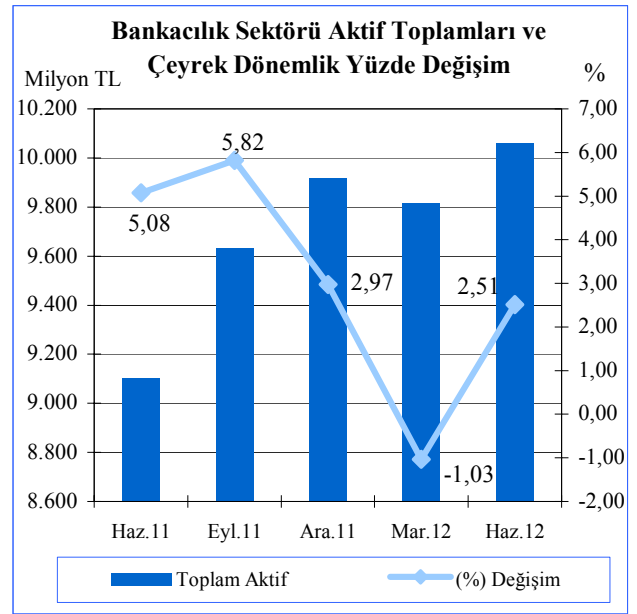
2012 yılının ilk altı aylık döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 1,46 oranında, brüt kredileri yüzde 2,08 oranında artmış, likit aktifleri yüzde 1,16 ve menkul değerler cüzdanı yüzde 14,02 oranında azalmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Mart 2012 - Haziran 2012 döneminde yüzde 2,13, özkaynaklar ise yüzde 2,85 oranında artmıştır. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde mevduatta yüzde 10,34, özkaynaklarda ise, yüzde 10,99 oranında artış olmuştur.

Aralık 2011 - Haziran 2012 döneminde ise mevduatta yüzde 0,57, özkaynaklarda yüzde 2,41 oranında artış gerçekleşmiştir.

Bankacılık sektörü toplam aktifinin çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.1'e bakıldığında; 2011 yılının ikinci çeyrek döneminden itibaren bu oranlar sırasıyla yüzde 5,08, yüzde 5,82, yüzde 2,97, 2012 yılının ilk çeyreğinde yüzde -1,03, ikinci çeyreğinde ise yüzde 2,51 olduğu görülmektedir.

Grafik 5.1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 5.4

	Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon ₺)								
	2011				2012		Yüzde Değişim		
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2012-06/2012	12/2011-06/2012	06/2011-06/2012
Likit Aktifler	2.358,0	2.312,6	2.465,5	2.415,1	2.355,7	2.387,0	1,33	-1,16	3,22
MDC	611,7	882,1	902,0	965,5	853,4	830,1	-2,73	-14,02	-5,9
Krediler (Brüt)	4.850,5	5.117,5	5.376,8	5.868,5	5.842,6	5.990,7	2,54	2,08	17,06
Diğer Aktifler	842,4	790,4	887,8	668,7	763,7	854,3	11,86	27,76	8,08
Toplam Aktif-Pasif	8.662,6	9.102,6	9.632,1	9.917,8	9.815,4	10.062,1	2,51	1,46	10,54
Mevduat	7.365,3	7.658,4	8.118,1	8.402,9	8.274,4	8.450,5	2,13	0,57	10,34
Diğer Pasifler	389,4	432,0	436,7	417,9	448,7	488,7	8,92	16,94	13,13
Özkaynaklar	907,9	1.012,2	1.077,3	1.097,0	1.092,3	1.123,4	2,85	2,41	10,99

Kaynak: KKTCCMB

2012 yılının ikinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay yüzde 59,53 oran ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 23,72 payla likit aktifler, yüzde 8,50 payla diğer aktifler ve yüzde 8,25'lik payla menkul değerler cüzdanı takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde yapısal dağılım yönünden değerlendirildiğinde, likit aktiflerde, MDC ve diğer aktiflerdeki daralmaya karşın, brüt kredilerde genişleme olduğu görülmektedir. Bu dönemde brüt kredilerin aktif toplam içerisindeki payı yüzde 56,22'den yüzde 59,53'e yükselirken, likit aktifler yüzde

25,41'den yüzde 23,72'ye, MDC yüzde 9,69'dan yüzde 8,25'e ve diğer aktifler ise yüzde 8,68'den yüzde 8,50'ye gerilemiştir.

Haziran 2012 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 83,98'ini mevduat, yüzde 11,16'sını özkaynaklar ve yüzde 4,86'sını diğer pasifler oluşturmaktadır.

Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde mevduatın toplam kaynaklar içindeki payı yüzde 84,13 düzeyinden yüzde 83,98 düzeyine gerilemiş, özkaynakların payı ise, yüzde 11,12 seviyesinden yüzde 11,16 seviyesine yükselmiştir.

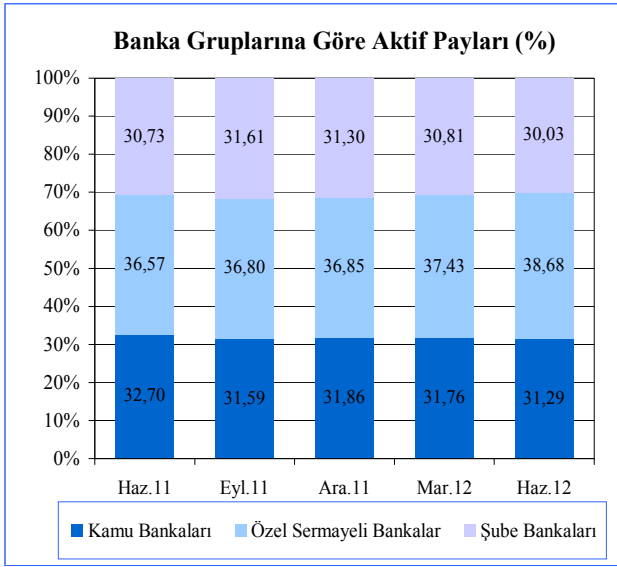
Tablo 5.5

Aktif	Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Dağılımı (%)					
	2011				2012	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Likit Aktifler	27,22	25,41	25,60	24,35	24,00	23,72
MDC	7,06	9,69	9,36	9,74	8,69	8,25
Krediler (Brüt)	55,99	56,22	55,82	59,17	59,52	59,53
Diğer Aktifler	9,73	8,68	9,22	6,74	7,79	8,50
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif						
Mevduat	85,02	84,13	84,28	84,73	84,30	83,98
Diğer Pasifler	4,50	4,75	4,54	4,21	4,57	4,86
Özkaynaklar	10,48	11,12	11,18	11,06	11,13	11,16
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCMB

Sektörün toplam aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.2'ye göre; 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankalar grubu yüzde 37,43'den yüzde 38,68 düzeyine yükselmiştir. Kamu bankaları grubu yüzde 31,76 seviyesinden yüzde 31,29'a, şube bankaları grubu ise yüzde 30,81 seviyesinden yüzde 30,03'e düşmüştür. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde ise, özel sermayeli bankalar grubunda artış, kamu bankaları ve şube bankaları gruplarında azalma olmuştur.

Grafik 5.2

Kaynak: KKTCCMB

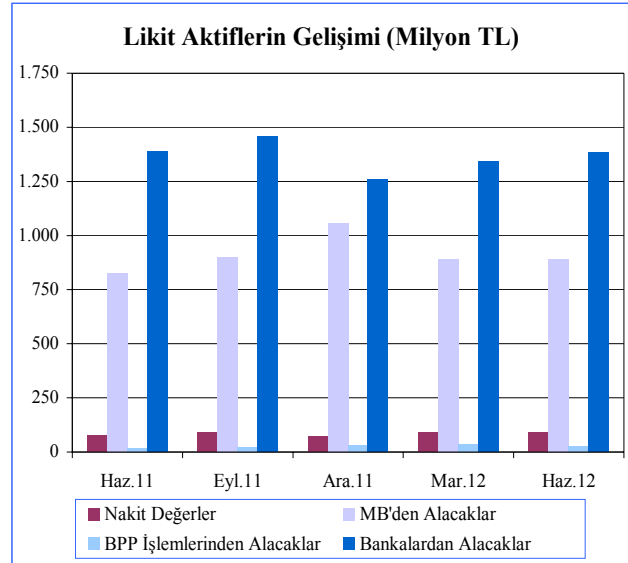
Likit Varlıklar

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemlerinin toplamı, 2012 yılının ikinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre 31,3 milyon TL artarak 2.355,7 milyon TL'den 2.387 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 11,4 milyon TL azalışa karşın, nakit değerler kaleminde 0,8 milyon TL, bankalardan alacaklarda 40,9 milyon TL ve Merkez Bankası'ndan alacaklar kaleminde 1 milyon TL artış meydana gelmiştir.

2011 yılı ikinci çeyrek sonunda 2.312,6 milyon TL olan likit aktifler, 2012 yılının aynı döneminde yüzde 3,22 oranında artarak 2.387 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Anılan dönemde, bankalardan alacaklar kalemi 1.390,1 milyon TL'den 1.383,5 milyon TL'ye gerilemesine karşın, nakit değerler 78,4 milyon TL'den 89,6 milyon TL'ye, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 17,5 milyon TL'den 24,5 milyon TL'ye ve Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi 826,6 milyon TL'den 889,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

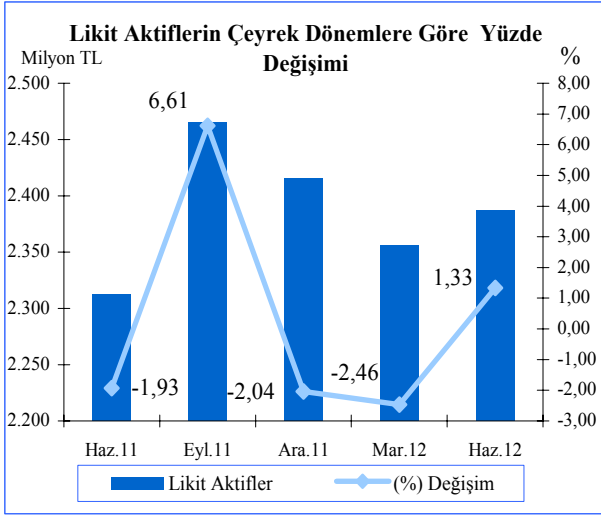
Grafik 5.3

Kaynak: KKTCCMB

Likit aktiflerin çeyrek dönemlere göre yüzde değişiminin verildiği aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere; 2011 yılının ikinci ve son çeyreğinde azalış, üçüncü çeyreğinde artış olmuştur. Likit aktifler 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,46 oranında gerilemiş, ikinci çeyreğinde ise yüzde 1,33 oranında artmıştır.

Grafik 5.4

Kaynak: KKTCMB

Krediler

Bankacılık sektörünün temel görevi finansal aracılık yapmaktır. Dolayısıyla, bankaların topladığı fonlar sayesinde verdiği krediler, takip edilmesi gereken önemli bir göstergedir. Haziran 2012 itibarıyla, kredilerin türlerine göre dağılımına bakıldığında, geçmiş dönemlerde olduğu gibi işletme kredileri 2.956 milyon TL ile birinci sırada yer almaktadır. Bunu 1.836,7 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde işletme kredileri 2.354,2 milyon TL'den 2.956 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise, 1.515,1 milyon TL'den 1.836,7 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.6

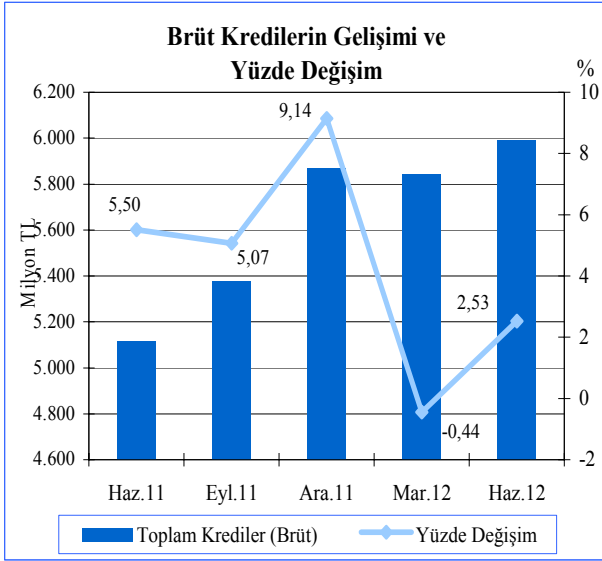
	Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon ₺)					
	2011				2012	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
İşletme Kredileri	2.262,1	2.354,2	2.581,8	2.865,9	2.857,6	2.956,0
Tüketici Kredileri	1.368,8	1.515,1	1.637,0	1.686,5	1.739,9	1.836,7
Kredi Kartları	144,5	156,0	164,0	168,0	172,0	184,1
İskonto ve İştira Senetleri	55,4	63,0	64,0	62,6	60,9	68,8
Diğer Yatırım Kredileri	20,3	26,3	26,7	32,2	32,5	31,8
İthalat Kredileri	16,8	17,6	20,0	18,1	23,9	30,1
Fon Kaynaklı Krediler	13,4	12,8	14,0	13,4	12,7	12,0
İhtisas Kredileri	22,2	17,3	12,6	16,9	17,9	12,1
İhracat Kredileri	6,4	10,4	12,1	15,3	16,3	14,8
KKTCMB Kaynaklı Krediler	5,7	5,7	6,9	0,7	5,2	5,2
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	0,5
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer Krediler	488,6	490,9	412,7	521,4	420,8	369,9
Toplam Krediler	4.404,2	4.670,5	4.953,0	5.402,3	5.361,4	5.523,1

Not: TGA'lar dahil değildir.

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredileri, Grafik 5.5'ten de görüleceği üzere, 2011 yılının ikinci çeyreğinden itibaren artmış ve en güçlü artış yüzde 9,14'lük oran ile dördüncü çeyrekte olmuştur. Mart 2012 sonunda bir önceki çeyreğe göre ise, yüzde 0,44 oranında daralmıştır. 2012 Haziran ayı sonu itibarıyla, brüt kredilerde yüzde 2,53 oranında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.5

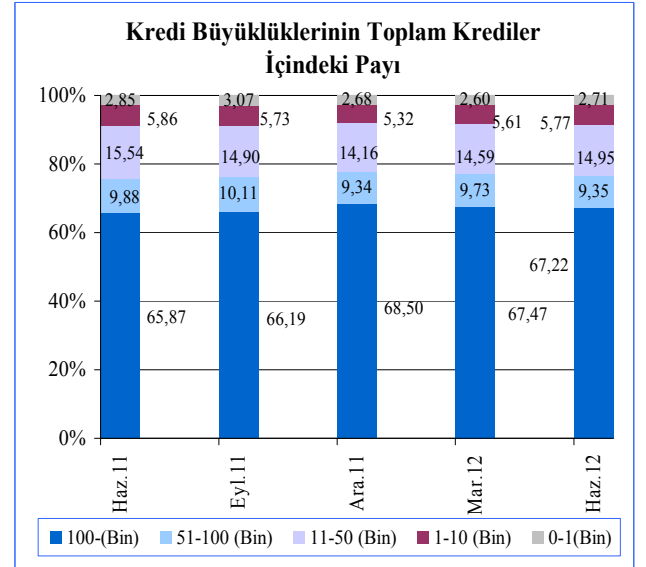

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki paylarına ilişkin Grafik 5,6'ya bakıldığında, Mart 2012 sonunda yüzde 67,47 olan 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payının Haziran 2012 itibarıyla 0,25 puan azalarak yüzde 67,22 olduğu görülmektedir. Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 14,95'lik payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 9,35 ve yüzde 5,77'sini oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise, yüzde 2,71 payla bin TL'ye kadar olan krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki payı Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde; 100 bin TL'den büyük dilimindeki kredilerde artış, 0-1 bin TL, 1-10 bin TL, 11-50 bin TL ve 51-100 bin TL dilimlerindeki kredilerde azalma olmuştur.

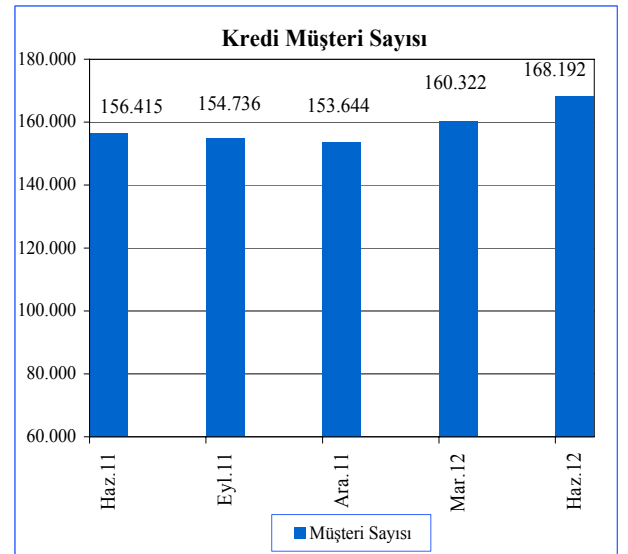
Grafik 5.6

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün kredi müşterisi sayısı, 7.870 kişi artarak, 160.322'den 168.192'ye yükselmiştir. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde ise, 11.777 kişi artmıştır.

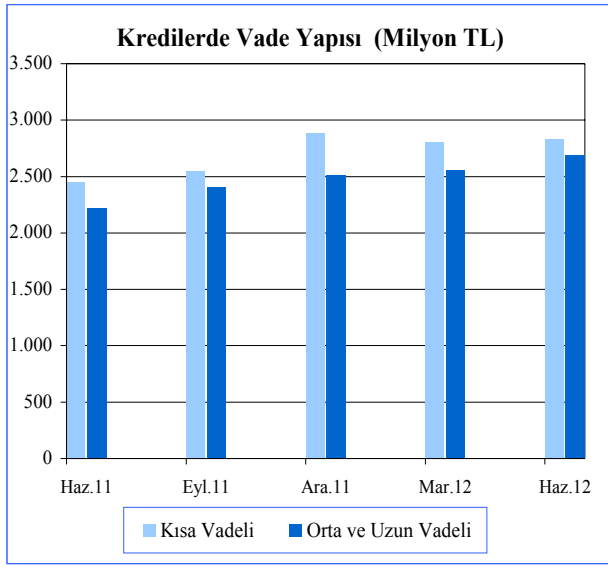
Grafik 5.7

Kaynak: KKTCCMB

Kısa vadeli krediler, 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 30 milyon TL artarak, 2.803 milyon TL'den 2.833 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu dönemde orta ve uzun vadeli krediler, yüzde 5,15 oranında artarak 2.558,4 milyon TL'den 2.690,1 milyon TL'ye yükselmiştir. Kısa vadeli krediler, Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde yüzde 15,83, orta ve uzun vadeli krediler yüzde 20,92 oranında genişlemiştir.

Grafik 5.8

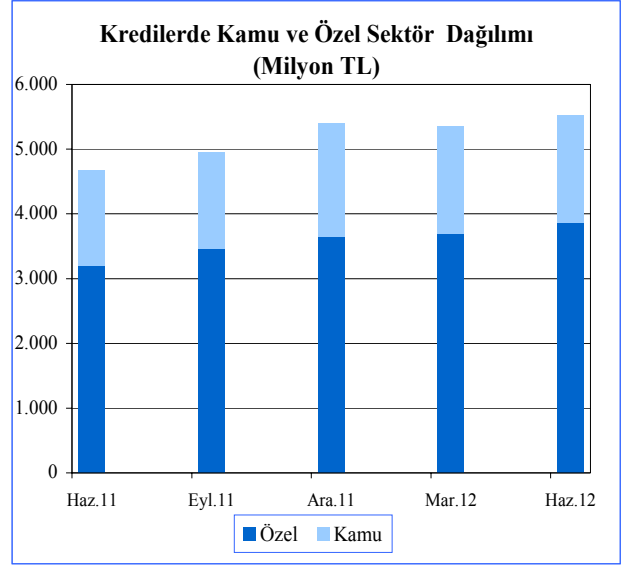
Kaynak: KKTCMB

Haziran 2012 itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 69,9'unu özel sektöre, yüzde 30,1'ini ise, kamuya kullanmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesimine kullanılan krediler bir önceki çeyreğe göre 1,5 milyon TL azalarak 1.664 milyon TL'den 1.662,5 milyon TL'ye gerilemesine karşın, özel kesime kullanılan krediler 163,3 milyon TL artarak 3.697,4 milyon TL'den 3.860,7 milyon TL'ye yükselmiştir.

Kamu kesimine verilen krediler, Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde 181 milyon TL artarak 1.481,5 milyon TL'den 1.662,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Söz konusu dönemde özel kesime kullanılan krediler, 3.189 milyon TL düzeyinden 671,7 milyon TL artış göstererek 3.860,7 milyon TL düzeyine

ulaşmıştır. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde kamu kesimine verilen kredilerin artış hızı yüzde 12,22, özel kesime kullanılan kredilerin artış hızı ise yüzde 21,06'dır.

Grafik 5.9

Kaynak: KKTCMB

Mevduat

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,13 oranında ve 176,1 milyon TL, bir yıllık dönemde yüzde 10,34 oranında ve 792,1 milyon TL artış göstermiş, 8.450,5 milyon TL'ye yükselmiştir.

Mevduatın türlerine göre gelişiminin gösterildiği Tablo 5.6'ya bakıldığında, Haziran 2012 itibarıyla geçmiş dönemlerde olduğu gibi en büyük payın 6.432,8 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,12'lik payla tasarruf mevduatına ait olduğu gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 871,4 milyon TL ve yüzde 10,31'lik payla ticari mevduat, 598,2 milyon TL ve yüzde 7,08'lik payla resmi mevduat izlemektedir. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde tasarruf mevduatında yüzde 10,17, ticari mevduatta yüzde 4,48 ve resmi mevduatta yüzde 12,49 oranlarında artış görülmektedir.

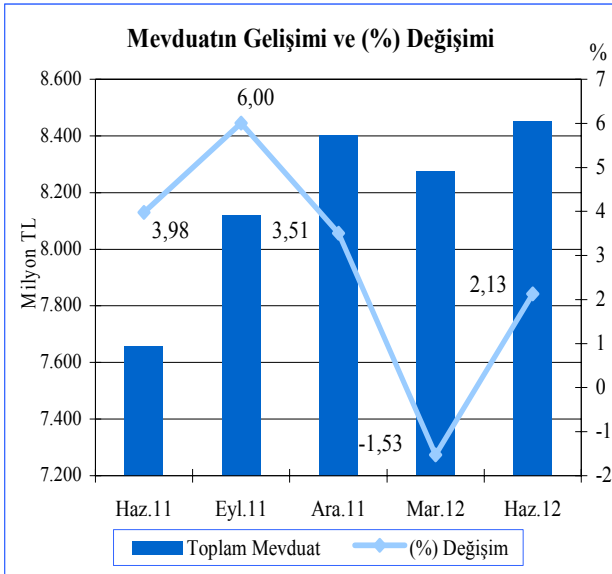
Tablo 5.6

	Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon ₺)					
	2011				2012	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Tasarruf	5.585,1	5.839,0	6.162,0	6.334,3	6.324,6	6.432,8
Ticari	781,4	834,0	905,1	899,2	850,6	871,4
Resmi	583,3	531,8	529,8	569,1	568,5	598,2
Bankalararası	218,1	234,0	295,2	315,0	258,6	253,5
Diğer	197,4	219,6	226,0	285,3	272,1	294,6
Toplam Mevduat	7.365,3	7.658,4	8.118,1	8.402,9	8.274,4	8.450,5

Kaynak: KKTCMB

Sektördeki toplam mevduat gelişiminin gösterildiği Grafik 5.10'a göre; 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde 1,53 oranında daralan mevduat, 2012 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 2,13 oranında genişlemiştir.

Grafik 5.10

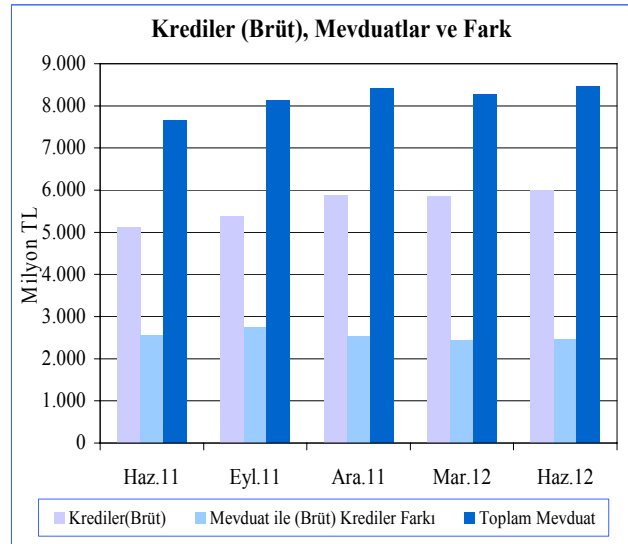

Kaynak: KKTCMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Mart 2012 sonunda 2.431,8 milyon TL olan fark, 28 milyon TL artmış ve Haziran 2012 sonunda 2.459,8 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde toplam mevduat ve brüt krediler arasındaki fark bir yıllık dönemde 81,1 milyon TL gerilemiştir.

Grafik 5.11

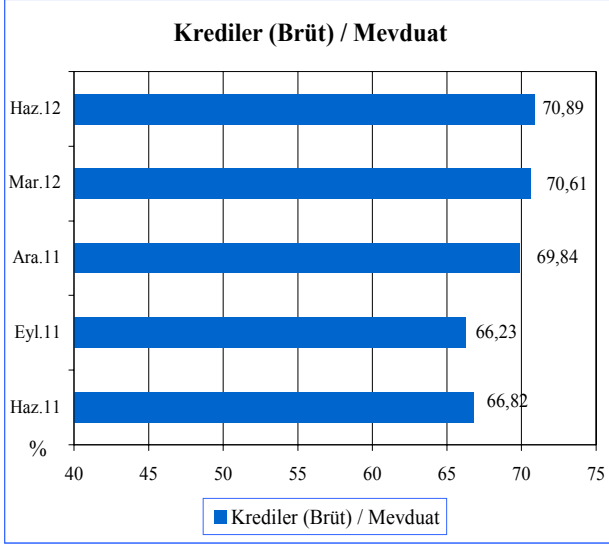

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, Mart 2012 sonunda yüzde 70,61 iken Haziran 2012 sonunda 0,28 puan artarak yüzde 70,89 oranına ulaşmıştır. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 4,07 puan artmıştır.

Haziran 2011 - Haziran 2012 dönemini kapsayan bir yıllık dönemde üç ay vadeli, altı ay vadeli ve bir yıl vadeli mevduatların toplam mevduat içindeki payı sırasıyla 2, 0,49 ve 0,04 puan artmasına karşın vadesiz ile bir ay vadeli mevduatın payı ise, 0,87 ve 1,66 puan azalmıştır.

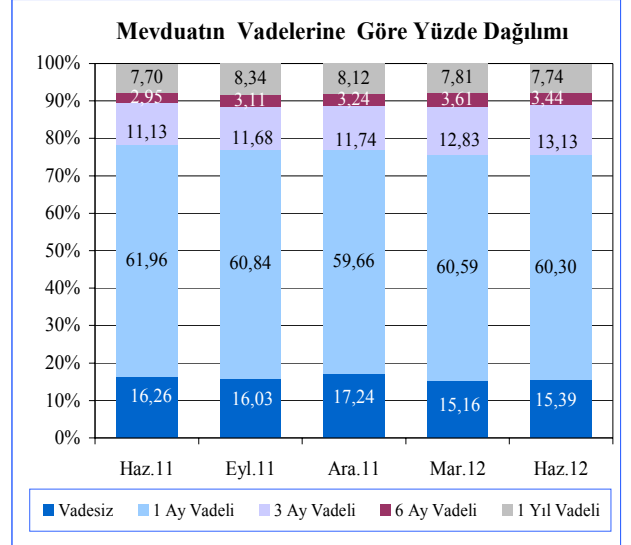
Grafik 5.12

Kaynak: KKTCMB

Sektör mevduatındaki vade yoğunluğu, önceki dönemlerde olduğu gibi, yüzde 60,3'lük oranla bir ay vadeli mevduattadır. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 15,39 oranla vadesiz, yüzde 13,13 oranla üç ay vadeli, yüzde 7,74 oranla bir yıl vadeli ve yüzde 3,44'lük oranla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Grafik 5.13

Kaynak: KKTCMB

Özkaynaklar

Sektörün istikrarı ve gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre 31,1 milyon TL artarak 2012 yılının ikinci çeyreği sonunda 1.123,4 milyon TL düzeyine gelmiştir. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde ise, yüzde 10,99 oranında artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 37,1 milyon TL, yedek akçeler 29,2 milyon TL artış göstermiştir.

Tablo 5.8

	Özkaynakların Gelişimi (Milyon ₺)					
	2011				2012	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Ödenmiş Sermaye	567,6	630,2	641,0	641,3	653,5	667,3
Yedek Akçeler	121,6	133,3	141,6	143,2	150,6	162,5
Sabit Kıymet Yeniden Değer. Fonu	3,5	3,5	3,1	3,5	3,5	3,5
Menkul Değerler Artış Fonu	4,2	5,0	5,0	5,0	6,3	6,3
Dönem Kârı (Zararı)	42,4	98,0	162,5	181,5	44,5	103,7
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	168,6	142,2	124,1	122,5	233,9	180,1
Toplam	907,9	1.012,2	1.077,3	1.097,0	1.092,3	1.123,4

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı

En dar tanımlı para arzı M1, Mart 2012 dönemine göre Haziran 2012 sonunda yüzde 3,07 oranında artarak 1.446 milyon TL seviyesinden 1.490,4 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 6,37 oranında ve 89,3 milyon TL tutarında artış olmuştur.

Mart 2012 sonunda 7.967,1 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2012 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 2,09 oranında artarak 8.133,7 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde yüzde 10,48 oranında ve 771,6 milyon TL tutarında artış göstermiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, 182,1 milyon TL artarak 8.587,4 milyon TL'den 8.769,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı yüzde 10,41, artış tutarı ise, 826,5 milyon TL'dir.

Tablo 5.9

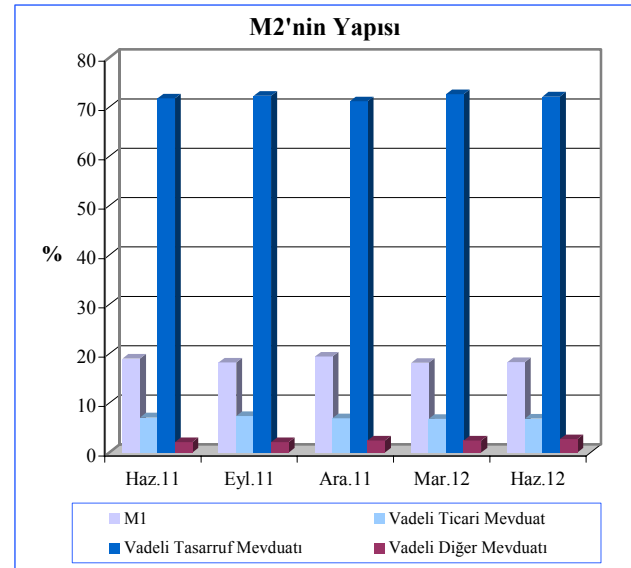
Yıllar	Para Arzı Verileri (Milyon ₺)						
	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.446,0	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12

Kaynak: KKTCMB

M2 para arzının yapısına ilişkin bilgi verilen Grafik 5.14'e bakıldığında, önceki dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2012 itibarıyla en büyük payın yüzde 72,1 oranla vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 18,32'lik payla M1, yüzde 6,87 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 2,70'lik oranla vadeli diğer mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde 0,33 puan artarak yüzde 72,1'e yükselmiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1 yüzde 19,03'den yüzde 18,32'ye, vadeli ticari mevduat yüzde 7,11'den yüzde 6,87'ye gerilemiştir. Vadeli diğer mevduat yüzde 2,09'dan yüzde 2,7'ye yükselmiştir.

Grafik 5.14

Kaynak: KKTCMB

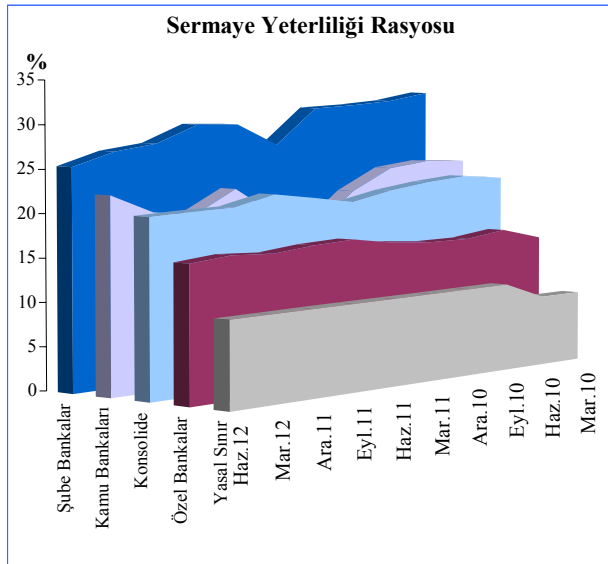
6. FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

Sermaye Yeterliliği

2012 yılının ikinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,11 puan azalmasına karşın, yasal sınırın üzerinde, yüzde 20,49 seviyesinde gerçekleşmiştir. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde sektörün SYSR'si 0,37 puan azalarak, yüzde 20,86'dan yüzde 20,49'a gerilemiştir.

Haziran 2012 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu bankalarında yüzde 22,57, özel bankalarda 15,74 ve şube bankalarında 25,44 olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki dönemde bu oranlar sırasıyla, yüzde 20,23, 16,14 ve 26,79 seviyesinde idi. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında kamu bankalarında SYSR 3,98 puan artmış, özel bankalarda 0,65 ve şube bankalarında ise 3,38 puan azalmıştır.

Grafik 6.1

Kaynak: KKTCMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıkları, Tablo 6.1'den de görüleceği üzere, Haziran 2012 sonunda bir önceki dönemle kıyaslandığında, yüzde 0 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıklar dışındaki risk gruplarında artış olmuştur. Buna göre, yüzde 0'lık risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıklar yüzde 0,37 oranında azalmış, yüzde 20, yüzde 50 ve yüzde 100 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıkların artış oranları sırasıyla, yüzde 6,17, 5,41 ve 5,3 olmuştur. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 17,2 milyon TL azalarak 1.312,3 milyon TL'ye gerilemiştir.

Tablo 6.1

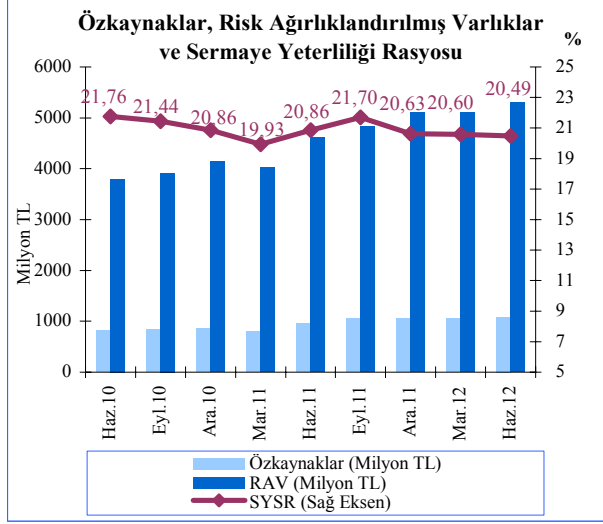
Risk Ağırlıklı Varlıklar (Milyon ₺)				
	Aralık 2011	Mart 2012	Haziran 2012	Yüzde Değişim
% 0	4.987,9	4.804,3	4.786,3	-0,37
% 20	1.395,9	1.534,2	1.628,9	6,17
% 50	1.396,1	1.379,8	1.454,4	5,41
% 100	2.744,1	2.784,5	2.932,2	5,30
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	1.383,8	1.329,5	1.312,3	-1,29

Kaynak: KKTCMB

Grafik 6.2'den de görüleceği üzere, 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 3,66 ve özkaynaklarda ise yüzde 3,1 oranında artış gerçekleşmiştir. 2012 ilk çeyreği itibarıyla yüzde 20,60 olan sektörün SYSR'si, Haziran 2012 itibarıyla yüzde 20,49 seviyesine inmiştir. Mart 2012 sonunda 5.110,7 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıklar toplamı, Haziran 2012 sonunda 5.297,5 milyon TL olmuş, ilgili dönemde özkaynaklar 1.052,7 milyon TL'den, 1.085,3 milyon TL'ye yükselmiştir.

Sektörün özkaynakları ve risk ağırlıklı varlıkları önceki yılın aynı dönemine göre; özkaynaklarda yüzde 12,62 (121,6 milyon TL), risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 14,65 (677 milyon TL) artmıştır.

Grafik 6.2

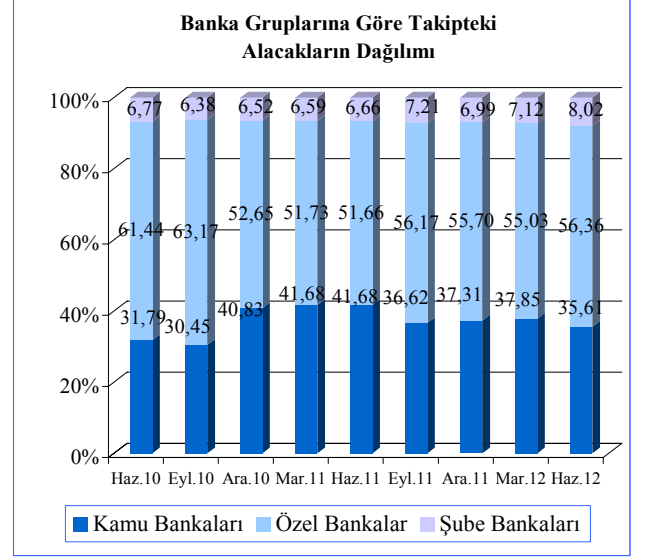
Not: Özkaynaklar, KKTC Bankalar Yasası, Madde 33 Altındaki Tebliğ'in 3. maddesine istinaden hesaplanmıştır.
Kaynak: KKTCCMB

Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Mart 2012 itibarıyla 481,2 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yüzde 2,83 oranında azalarak 467,6 milyon TL seviyesine inmiştir. TGA'nın banka gruplarına göre dağılımının verildiği Grafik 6,3'e bakıldığında; özel bankalar ile şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, kamu bankalarının payında azalış olduğu görülmektedir. Buna göre, Mart 2012 - Haziran 2012 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 37,85 oranından yüzde 35,61'e gerilemiş; şube bankalarının tahsili gecikmiş alacaklar içindeki payı yüzde 7,12'den yüzde 8,02'ye; özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı ise, yüzde 55,03'den yüzde 56,36'ya yükselmiştir. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde kamu bankalarının sektör içindeki TGA payı yüzde 41,68'den yüzde 35,61'e gerilerken; özel

sermayeli bankaların payı 51,66'dan yüzde 56,36'ya, şube bankalarının payı ise, yüzde 6,66'dan yüzde 8,02'ye yükselmiştir.

Grafik 6.3

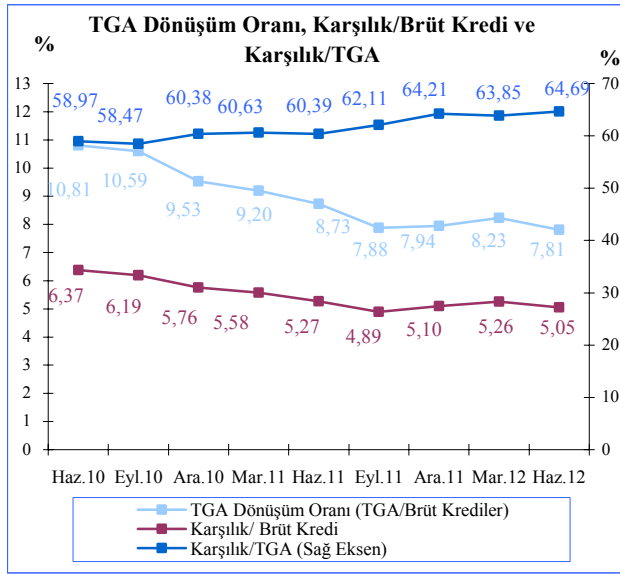
Kaynak: KKTCCMB

2012 Mart sonu itibarıyla yüzde 8,23 olan TGA dönüşüm oranı, Haziran 2012 sonunda 0,42 puan azalmış ve yüzde 7,81 olarak gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ise yüzde 8,73 olan TGA dönüşüm oranı, 0,92 puan azalmıştır.

TGA için ayrılan karşılıklar oranı, Mart 2012 itibarıyla yüzde 63,85 iken, Haziran 2012'de 0,84 puan artmış ve yüzde 64,69'a yükselmiştir. Haziran 2011 - Haziran 2012 döneminde TGA için ayrılan karşılıklar oranı 4,3 puan artmıştır.

2012 Mart itibarıyla yüzde 5,26 olan karşılıklar toplamının brüt kredilere oranı, 2012 yılı ikinci çeyreğinde 0,21 puan azalarak yüzde 5,05 seviyesine gerilemiştir. Haziran 2011 dönemi ile karşılaştırıldığında ise karşılık / brüt kredi oranı 0,22 puan gerilemiştir.

Grafik 6.4

Kaynak: KKTCCMB

Finansal Sağlık Göstergeleri

Haziran 2012 sonu itibarıyla seçilmiş finansal sağlık göstergeleri 2012 ilk çeyreği ile kıyaslandığında, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payında, sektörün SYSR'sinde, TGA'nın brüt krediler içindeki payında azalış meydana gelmiştir. Kredilerdeki büyüme hızı, mevduattaki büyüme hızı, ve brüt kredilerin hem toplam aktif hem de mevduat içindeki payında artış olmuştur. Yabancı kaynakların toplam aktiflere oranı olan finansal kaldıraç, bir önceki çeyrekteki seviyesiyle yaklaşık aynı düzeyde kalmıştır. (Bkz.Tablo 6.2)

2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı, 2012 ilk çeyreğine göre 0,28 puan azalarak yüzde 23,72 olmuştur. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 25,41 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tahsili gecikmiş alacakların brüt krediler içindeki payı, Haziran 2012 sonunda bir önceki döneme göre 0,42 puan azalarak yüzde 7,81 olmuştur. Söz konusu oran bir yıllık dönemde 0,92 puan azalmıştır.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren krediler (brüt) / mevduat oranı, Haziran 2012 sonunda bir önceki döneme göre 0,28 puan artmış ve yüzde 70,89 seviyesine yükselmiştir.

Bir önceki çeyrek dönemlerle mukayese edildiğinde, Mart 2012 sonunda yüzde 1,53 oranında azalan mevduat, 2012 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 2,13 oranında artmıştır.

Haziran 2011'de yüzde 56,22 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2012 yılının ikinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre 0,02 puan artarak yüzde 59,54 seviyesine yükselmiştir.

Brüt kredilerdeki büyüme hızı, 2012 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 2,53 oranında artmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 5,5 olarak gerçekleşmiştir.

2012 Mart itibarıyla 7,99 olan finansal kaldıraç oranı, 2012 yılı ikinci çeyreğinde 0,04 puan azalarak 7,96 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 6.2

Açıklama	Finansal Sağlık Göstergeleri (%)					
	2011				2012	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Likit Aktifler / Top. Aktifler	27,22	25,41	25,60	24,35	24,00	23,72
SYSR	19,93	20,86	21,70	20,63	20,60	20,49
TGA / Brüt Krediler	9,20	8,73	7,88	7,94	8,23	7,81
Brüt Krediler / Mevduat	65,86	66,82	66,23	69,84	70,61	70,89
Brüt Krediler / Top. Aktifler	56,00	56,22	55,82	59,17	59,52	59,54
Brüt Kredilerdeki Büyüme Hızı	4,75	5,50	5,07	9,14	-0,44	2,53
Mevduattaki Büyüme Hızı	4,22	3,98	6,00	3,51	-1,53	2,13
Finansal Kaldıraç*	8,54	7,99	7,94	8,04	7,99	7,96

* Finansal Kaldıraç: Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar
Kaynak: KKTCCMB

2012 yılı ilk çeyreğinde yüzde 1,80 olan sektör aktif kârlılığı, 2012 yılı ikinci çeyrekte yüzde 1,70'e, yüzde 16,08 olan özkaynak kârlılığı yüzde 15,18'e gerilemiştir. Net faiz marjı ise, yüzde 3,99'dan yüzde 3,92'ye inmiştir.

Tablo 6.3

Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları						
Açıklama	2011				2012	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Aktif Kârlılığı ¹	1,75	1,80	1,70	1,82	1,80	1,70
Özkaynak Kârlılığı ²	17,43	16,30	15,10	16,53	16,08	15,18
Net Faiz Marjı ³	3,90	3,85	2,97	3,97	3,99	3,92

¹ Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

² Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³ (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Kaynak: KKTCMB

Finansal Sağlık Endeksi

Bankacılık sektörünün finansal sağlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını izlemek amacıyla oluşturulan Finansal Sağlık

Endeksi (FSE), bu sektördeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtabilecek rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınmasıyla elde edilmektedir.

KKTC bankacılık sektörünün sağlığını, risklerini ve kırılganlıklarını ortaya koyabilmek amacıyla Bankaca hazırlanan bu endeksin sonuçları, sektörün gidişatına dair bir yol gösterici olarak algılanmalıdır.

FSE, sektör ve KKTC ekonomisi ile ilgili yapılan analiz ve yorumlara ışık tutması amacıyla yayınlanmaktadır. Sadece bu endekse bakılarak sektörle ilgili olumlu ya da olumsuz yargı ve sonuçlara ulaşılması yanıltıcı olabilir.

FSE'nin elde edilmesi için oluşturulan alt endekslere ulaşılırken rasyolar önceden belirlenen ağırlıklara göre kullanılmaktadır. Bu alt endeksler ve kullanılan rasyoların ağırlıkları aşağıdaki kutuda verilmektedir.

Kutu-1

Finansal Sağlık Endeksi Değişkenleri			
	Finansal Sağlık Göstergeleri	Endekse Etkinin Yönü	Ağırlık
Aktif Kalitesi	Brüt Takipteki Alacaklar / Brüt Kredi	Negatif	0,33
	Net Takipteki Alacaklar / Özkaynaklar	Negatif	0,33
	Duran Aktifler ¹ / Toplam Aktifler	Negatif	0,33
Likidite	Likit Aktif ² / Toplam Aktif	Pozitif	1,00
Kârlılık	Net Kâr / Toplam Aktif	Pozitif	0,50
	Net Kâr / Özkaynaklar	Pozitif	0,50
Sermaye Yeterliliği	Serbest Sermaye ³ / Toplam Aktif	Pozitif	0,50
	SYSR	Pozitif	0,50

¹ Duran Aktifler; iştirak, bağlı ortaklık, elden çıkarılacak kıymetler, sabit kıymetler ve net takipteki alacaklar toplamından oluşmaktadır.

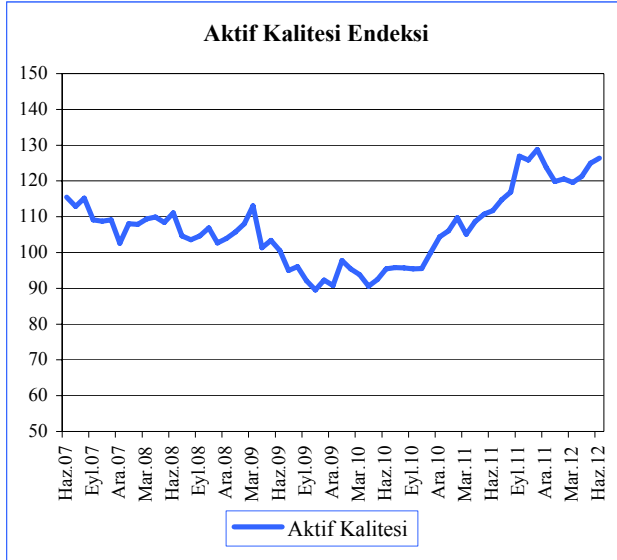
² Likit Aktifler; nakit değerler, Merkez Bankası, BPP işlemlerinden alacaklar, bankalar ve ters repo işlemlerinden alacaklar toplamından oluşmaktadır.

³ Serbest sermaye, özkaynak tutarından duran aktiflerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Finansal sağlık endeksi oluşturulurken Kutu-1'de verilen dört alt endeks kullanılmaktadır. Finansal Sağlık Endeksini oluşturan alt endeksler aşağıda sırası ile irdelenmiştir.

Aktif Kalitesi Endeksi: Aktif kalitesi endeksi 2011 yılı dördüncü çeyreğinde ve 2012 birinci çeyreğinde gerilemiştir. 2012 yılı ikinci çeyreği içinde artışa geçen endeks, Haziran ayı itibarıyla 125,74 seviyesine ulaşmıştır. Geline bu seviye ile endeks, Eylül 2011'de ulaştığı en yüksek noktaya tekrardan yaklaşmıştır.

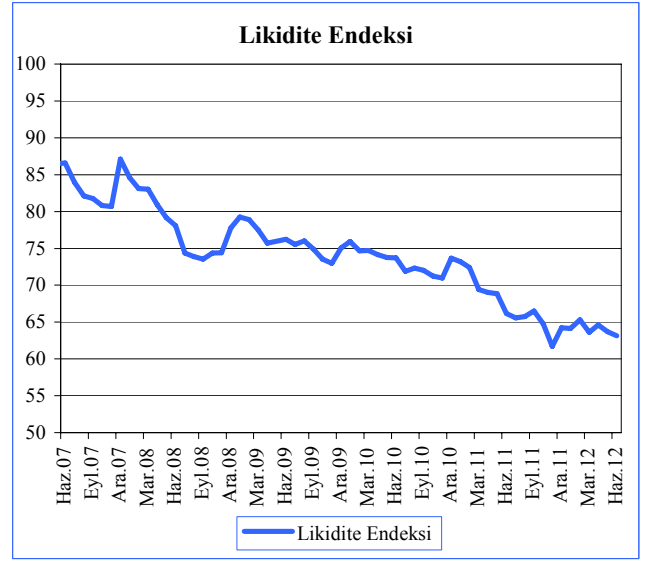
Grafik 6.5

Kaynak: KKTCMB

Likidite Endeksi: Grafik 6.6'dan da görüleceği üzere, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2010 yılı içinde gerileme trendine girmiş, bu gerileme 2011 yılı içerisinde de devam etmiştir. Sektörün likidite endeksi, 2011 yılsonunda 64,25 iken, Haziran 2012 itibarıyla 63,12 seviyesine gerilemiştir.

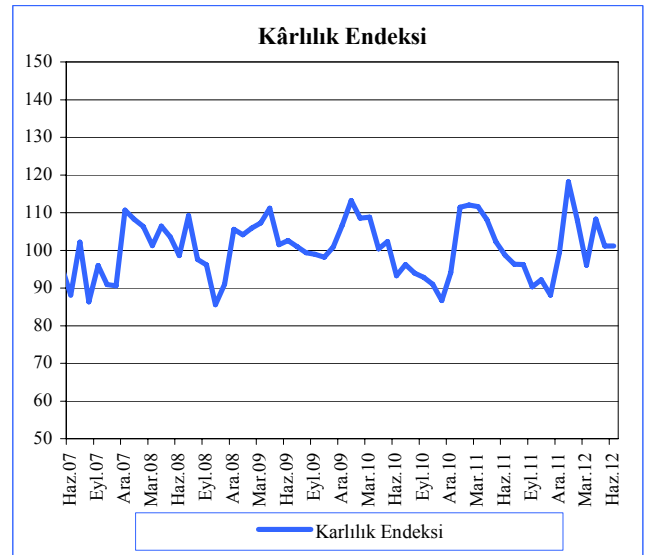
Grafik 6.6

Kaynak: KKTCMB

Kârlılık Endeksi: Finansal Sağlık endeksleri arasında en fazla oynaklık gösteren kârlılık endeksi; 2011 yılı sonunda 99,45 seviyesinde iken, 2012 yılının ilk yarısını 101,18 seviyesinde kapatmıştır.

Grafik 6.7

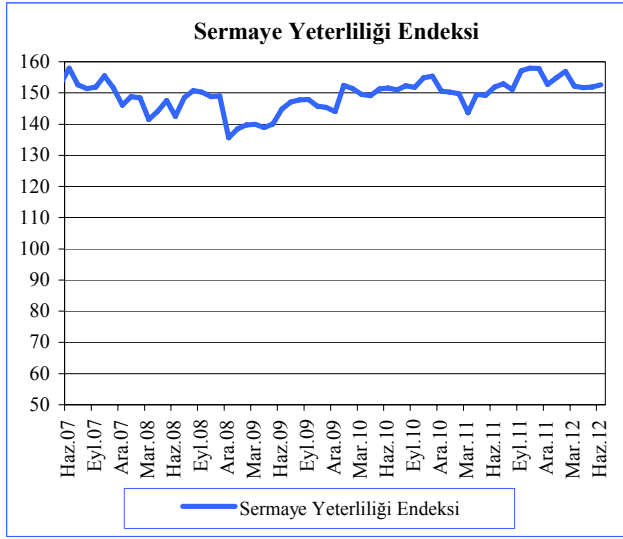

Kaynak: KKTCMB

Sermaye Yeterliliği Endeksi: 2011 yılı sonunda 152,67 seviyesinde olan sektör sermaye yeterliliği endeksi, 2012 yılı ilk yarısı sonunda çok az bir değişim göstermiş ve 152,55 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye yeterliliği endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün özkaynaklarının güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

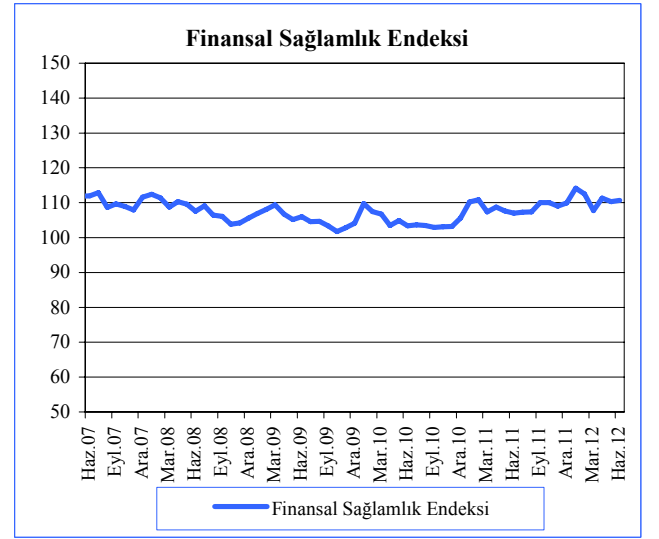
Finansal Sağlık Endeksi: Bankacılık sektörünün finansal sağlığının ve kırılma risklerinin genel hatlarıyla tespit edilebilmesi ve tek bir göstergede özet bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, seçilmiş rasyolardan yararlanılarak oluşturulan ve Mart 2012 döneminde 107,74 olan Finansal Sağlık Endeksi, 2012 yılının ilk yarısı sonunda 110,65 seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 6.8

Kaynak: KKTMB

Grafik 6.9

Kaynak: KKTMB

Ekonomik-Kararlar

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası				
Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesi uyarınca, yasal karşılık oranı değişiklik kararı.	16.07.2012	827	24.07.2012	136

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Meclis

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Yasalar

Yasa Tasarıları

Serbest Bölgeler Yasa Tasarısı

Katma Değer Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı

Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim)
Yasa Tasarısı (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi)

Fon Kaynaklarının Kullanımına Yetki Veren (Değişiklik) Yasa
Tasarısı (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi)

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Borç İlişkilerinde
Uygulanacak Kuralları Düzenleyen Yasa Tasarısı (Ekonomi,
Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi)

İstatistik Tabloları

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa
1	KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (₺)	43
2	KKTCMB Likit Varlıkları (₺)	44
3	KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler	45
4	KKTCMB Nezdindeki Mevduat	46
5	KKTCMB Döviz Kurları	47
6	Çapraz Kurlar - Yabancı Para / ABD doları	48
7	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları(%)	49
8	KKTC Merkez Bankası'nca Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)	50
9	Reeskont Faiz Oranları (%)	51
10	Yasal Karşılık Oranları (%)	52
11	Karşılıksız Çekler	53
12	Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri	54
13	Krediler Toplam - Türlerine Göre	55
14	Krediler (TP) - Türlerine Göre	56
15	Krediler (YP) - Türlerine Göre	57
16	Krediler - Vadelere Göre	58
17	Krediler - Kamu Özel Ayırımı	59
18	Kredi Büyüklükleri	60
19	Özkaynakların Gelişimi	61
20	Kâr - Zarar	62
21	Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre	63
22	Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre	63
23	Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre	64
24	Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre	64
25	Mevduat (TP) - Türlerine Göre	65
26	Mevduat (YP) - Türlerine Göre	66
27	Para Arzı	67
28	Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	68
29	Temel Ekonomik Ve Sosyal Göstergeler	69
30	Gayri Safi Hasılda Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla ₺)	70
31	Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	71
32	Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	72

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa
33	Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	73
34	Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)	73
35	Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla ₺)	74
36	Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	74
37	Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	75
38	Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)*	75
39	Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)*	76
40	Ödemeler Dengesi (Milyon ABD Doları)	76
41	Tüketim Harcamaları (₺)	77
42	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları	78
43	KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları	79
44	TÜFE Endeksi-Ana Harcama Gruplarının Önceki Döneme Göre Değişime Etkileri	79
45	Asgari Ücret Gelişmeleri	80
46	Akaryakıt Satışı (Ton)	81
47	Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları	82
48	İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine Göre)	83
49	Hanehalkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri	84
50	2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması	85
51	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)	86
52	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)	87
53	Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında KKTC'den Güney Kıbrıs'a Yapılan Satışlar	88
54	KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)	89
55	Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri	90
56	KKTC'ye Gelen Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı	91
57	KKTC'ye Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı	92
58	Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı	93
59	Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı	94

Not: (*) İlgili tablolardaki veriler, DPÖ'den yeni bilgi edinilemediğinden dolayı güncellenmemiştir.

Tablo: 1									
KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (₺)									
Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Mar. 2008	1.282.246.607	140.256.645	43.241.145	1.465.744.397	106.084.237	841.868.237	487.187.496	30.604.427	1.465.744.397
30 Haz. 2008	1.300.676.488	137.520.358	30.218.942	1.468.415.788	107.750.995	813.305.075	494.535.750	52.823.968	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	1.282.530.142	105.289.335	62.810.899	1.450.630.376	108.762.390	766.779.304	497.875.397	77.213.285	1.450.630.376
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Mar. 2009	1.490.226.308	152.767.250	54.015.758	1.697.009.316	126.748.391	993.998.278	490.254.160	86.008.487	1.697.009.316
30 Haz. 2009	1.529.634.301	137.571.126	60.547.645	1.727.753.072	127.627.406	965.821.610	507.526.438	126.777.618	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	1.571.464.773	119.288.779	72.368.998	1.763.122.550	128.539.877	952.927.448	506.903.513	174.751.712	1.763.122.550
31 Ara. 2009	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara.2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30 Haz. 2012	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 2		KKTCMB Likit Varlıkları (₺)					
Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Mar. 2008	49.692.127	818.402	163.908.586	409.460.240	124.147.560	534.219.692	1.282.246.607
30 Haz. 2008	38.950.938	818.402	86.979.379	458.719.297	99.839.166	615.369.306	1.300.676.488
30 Eyl. 2008	30.999.943	818.402	70.075.080	495.082.605	57.719.559	627.834.553	1.282.530.142
31 Ara. 2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Mar. 2009	41.253.227	1.102.232	332.627.571	530.370.417	3.765.687	581.107.174	1.490.226.308
30 Haz. 2009	43.011.879	1.102.232	428.710.343	555.479.912	14.957.825	486.372.110	1.525.634.301
30 Eyl. 2009	45.836.472	1.102.232	585.856.115	584.959.903	17.957.401	335.752.650	1.571.464.773
31 Ara. 2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar. 2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar.2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30 Haz.2012	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 3		KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (₺)						
Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Mar. 2008			1.574.710				3.191.250	4.765.960
30 Haz. 2008			851.160				3.023.750	3.874.910
30 Eyl. 2008			595.692				3.127.083	3.722.775
31 Ara. 2008			430.400				3.780.750	4.333.912
31 Mar. 2009			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2009		1.677.527	3.497.163				3.863.397	9.038.087
30 Eyl. 2009		466.648	4.416.690				7.520.845	12.404.183
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.964.792	9.011.434
31 Mar. 2010			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792	8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421	6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30 Haz.2012		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Tarih	KKTTCMB Nezdindeki Mevduat (₺)								Toplam
	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Mar. 2008	12.533.727	44.457.446	440.235.263	343.550.475	253.796.881	233.390.615	555.477	535.849	1.329.055.733
30 Haz. 2008	32.788.967	19.870.247	404.298.288	355.258.061	272.622.653	221.913.097	567.890	521.622	1.307.840.825
30 Eyl. 2008	6.279.591	35.178.630	407.638.950	316.664.994	277.364.050	220.511.347	529.277	487.862	1.264.654.701
31 Ara. 2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Mar. 2009	35.902.683	18.179.795	599.797.649	339.120.108	281.252.635	209.001.525	515.521	482.522	1.484.252.438
30 Haz. 2009	20.662.007	9.044.368	571.758.526	357.075.096	293.736.408	213.790.030	3.949.510	3.332.103	1.473.348.048
30 Eyl. 2009	45.524.084	1.360.569	500.184.219	403.763.487	304.655.068	202.248.445	477.931	1.617.158	1.459.830.961
31 Ara. 2009	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar. 2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz. 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.457.817.228
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara. 2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.595.655
31 Mar. 2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara. 2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31 Mar. 2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30 Haz. 2012	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662

Kaynak: KKTTCMB

<i>Tablo: 5</i>		KKTCMB Döviz Kurları							
Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2000		671.093	675.004	992.884	999.073	612.994	621.544	1.001.500	1.021.530
2001		1.439.567	1.446.510	2.081.497	2.092.377	1.268.115	1.274.231	2.105.000	2.210.250
2002		1.634.501	1.642.384	2.618.888	2.632.577	1.703.477	1.711.693	2.800.000	2.940.000
2003		1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004		1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005		1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006		1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,2620
2007		1,4221	1,4290	2,7941	2,8087	1,8432	1,8521	2,8256	2,9669
2008		1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		
2009		1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707		
2010		1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590		
2011		1,8889	1,8980	2,9170	2,9322	2,4438	2,4556		
2012	1	1,7819	1,7905	2,7924	2,8070	2,3396	2,3509		
	2	1,7485	1,7569	2,7709	2,7854	2,3503	2,3616		
	3	1,7729	1,7815	2,8367	2,8515	2,3664	2,3778		
	4	1,7535	1,7620	2,8415	2,8564	2,3173	2,3285		
	5	1,8307	1,8395	2,8515	2,8667	2,2794	2,2904		
	6	1,8065	1,8152	2,8216	2,8363	2,2742	2,2852		
	7	1,8011	1,8098	2,8260	2,8408	2,2087	2,2194		

Not: Kurlar ay sonu itibarıyla verilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 6	Çapraz Kurlar			
	Yabancı Para / ABD doları			
Yıllar	Aylar	£	€	KL
2000		1,4801	0,9208	1,5134
2001		1,4465	0,8809	1,5280
2002		1,6029	1,0422	1,7901
2003		1,7750	1,2502	2,1560
2004		1,9205	1,3611	2,3722
2005		1,7238	1,1831	2,0975
2006		1,9621	1,3172	2,3095
2007		1,9979	1,4683	2,5351
2008		1,4503	1,4156	
2009		1,5874	1,4347	
2010		1,5456	1,3254	
2011		1,5449	1,2938	
2012	1	1,5677	1,3130	
	2	1,5854	1,3442	
	3	1,6006	1,3347	
	4	1,6211	1,3215	
	5	1,5584	1,2451	
	6	1,5625	1,2589	
	7	1,5697	1,2263	

Not: Aysonu ve yılsonu çapraz kurlardır.

Kaynak: KKTCMB

Yürürlük Tarihi	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)							
	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
31.07.2006	17,00	3,50	2,25	4,25	28.07.2006	590	31.07.2006	128
20.09.2007	16,75	3,50	2,25	4,25	20.09.2007	613	08.10.2007	182
26.10.2007	16,25	3,50	2,25	4,25	26.10.2007	618	06.11.2007	197
22.11.2007	15,75	3,50	2,25	4,25	22.11.2007	621	04.12.2007	214
14.12.2007	15,25	3,50	2,25	4,25	14.12.2007	626	19.12.2007	224
18.01.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	18.01.2008	631	24.01.2008	17
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCMB

Yürürlük Tarihi	KKTC Merkez Bankası'nca Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)							
	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
28.11.2001	12,00	1,00	1,00	2,50	05.10.2001	460	28.11.2001	124
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	30.04.2002	474	07.05.2002	50
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	29.11.2002	483	12.12.2002	121
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	02.07.2003	498	09.07.2003	79
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	25.08.2004	531	01.09.2004	127
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	29.03.2005	549	31.03.2005	47
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 9		Reeskont Faiz Oranları (%)															
Para Cinsi																	
Yürürlük Tarihi	TL					\$				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
01.10.03	60	47	45	40	40	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTOMB

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Yasal Karşılık Oranları (%)		
	Açıklama	Türk Parası Yükümlülüklerde	Yabancı Para Yükümlülüklerde
30.06.2002		15	16
30.11.2002		14	15
30.04.2003		13	14
30.10.2003		12	13
31.01.2004		11	12
31.07.2004		10	11
31.12.2005		10	11
30.06.2006		9	10
30.09.2007		9	9
31.12.2008		8	8
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	
	Yabancı Para Yükümlülüklerde		8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde		0

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 11		Karşılıksız Çekler	
Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011	1	230	230
	2	229	459
	3	284	743
	4	240	983
	5	218	1.201
	6	295	1.496
	7	255	1.751
	8	285	2.036
	9	289	2.325
	10	279	2.604
	11	298	2.902
	12	342	3.244
2012	1	314	314
	2	321	635
	3	336	971
	4	350	1.321
	5	316	1.637
	6	272	1.909

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 12											
Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özeti (Milyon ₺)											
Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
31 Mar. 09	2.276,2	531,8	489,1	3.516,5	-189,9	546,6	7.170,3	6.122,8	355,3	692,2	7.170,3
30 Haz. 09	2.339,4	571,9	507,3	3.647,7	-199,7	664,6	7.531,2	6.328,8	438,5	763,9	7.531,2
30 Eyl. 09	2.312,9	602,9	506,9	3.648,7	-205,8	762,0	7.627,6	6.321,4	514,3	791,9	7.627,6
31 Ara. 09	2.360,5	702,3	515,3	3.973,7	-253,3	449,5	7.748,0	6.565,9	391,4	790,7	7.748,0
31 Mar. 10	2.346,3	656,3	526,0	4.015,1	-251,9	512,8	7.804,6	6.607,8	377,6	819,2	7.804,6
30 Haz. 10	2.355,9	565,6	538,2	4.189,4	-267,0	562,2	7.944,3	6.713,9	362,3	868,1	7.944,3
30 Eyl. 10	2.304,4	547,2	539,9	4.260,8	-263,9	641,7	8.030,1	6.737,6	387,2	905,3	8.030,1
31 Ara. 10	2.494,0	500,2	556,7	4.630,6	-266,5	501,8	8.416,8	7.066,9	414,5	935,4	8.416,8
31 Mar. 11	2.357,9	611,8	592,2	4.850,5	-270,7	520,9	8.662,6	7.365,3	389,4	907,9	8.662,6
30 Haz. 11	2.312,6	882,1	616,5	5.117,5	-269,9	443,9	9.102,7	7.658,3	432,1	1.012,3	9.102,7
30 Eyl. 11	2.465,5	902,0	651,8	5.376,8	-263,1	499,1	9.632,1	8.118,1	436,7	1.077,3	9.632,1
31 Ara. 11	2.415,1	965,5	653,5	5.868,5	-299,3	314,5	9.917,8	8.402,9	417,9	1.097,0	9.917,8
31 Mar. 12	2.355,7	853,4	663,4	5.842,6	-307,2	407,5	9.815,4	8.274,4	448,7	1.092,3	9.815,4
30 Haz. 12	2.387,0	830,0	670,9	5.523,1	-302,5	953,6	10.062,1	8.450,4	488,3	1.123,4	10.062,1

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 13</i>		Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon ₺)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	41,4	0,0	13,9	0,0	4,2	1.646,8	17,2	20,7	868,5	121,5	0,0	2,9	4,1	459,5	3.200,7
30 Haz. 2009	47,4	0,0	16,1	0,0	4,5	1.633,8	11,4	18,5	916,0	128,1	0,0	4,2	4,6	501,3	3.285,9
30 Eyl. 2009	45,2	1,0	14,8	0,0	5,4	1.680,2	10,5	17,5	926,3	129,6	0,0	7,4	5,6	413,1	3.256,6
31 Ara. 2009	46,1	2,3	15,6	0,0	6,5	1.847,0	16,4	16,4	989,2	131,1	0,0	6,3	1,9	439,5	3.518,3
31 Mar. 2010	44,1	1,6	14,6	0,0	6,7	1.858,7	21,6	16,4	1.054,5	124,7	0,0	7,6	1,7	421,0	3.573,2
30 Haz. 2010	46,5	1,7	15,0	0,0	6,0	1.966,9	20,2	16,1	1.151,6	133,7	0,0	6,1	1,7	371,0	3.736,5
30 Eyl. 2010	53,0	1,9	15,5	0,0	6,2	1.972,2	15,8	14,3	1.182,9	140,8	0,0	4,4	1,7	400,7	3.809,4
31 Ara. 2010	59,3	4,4	16,8	0,0	6,5	2.202,1	19,3	14,9	1.273,7	146,2	0,0	5,7	1,0	439,4	4.189,3
31 Mar. 2011	55,4	6,4	16,9	0,0	20,2	2.262,1	22,1	13,4	1.368,9	144,3	0,3	5,7	0,0	488,6	4.404,3
30 Haz. 2011	62,9	10,4	17,5	0,0	26,2	2.354,2	17,2	12,8	1.515,2	156,1	0,3	5,7	1,1	490,9	4.670,5
30 Eyl. 2011	64,0	12,1	20,0	0,0	26,7	2.581,8	12,6	14,0	1.637,0	164,0	0,0	6,9	1,2	412,7	4.953,0
31 Ara. 2011	62,6	15,3	18,1	0,0	32,2	2.865,9	16,9	13,4	1.686,5	168,0	0,1	0,7	1,2	521,4	5.402,3
31 Mar. 2012	61,0	16,2	23,9	0,0	32,6	2.857,6	18,0	12,7	1.739,9	172,0	0,1	5,3	1,2	420,9	5.361,4
30 Haz. 2012	68,8	14,7	30,1	0,0	31,8	2.956,0	12,1	12,0	1.836,7	184,0	0,5	5,2	1,1	369,9	5.523,1

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 14</i>		Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	24,2	0	0,5	0	0,8	1.098,4	11,4	10,6	440,3	120,0	0	0	0	259,6	1.965,8
30 Haz. 2009	33,5	0	0,7	0	0,8	1.104,8	11,4	9,5	460,4	123,1	0	0	0	299,0	2.043,2
30 Eyl. 2009	34,4	0	0,2	0	0,7	1.152,2	10,5	9,0	472,7	127,9	0	0	0	286,0	2.093,6
31 Ara. 2009	35,0	0	0,2	0	0,5	1.288,8	16,4	8,6	509,1	130,3	0	0	0	320,0	2.308,9
31 Mar. 2010	30,5	0	0,2	0	0,5	1.304,8	21,6	8,8	580,8	124,2	0	0	0	306,4	2.377,8
30 Haz. 2010	32,9	0,2	0,3	0	0	1.376,1	20,1	8,5	668,6	133,2	0	0	0	251,5	2.491,4
30 Eyl. 2010	39,8	0,1	0,5	0	0	1.383,7	15,5	7,5	723,3	140,0	0	0	0	279,1	2.589,5
31 Ara. 2010	43,7	0,3	0,4	0	0	1.536,8	19,3	7,7	782,9	145,5	0	0	0	303,8	2.840,4
31 Mar. 2011	41,7	0,3	0,4	0	13,2	1.546,7	22,1	6,8	866,5	143,5	0,3	0	0	351,4	2.992,9
30 Haz. 2011	47,7	0,1	0,4	0	19,2	1.564,4	17,2	6,0	988,0	154,0	0,3	0	0	322,0	3.119,3
30 Eyl. 2011	48,3	0,1	0,4	0	19,9	1.685,1	12,6	5,7	1.057,7	161,7	0,2	0	0	262,4	3.254,1
31 Ara. 2011	46,1	0,3	1,0	0	25,9	1.946,4	16,9	5,5	1.104,9	165,9	0,1	0	0	355,6	3.668,6
31 Mar.2012	48,3	0,3	8,3	0	27,0	1.977,1	18,0	5,1	1.161,4	166,8	0,5	0	0	257,1	3.669,9
30 Haz. 2012	53,8	0,4	14,0	0	26,7	2.022,2	12,1	4,3	1.221,4	181,7	0,5	0	0	222,2	3.759,6

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 15</i>		Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	17,1	0	13,4	0	3,4	548,4	5,8	10,2	428,2	1,5	0	3,0	4,1	199,8	1.234,9
30 Haz. 2009	13,9	0	15,4	0	3,7	528,9	0	9,0	455,5	5,0	0	4,2	4,6	202,5	1.242,7
30 Eyl. 2009	10,8	1,0	14,6	0	4,7	528,0	0	8,4	453,6	1,7	0	7,4	5,6	127,2	1.163,0
31 Ara. 2009	11,1	2,3	15,4	0	5,9	558,2	0	7,8	480,1	0,7	0	6,4	1,9	119,6	1.209,4
31 Mar. 2010	13,6	1,6	14,4	0	6,2	553,9	0	7,6	473,7	0,5	0	7,5	1,7	114,7	1.195,4
30 Haz. 2010	13,6	1,5	14,6	0	6,0	590,9	0	7,6	482,9	0,5	0	6,0	1,7	119,8	1.245,1
30 Eyl. 2010	14,3	1,8	14,8	0	6,4	588,3	0	6,7	459,5	0,7	0	4,3	1,7	121,4	1.219,9
31 Ara. 2010	15,5	4,1	16,4	0	6,5	665,5	0	6,7	490,9	0,8	0	5,7	1,0	135,8	1.348,9
31 Mar. 2011	13,7	6,1	16,5	0	6,7	715,4	0	6,6	502,4	0,8	0	5,7	0	137,5	1.411,4
30 Haz. 2011	15,2	10,2	17,1	0	7,0	789,8	0	6,8	527,0	2,1	0	5,7	1,2	169,1	1.551,2
30 Eyl. 2011	15,8	11,9	19,5	0	6,7	896,8	0	8,2	579,4	2,0	0	7,0	1,2	150,4	1.698,9
31 Ara. 2011	16,4	15,0	17,1	0	6,3	919,5	0	7,9	581,7	2,2	0	0,7	1,2	165,7	1.733,7
31 Mar. 2012	12,7	15,9	15,6	0	5,4	880,5	0	7,6	578,5	5,2	0	5,2	1,2	163,7	1.691,5
30 Haz. 2012	14,9	14,3	16,1	0	5,1	933,7	0	7,6	651,2	2,3	0	5,2	1,1	147,7	1.763,5

Kaynak: KKTCCMB

<i>Tablo: 16</i>		Krediler - Vadelere Göre (Milyon ₺)				
Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Mar. 2009	1.895,3	0,69	1.305,4	7,28	3.200,7	3,28
30 Haz. 2009	1.949,9	2,88	1.336,0	2,34	3.285,9	2,66
30 Eyl. 2009	1.925,9	-1,23	1.330,7	-0,40	3.518,3	7,07
31 Ara. 2009	2.093,9	8,72	1.424,4	7,04	3.518,3	0,00
31 Mar. 2010	2.078,1	-0,75	1.495,1	4,96	3.573,2	1,56
30 Haz. 2010	2.093,1	0,72	1.643,4	9,92	3.736,5	4,57
30 Eyl. 2010	2.128,9	1,71	1.680,5	2,26	3.809,4	1,95
31 Ara. 2010	2.345,3	10,16	1.844,0	9,73	4.189,3	9,97
31 Mar.2011	2.401,3	2,39	2.002,9	8,62	4.404,3	5,13
30 Haz. 2011	2.445,7	1,85	2.224,7	11,07	4.670,5	6,04
30 Eyl. 2011	2.548,6	4,21	2.404,4	8,08	4.953,0	6,05
31 Ara. 2011	2.888,4	13,33	2.513,9	4,55	5.402,3	9,07
31 Mar.2012	2.803,1	-2,95	2.558,4	1,77	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	2.833,0	1,07	2.690,1	5,15	5.523,1	3,02

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 17</i>		Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon ₺)				
Tarih	Kamu Kredileri	Yüzde Değişim	Özel Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Mar. 2009	1.159,1	1,89	2.041,6	4,08	3.200,7	3,28
30 Haz. 2009	1.192,4	2,87	2.093,5	2,54	3.285,9	2,66
30 Eyl. 2009	1.194,8	0,20	2.142,4	2,34	3.518,3	7,07
31 Ara. 2009	1.375,9	15,16	2.142,4	0,00	3.518,3	0,00
31 Mar. 2010	1.343,9	-2,33	2.229,3	4,06	3.573,2	1,56
30 Haz. 2010	1.339,5	-0,33	2.396,9	7,52	3.736,5	4,57
30 Eyl. 2010	1.346,5	0,52	2.462,9	2,75	3.809,4	1,95
31 Ara. 2010	1.503,2	11,64	2.686,1	9,06	4.189,3	9,97
31 Mar.2011	1.516,5	0,88	2.887,8	7,51	4.404,3	5,13
30 Haz. 2011	1.481,5	-2,31	3.189,0	10,43	4.670,5	6,04
30 Eyl. 2011	1.485,4	0,26	3.467,6	8,74	4.953,0	6,05
31 Ara. 2011	1.752,2	17,96	3.650,1	5,26	5.402,3	9,07
31 Mar.2012	1.664,0	-5,03	3.697,4	1,30	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	1.662,4	-0,10	3.860,7	4,42	5.523,1	3,02

Kaynak: KKTCMB

Tarih	Kredi Büyüklükleri (Milyon ₺)					Genel Toplam
	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	
31 Mar. 2009	2.226,4	220,6	514,3	231,1	8,2	3.200,7
30 Haz. 2009	2.273,3	236,7	534,3	233,4	8,1	3.285,9
30 Eyl. 2009	2.227,7	239,4	532,7	248,7	8,0	3.256,6
31 Ara. 2009	2.437,0	282,7	546,3	243,9	8,3	3.518,3
31 Mar. 2010	2.331,5	308,9	571,6	248,3	99,9	3.560,2
30 Haz. 2010	2.417,3	354,1	608,1	252,2	104,8	3.736,5
30 Eyl. 2010	2.454,4	352,5	643,2	256,3	103,0	3.809,4
31 Ara. 2010	2.707,6	391,4	676,9	259,9	153,53	4.189,3
31 Mar. 2011	2.899,8	422,5	705,4	257,9	119,1	4.404,3
30 Haz. 2011	3.076,5	461,3	725,5	273,5	133,7	4.670,5
30 Eyl.2011	3.278,6	500,6	737,9	283,9	152,0	4.953,0
31 Ara.2011	3.698,5	505,3	765,0	287,6	145,5	5.402,3
31 Mar.2012	3.617,2	521,8	782,3	300,9	139,2	5.361,4
30 Haz. 2012	3.716,3	514,6	824,3	318,0	149,9	5.523,1

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 19</i>		Özkaynakların Gelişimi (Milyon ₺)					
Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artış Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Mar. 2009	410,5	96,2	3,4	2,5	48,9	130,6	692,1
30 Haz. 2009	494,0	93,3	3,4	2,6	75,4	95,2	763,9
30 Eyl. 2009	495,3	93,3	3,4	2,6	102,2	95,1	791,9
31 Ara. 2009	525,1	97,9	3,4	3,8	79,4	81,0	790,6
31 Mar. 2010	528,6	101,8	3,5	3,8	52,2	129,3	819,2
30 Haz. 2010	562,3	107,6	3,5	3,8	104,0	86,9	868,1
30 Eyl. 2010	562,5	107,6	3,5	3,8	141,0	86,9	905,3
31 Ara. 2010	567,4	107,8	3,5	3,8	170,6	82,3	935,4
31 Mar.2011	567,6	121,6	3,5	4,2	42,4	168,6	907,9
30 Haz. 2011	630,2	133,3	3,5	5,0	98,0	142,2	1.012,2
30 Eyl. 2011	641,0	141,6	3,1	5,0	162,5	124,1	1.077,3
31 Ara. 2011	641,3	143,2	3,5	5,0	181,5	122,5	1.097,0
31 Mar. 2012	653,5	150,6	3,5	6,3	44,5	233,9	1.092,3
30 Haz. 2012	667,3	162,5	3,5	6,3	103,7	180,1	1.123,4

Kaynak: KKTTCMB

<i>Tablo: 20</i>		Kâr / Zarar Tablosu (Milyon ₺)			
Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Mar. 2009	235,4	69,5	32,5	59,1	48,9
30 Haz. 2009	455,8	135,0	64,2	121,3	75,4
30 Eyl. 2009	656,2	204,5	89,9	183,4	102,2
31 Ara. 2009	846,4	217,6	128,4	260,9	79,4
31 Mar. 2010	196,1	74,1	36,4	63,1	52,2
30 Haz. 2010	391,7	142,7	75,3	128,0	104,0
30 Eyl. 2010	591,2	224,8	112,4	197,1	141,0
31 Ara. 2010	785,8	287,5	147,3	270,4	170,6
31 Mar.2011	202,0	78,9	39,4	67,0	42,4
30 Haz. 2011	419,1	165,6	80,2	135,2	98,0
30 Eyl. 2011	653,0	257,3	114,1	204,4	162,5
31 Ara. 2011	897,3	316,8	158,9	289,2	181,5
31 Mar.2012	250,9	94,9	44,8	79,1	44,5
30 Haz. 2012	504,7	184,3	99,9	160,9	103,7

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 21</i>	Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2009	832,0	4.149,1	494,9	125,4	521,4	6.122,8
30 Haz. 2009	867,9	4.446,4	356,2	134,8	523,5	6.328,8
30 Eyl. 2009	894,9	4.425,1	367,0	127,7	506,7	6.321,4
31 Ara. 2009	976,2	4.543,6	424,1	135,3	486,7	6.565,9
31 Mar. 2010	971,3	4.642,5	361,2	203,2	429,6	6.607,8
30 Haz. 2010	974,7	4.739,1	335,2	231,5	433,4	6.713,9
30 Eyl. 2010	1.007,6	4.719,0	342,3	209,0	459,7	6.737,6
31 Ara. 2010	1.136,6	4.838,5	416,9	196,3	478,6	7.066,9
31 Mar. 2011	1.165,9	4.682,3	769,5	224,3	523,3	7.365,3
30 Haz. 2011	1.245,0	4.745,0	852,4	226,3	589,7	7.658,4
30 Eyl. 2011	1.301,3	4.939,3	948,4	252,2	676,9	8.118,1
31 Ara. 2011	1.448,5	5.013,3	986,7	272,5	681,9	8.402,9
31 Mar. 2012	1.254,3	5.013,7	1.061,7	298,3	646,4	8.274,4
30 Haz. 2012	1.300,5	5.095,5	1.109,7	290,4	654,4	8.450,5

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 22</i>	Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2009	380,9	2.656,3	329,8	39,6	112,5	3.519,1
30 Haz. 2009	397,8	2.959,3	178,7	45,7	106,8	3.688,3
30 Eyl. 2009	445,1	2.988,4	185,2	41,7	110,1	3.770,5
31 Ara. 2009	507,1	3.087,5	223,6	45,5	102,5	3.966,2
31 Mar. 2010	465,4	3.179,3	173,8	109,0	57,5	3.985,0
30 Haz. 2010	470,2	3.213,2	176,6	116,4	58,3	4.034,7
30 Eyl. 2010	499,3	3.244,2	195,9	106,6	82,6	4.128,6
31 Ara. 2010	611,8	3.325,8	233,7	112,9	87,8	4.372,0
31 Mar. 2011	593,7	3.260,6	520,9	130,4	92,4	4.598,0
30 Haz. 2011	648,0	3.285,2	591,1	126,7	130,0	4.781,0
30 Eyl. 2011	684,6	3.367,9	657,2	139,6	153,6	5.002,9
31 Ara. 2011	795,6	3.443,0	682,0	151,0	157,3	5.228,9
31 Mar. 2012	645,4	3.437,4	706,4	175,7	131,7	5.096,6
30 Haz. 2012	652,6	3.476,0	718,4	168,4	132,7	5.148,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 23	Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2009	451,0	1.492,8	165,0	85,9	409,0	2.603,7
30 Haz. 2009	470,1	1.487,1	177,4	89,1	416,8	2.640,5
30 Eyl. 2009	449,7	1.436,7	181,8	86,0	396,7	2.550,9
31 Ara. 2009	469,0	1.456,2	200,5	89,7	384,3	2.599,7
31 Mar.2010	505,7	1.463,2	187,3	94,2	372,2	2.622,8
30 Haz. 2010	504,4	1.525,9	158,5	115,1	375,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	508,3	1.474,9	146,4	102,4	377,0	2.609,0
31 Ara. 2010	524,9	1.512,8	183,0	83,5	390,7	2.694,9
31 Mar. 2011	572,3	1.421,7	248,5	93,8	431,0	2.767,3
30 Haz. 2011	597,0	1.459,7	261,3	99,7	459,7	2.877,4
30 Eyl. 2011	616,8	1.571,4	291,2	112,6	523,2	3.115,2
31 Ara. 2011	652,9	1.570,4	304,6	121,4	524,7	3.174,0
31 Mar. 2012	608,9	1.576,2	355,4	122,6	514,7	3.177,8
30 Haz. 2012	647,8	1.619,5	391,3	122,0	521,6	3.302,2

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 24	Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2009	565,3	516,9	4.723,5	179,2	137,9	6.122,8
30 Haz. 2009	582,0	528,1	4.905,2	181,4	132,1	6.328,8
30 Eyl. 2009	581,3	546,7	4.873,2	208,5	111,7	6.321,4
31 Ara. 2009	615,0	609,2	5.025,0	190,8	125,9	6.565,9
31 Mar.2010	630,9	638,2	5.022,7	195,8	120,2	6.607,8
30 Haz. 2010	518,0	745,1	5.123,1	174,4	153,3	6.713,9
30 Eyl. 2010	579,2	693,6	5.147,9	178,4	138,5	6.737,6
31 Ara. 2010	638,9	679,6	5.332,1	192,2	224,1	7.066,9
31 Mar. 2011	583,3	781,4	5.585,1	197,4	218,1	7.365,3
30 Haz. 2011	531,8	834,0	5.839,0	219,6	234,0	7.658,4
30 Eyl. 2011	529,7	905,1	6.162,0	226,1	295,2	8.118,1
31 Ara. 2011	569,1	899,2	6.334,3	285,3	315,0	8.402,9
31 Mar. 2012	568,5	850,6	6.324,6	272,1	258,6	8.274,4
30 Haz. 2012	598,2	871,4	6.432,8	294,6	253,5	8.450,5

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 25	Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2009	471,5	329,3	2.596,7	78,9	42,7	3.519,1
30 Haz. 2009	489,9	334,9	2.738,9	84,5	40,1	3.688,3
30 Eyl. 2009	491,1	334,1	2.779,8	108,9	56,6	3.770,5
31 Ara. 2009	515,1	399,8	2.900,3	110,2	40,7	3.966,2
31 Mar.2010	551,2	410,1	2.881,2	105,6	36,8	3.984,9
30 Haz. 2010	439,1	481,8	2.952,7	104,2	56,9	4.034,7
30 Eyl. 2010	509,2	431,2	3.038,5	107,9	41,8	4.128,6
31 Ara. 2010	573,2	428,7	3.157,8	122,9	89,4	4.372,0
31 Mar. 2011	518,6	504,4	3.392,8	122,9	59,3	4.598,0
30 Haz. 2011	470,0	546,9	3.555,8	146,9	61,4	4.781,0
30 Eyl. 2011	457,9	577,9	3.690,7	143,5	132,9	5.002,9
31 Ara. 2011	495,4	586,4	3.832,9	202,4	111,8	5.228,9
31 Mar. 2012	491,5	507,8	3.812,9	189,5	94,9	5.096,6
30 Haz. 2012	515,1	501,9	3.847,6	211,9	71,8	5.148,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 26		Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)				
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2009	93,8	187,6	2.126,8	100,2	95,3	2.603,7
30 Haz. 2009	92,1	193,2	2.166,2	96,8	92,2	2.640,5
30 Eyl. 2009	90,1	212,7	2.093,4	99,6	55,1	2.550,9
31 Ara. 2009	99,8	209,4	2.124,6	80,7	85,2	2.599,7
31 Mar. 2010	79,8	228,1	2.141,4	89,9	83,6	2.622,8
30 Haz. 2010	78,8	263,2	2.170,4	70,3	96,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	69,8	262,4	2.109,4	70,4	96,6	2.609,0
31 Ara. 2010	65,6	250,9	2.174,4	69,4	134,6	2.694,9
31 Mar. 2011	64,7	277,0	2.192,3	74,5	158,8	2.767,3
30 Haz. 2011	61,8	287,2	2.283,1	72,9	172,4	2.877,4
30 Eyl. 2011	71,9	327,3	2.471,2	82,6	162,2	3.115,2
31 Ara. 2011	73,7	312,8	2.501,3	82,9	203,3	3.174,0
31 Mar. 2012	76,9	342,9	2.511,6	82,6	163,8	3.177,8
30 Haz. 2012	83,1	369,5	2.585,3	82,7	181,6	3.302,2

Kaynak: KKTCCMB

<i>Tablo: 27</i>		Para Arzı (Milyon TL)					
Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2004		618,4	45,81	3.017,7	30,21	3.382,7	29,69
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009	I	990,1	10,21	5.759,7	8,80	6.379,1	8,09
	II	1.038,7	4,91	5.968,6	3,63	6.580,4	3,16
	III	1.084,0	4,36	5.990,7	0,37	6.649,8	1,05
	IV	1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010	I	1.165,6	1,16	6.236,1	0,69	6.893,2	0,74
	II	1.149,9	-1,35	6.427,0	3,06	6.974,7	1,18
	III	1.182,6	2,84	6.408,1	-0,29	7.020,5	0,66
	IV	1.174,0	-0,73	6.592,6	2,88	7.292,8	3,88
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 28	Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar
1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDİTWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNİVERSAL BANK LTD.
12	VİYA BANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	YEŞİLADA BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	HSBC BANK A.Ş.
17	T.GARANTİ BANKASI A.Ş.
18	T.HALK BANKASI A.Ş.
19	T.İŞ BANKASI A.Ş.
20	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
21	ING BANK A.Ş.
22	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 29	Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
GSMH (Cari Fiyatlarla ₺)	1.070.424.473	1.418.703.263	1.907.070.964	2.520.806.747	3.143.699.611	4.101.387.190	4.671.255.885	5.128.334.134	5.415.280.698	5.649.534.936	6.651.700.000 ^(T)
GSMH (1977 Fiyatlarıyla ₺)	8.545,9	9.133,1	10.177,1	11.739,6	13.327,0	15.090,7	15.310,8	14.797,2	13.950,4	14.451,2	15.068,7 ^(T)
GSMH (ABD doları)	908.780.125	941.377.075	1.283.711.116	1.765.199.135	2.327.804.229	2.845.221.776	3.598.810.389	3.995.585.613	3.502.542.331	3.750.600.000	n.a
Reel Büyüme Hızı (%)	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	4,3
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	5.068	6.645	8.837	11.560	14.271	17.063	19.165	20.739	21.538	22.147	n.a
Fert Başına GSMH (ABD)	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	n.a
Enflasyon Oranı (%)	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,2	14,7 ^(G)
Bütçe Açığı (Mil. ABD doları) (1)	146,1	225,1	176,9	104,2	185,3	287,3	221,2	369,6	491,0	n.a	n.a
Mevduatlar. (Mil. ABD doları) (2)	805,4	1.153,5	1.785,9	2.355,8	2.707,4	3.330,4	4.239,2	3.678,6	4.207,4	4.426,0	n.a
Döviz Rezervi (Mil. ABD doları)	722,6	941,6	1.222,6	1.544,6	1.597,6	2.030,9	2.072,1	1.802,6	1.974,7	n.a	n.a
İhracat (Milyon ABD doları)	34,6	45,4	50,8	62,0	68,1	68,1	83,7	83,7	71,1	90,9	115,1 ⁽⁴⁾
İthalat (milyon ABD)	272,0	309,6	477,8	853,1	1.255,5	1.376,2	1.539,2	1.680,7	1.326,2	1.806,0	1.727,6 ⁽⁴⁾
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-237,4	-264,2	-427,0	-791,1	-1.187,4	-1.308,1	-1.455,5	-1.597,0	-1.255,1	-1.507,8	-1.612,5 ⁽⁴⁾
İhracat / İthalat (%)	12,7	14,7	10,6	7,3	5,4	4,9	5,4	5,0	5,4	6,04	6,7 ⁽⁴⁾
Gelen Turist Sayısı	365.097	425.556	469.867	599.012	652.779	715.749	791.036	808.682	800.376	902.390	1.022.089 ^(G)
a) Türkiye	277.739	316.193	340.083	434.744	488.023	572.633	634.580	650.405	638.700	741.925	801.326 ^(G)
b) Diğer	87.358	109.363	129.784	164.268	164.756	143.116	156.456	158.277	161.676	160.465	220.763 ^(G)
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	93,7	114,1	178,8	288,3	328,8	303,2	381,0	383,7	390,7	405,8	n.a
İstihdam (3)	90.366	93.114	98.860	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	n.a	n.a
İşsiz Sayısı (3)	1.500	1.535	1.375	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	n.a	n.a
İşsizlik Oranı (%) (3)	1,63	1,62	1,37	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	n.a	n.a
Nüfus	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.283	251.432	255.094	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	16,9	4,1	2,4	3,4	1,46	n.a
Nüfus Yoğunluğu	65,1	65,9	66,6	67,3	68,0	79,4	82,7	84,7	87,5	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	2,3	2,8	3,3	3,0	2,0	3,4	3,9	3,5	3,5	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	5,6	5,0	6,1	6,0	6,0	7,2	8,6	7,6	7,4	n.a	n.a
Yıllık Ort. 1 ABD=₺	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1.3505	1.4415	1.2980	1.2835	1.5461	1,5063	n.a

1) Dış yardımlar dahil değildir.

2) Türk Lirası mevduatları ile döviz mevduatları içermektedir.

3) DPÖ-2006 Yılından itibaren 30 Nisan 2006 yılında gerçekleştirilen Genel Nüfus ve Konut Sayımı sonuçlarına göre hesaplanan yıl ortası de-jure nüfus kullanılmaktadır.

4) Mevcut veriler dikkate alınarak tarafımızdan hesaplanmıştır.

(T) Gerçekleşme Tahmini, (G) Gerçekleşme

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, KKTCMB, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

<i>Tablo: 30</i>	Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla ₺)										
Sektörler	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^(T)
1. Tarım	78.627.217,0	125.668.938,8	176.365.031,8	222.993.161,4	214.199.034,4	249.446.249,5	288.151.830,1	259.154.100,9	300.616.430,7	330.292.725,0	383.900.000
2. Sanayi	121.736.377,0	157.576.560,4	191.426.017,9	231.046.611,0	281.023.837,1	377.504.439,0	430.808.660,4	542.766.477,2	516.727.436,0	552.836.167,3	598.500.000
3. İnşaat	38.923.294,0	62.012.967,1	93.301.912,1	106.808.649,0	164.910.647,6	314.785.285,7	364.429.418,0	362.216.034,6	346.383.111,8	312.118.707,4	376.900.000
4. Ticaret-Turizm	165.151.924,5	215.553.627,8	300.879.734,5	391.227.279,3	541.407.692,0	617.508.618,1	630.286.930,1	721.709.047,4	766.293.097,7	900.033.652,9	1.025.800.000
5. Ulaştırma-Haberleşme	133.453.268,5	185.264.817,9	221.109.706,3	257.580.209,2	328.773.502,2	437.242.766,0	533.409.559,0	614.527.377,1	597.262.858,8	525.213.182,4	614.700.000
6. Mali Müesseseler	92.762.971,3	89.952.347,0	115.256.266,8	187.245.581,7	195.523.141,4	259.316.015,9	309.354.672,4	357.835.272,5	388.421.732,4	404.370.969,7	435.200.000
7. Konut Sahipliği	28.508.816,3	41.431.859,9	50.851.059,5	61.591.937,3	70.261.205,2	117.722.525,7	144.191.222,9	175.938.464,6	202.491.463,9	220.581.154,0	247.800.000
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	133.995.824,5	138.860.124,0	152.767.569,2	225.376.845,3	307.873.501,9	441.919.623,1	493.519.363,3	525.208.660,7	609.293.196,4	652.317.269,0	628.100.000
9. Kamu Hizmetleri	199.156.534,7	277.867.134,2	404.604.239,3	510.392.550,4	628.119.921,8	808.000.153,1	1.003.489.892,8	1.103.967.143,1	1.201.228.086,4	1.180.064.551,9	1.331.800.000
10. İthalat Vergileri	76.836.146,0	113.513.407,6	170.842.157,1	262.481.261,1	338.288.483,0	364.654.029,4	406.650.516,8	416.585.101,4	447.601.464,0	536.308.506,4	969.000.000
11. GSYİH	1.069.152.373,8	1.407.701.784,7	1.877.403.694,5	2.456.744.085,7	3.070.380.966,6	3.988.099.705,5	4.604.292.065,9	5.079.907.679,4	5.376.318.878,0	5.614.136.886,0	6.611.700.000
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	1.272.099,2	11.001.478,9	29.667.269,5	64.062.661,7	73.318.645,0	113.287.485,0	66.963.820,0	48.426.455,0	38.961.820,8	35.398.050,0	40.000.000
GSMH	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0	6.651.700.000
Fert Başına GSMH (\$)	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	n.a
Nüfus	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.283	251.432	255.094	294.906⁽¹⁾

(T) Gerçekleşme Tahmini

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

(1) De-facto

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 31</i>	Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı					
Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Tarım	7,0	6,3	6,3	5,1	5,6	5,9
1.1. Bitkisel	3,7	3,2	3,5	2,7	2,9	3,0
1.2. Hayvancılık	2,8	2,7	2,4	2,1	2,4	2,4
1.3. Ormancılık	--	--	--	--	--	--
1.4. Balıkçılık	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
2. Sanayi	9,2	9,5	9,4	10,7	9,6	9,8
2.1. Taşocakçılığı	0,6	1,0	1,1	0,8	0,7	0,6
2.2. İmalat Sanayi	4,8	4,5	4,4	4,0	3,2	2,3
2.3. Elektrik-Su	3,8	3,9	3,9	5,9	5,8	6,9
3. İnşaat	5,4	7,9	7,9	7,1	6,5	5,6
4. Ticaret-Turizm	17,6	15,5	13,7	14,2	14,3	16,0
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	12,1	12,1	9,5	9,7	9,0	10,7
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	5,6	5,6	4,2	4,5	5,2	5,4
5. Ulaştırma - Haberleşme	10,7	10,7	11,6	12,1	11,1	9,4
6. Mali Müesseseler	6,4	6,5	6,7	7,1	7,2	7,2
7. Konut Sahipliği	2,3	3,0	3,1	3,5	3,8	3,9
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,0	11,1	10,7	10,3	11,3	11,6
9. Kamu Hizmetleri	20,4	20,3	21,8	21,7	22,3	21,0
10. İthalat Vergileri	11,0	9,2	8,8	8,2	8,3	9,6
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ

Tablo: 32	Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T
1. Toplam Kaynaklar	1.090.566.043,0	1.398.132.003,8	1.878.250.481,9	2.540.942.363,1	3.516.842.761,6	4.394.876.590,5	4.996.275.085,9	5.629.284.184,4	5.516.650.698,8	6.064.972.476,0
2. Toplam Yatırımlar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
3. Toplam Tüketim	933.279.663,9	1.173.695.177,6	1.548.978.015,3	2.031.107.625,8	2.830.831.454,8	3.376.832.349,5	3.907.085.275,0	4.580.141.996,5	4.570.044.559,7	5.015.387.977,6
4. Kamu Harcanabilir Geliri	130.312.005,8	108.227.350,2	324.355.696,0	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1	751.938.260,8	980.648.434,1
5. Özel Harcanabilir Gelir	940.112.467,2	1.310.475.913,4	1.582.715.268,0	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3	4.663.342.438,0	4.668.886.501,9
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	25,6	35,1	32,4	31,5	19,4	28,6	29,0	20,1	33,9	25,7
7. Toplam Yurtiçi Tasarruflar	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9	845.236.139,1	634.146.958,4

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

Tablo: 33	Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T
1. Toplam Yatırımlar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
1.1. Sabit Sermaye Yat.	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,6
1.2. Stok Değişimleri	16.536.800,8	25.205.219,4	23.069.109,9	43.234.076,3	40.551.250,4	51.384.926,1	24.907.602,8	-13.560.206,3	16.258.667,7	33.086.153,8
2. Toplam Tasarruflar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
2.1. Yurtiçi Tasarruflar	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9	845.236.139,1	634.146.958,4
2.2. Dış Tasarruflar	20.141.570,0	-20.571.259,8	-28.820.482,1	20.135.615,7	373.143.150,0	293.489.400,0	325.019.200,0	500.950.050,0	101.370.000,0	415.437.540,0

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

Sektörler	Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)											Beş Yıllık Ortalama Büyüme
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
1. Tarım	-13,2	16,1	18,9	7,3	8,5	2,8	-3,2	0,4	-18,2	8,2	10,0	-0,6
2. Sanayi	4,0	-6,5	5,0	7,7	10,6	6,4	20,0	-0,9	-10,3	-9,1	-0,2	-5,2
3. İnşaat	18,7	-20,4	15,9	30,8	5,3	18,9	68,1	4,2	-8,0	-18,5	3,8	-5,1
4. Ticaret-Turizm	-5,4	-15,5	13,9	12,5	25,5	20,8	9,5	-2,7	-2,1	-8,7	18,3	0,7
5. Ulaştırma-Haberleşme	6,7	-0,5	3,7	4,2	8,8	14,2	-0,7	-3,6	2,2	-2,8	-20,0	-6,4
6. Mali Müesseseler	-6,8	-18,0	-10,1	6,7	-0,3	4,2	8,9	6,3	9,6	1,7	0,3	4,4
7. Konut Sahipliği	2,2	3,1	2,0	2,4	2,4	3,4	20,1	4,6	2,7	3,8	4,0	3,7
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	-10,7	14,3	0,9	5,7	26,0	19,1	12,5	6,6	4,3	3,4	-5,3	2,1
9. Kamu Hizmetleri	3,1	-1,5	-0,5	4,1	5,2	6,8	2,4	8,2	1,2	-5,0	0,4	1,1
10. İthalat Vergileri	3,4	-19,6	6,7	36,9	46,8	29,7	-0,6	12,3	-0,8	-7,1	18,6	5,3
11. GSYİH	-	-5,4	6,2	10,6	14,2	13,8	12,7	2,8	-2,9	-5,5	3,7	-0,5
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	-74,4	-48,2	594,1	123,5	88,5	7,4	34,1	-47,3	-36,4	-28,2	-9,9	-31,7
GSMH	-0,6	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	-1,1

Kaynak: DPÖ

Sektörler	Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Tarım	11.273.995,9	15.876.418,2	19.505.376,0	25.067.329,5	30.288.995,7	37.031.696,5	25.096.397,8	33.118.594,9	27.058.393,7	49.136.362,5
2. Sanayi	15.288.051,7	22.529.433,0	40.640.073,2	70.693.090,7	84.573.998,0	154.480.514,6	188.370.607,1	199.708.263,8	103.835.938,2	142.669.112,1
3. İnşaat	2.544.432,3	4.327.423,0	8.909.608,5	21.259.857	43.258.675,4	34.687.310,1	20.913.624,0	14.016.685,2	14.168.717,1	18.049.456,8
4. Ticaret-Turizm	11.290.015,6	19.239.532,6	35.370.682,2	55.650.643,9	68.847.433,3	90.649.789,0	101.226.532,6	82.215.951,7	55.600.413,0	71.044.040,8
5. Ulaştırma-Haberleşme	14.193.791,5	29.705.307,4	44.707.365,5	63.636.784,3	86.087.316,9	125.687.146,5	71.995.694,2	97.322.396,4	92.568.156,3	143.832.803,7
6. Mali Müesseseler	1.193.000,5	1.371.729,5	1.953.076,3	7.523.937	9.103.826,6	10.069.587,4	11.418.664,9	14.893.304,4	24.946.590,4	12.573.295,1
7. Konut Sahipliği	58.768.951,8	66.347.993,9	91.113.091,2	121.390.563,7	204.215.564,9	353.405.768,1	466.969.956,7	480.192.774,8	427.358.059,0	403.403.564,2
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	5.518.412,4	7.999.201,9	12.718.481,6	22.014.944,9	25.959.956,5	49.092.282,6	88.371.762,0	78.727.130,8	122.716.573,1	143.639.163,1
9. Kamu Hizmetleri	20.678.926,6	31.834.567,3	51.285.602,2	79.363.510,0	93.124.289,1	37.031.696,5	89.918.968,8	62.507.292,3	62.094.630,6	32.150.546,4
Toplam	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,7

Kaynak: DPÖ

Sektörler	Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Kamu Gelirleri	396.701.251,1	525.661.550,6	772.834.745,1	1.023.173.117,8	1.253.787.499,2	1.524.019.743,1	1.739.498.572,7	2.050.350.210,5	1.862.053.831,4	2.107.497.081,5
2. Transferler	264.734.268,3	450.263.752,6	494.826.495,5	594.650.637,6	692.099.945,0	768.021.456,6	834.788.680,2	944.710.702,4	1.110.115.570,6	1.126.848.647,4
3. Kamu Harcanabilir Geliri	131.966.982,8	75.397.798,0	278.008.249,6	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1	751.938.260,8	980.648.434,1
4. Kamu Cari Giderleri	233.532.591,0	322.959.794,0	478.793.537,1	597.959.676,7	749.134.768,6	988.884.634,8	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8	1.487.589.785,8	1.547.895.080,9
5. Kamu Tasarrufu	-101.565.608,2	-247.561.996,0	-200.785.287,5	-169.437.196,5	-187.447.214,4	-232.886.348,3	-326.596.951,2	-260.816.624,7	-735.651.525,0	-567.246.646,8
6. Kamu Yatırımı	47.900.944,5	78.583.801,2	106.416.004,5	147.760.223,3	181.099.777,0	315.787.586,7	255.504.843,5	281.025.335,4	185.112.669,3	181.161.264,3
7. Kamu Finansman Gereği	149.466.552,7	326.145.797,2	307.201.292,0	317.197.419,8	368.546.991,4	548.673.935,0	582.101.794,7	541.841.960,1	920.764.194,3	748.407.911,1

Kaynak: DPÖ

Tablo: 37	Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T
1. Özel Harcanabilir Gelir	938.457.490,2	1.343.305.465,6	1.629.062.714,4	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3	4.663.342.438,0	4.668.886.501,9
2. Özel Tüketim	699.747.072,9	850.735.383,6	1.070.184.478,2	1.433.147.949,1	2.081.696.686,2	2.387.947.714,7	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7	3.082.454.773,9	3.467.492.896,7
3. Özel Tasarruf	238.710.417,3	492.570.082,0	558.878.236,2	659.136.318,1	500.315.371,2	957.441.189,3	1.090.767.562,1	809.008.762,6	1.580.887.664,1	1.201.393.605,2
4. Özel Yatırım	109.385.434,6	145.853.025,0	222.856.462,1	362.074.514,0	504.911.529,8	702.256.654,3	833.684.967,4	768.116.852,5	761.493.469,8	868.423.234,0
5. Kamu Kesimine İkrar	129.324.982,7	346.717.057,0	336.021.774,1	297.061.804,1	-4.596.158,6	255.184.535,0	257.082.594,7	40.891.910,1	819.394.194,3	332.970.371,2

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

Tablo: 38	Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I. Bütçe Gelirleri	320.490.269,9	462.215.751,1	764.430.180,2	1.113.058.470,5	1.249.910.179,1	1.509.540.794,2	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9	1.850.579.976,4	2.094.884.139,9
1. Yerel Gelirler	261.902.473,9	349.495.497,3	600.616.770,8	937.103.669,8	1.042.305.418,6	1.215.615.338,9	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2	1.577.760.033,6	1.791.246.833,6
2. Dış Yardımlar	58.587.796,0	112.720.253,8	163.813.409,4	175.954.800,7	207.604.760,5	293.925.455,2	283.558.867,2	293.810.009,7	272.819.942,9	303.637.306,3
II. Bütçe Giderleri	492.609.666,7	801.470.483,8	1.027.199.638,9	1.261.834.304,7	1.500.220.978,1	1.923.710.074,6	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4	2.575.108.349,3	2.660.956.990,0
1. Cari Giderler	162.283.573,5	220.646.137,4	334.498.045,2	436.157.692,2	571.203.866,0	742.526.703,9	932.560.258,6	1.024.958.715,7	1.103.415.414,9	1.140.049.984,5
2. Transferler	261.048.321,4	455.145.454,4	506.948.350,6	617.197.819,0	700.234.763,2	784.546.989,9	844.881.606,6	974.597.265,7	1.154.300.902,4	1.169.441.199,0
3. Savunma	34.870.000,0	54.000.000,0	68.918.000,0	78.000.000,0	80.145.649,0	118.843.456,0	120.047.875,5	146.813.407,4	167.395.579,2	163.327.202,5
4. Yatırımlar	34.407.771,8	71.678.892,0	116.835.243,1	130.478.793,4	148.636.700,0	277.792.924,8	227.573.822,2	218.359.939,6	149.996.452,8	188.138.604,0
III. Finansman Dengesi	-172.119.396,8	-339.254.732,7	-262.769.458,7	-148.775.834,2	-250.310.799,0	-414.169.280,4	-287.087.316,2	-474.386.821,0	-759.185.805,2	-566.072.850,1
GSMH	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.250.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0

Kaynak: DPÖ

Tablo: 39	Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)																			
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I. Bütçe Gelirleri	28,0	25,5	28,6	32,4	27,7	34,2	37,5	35,0	35,4	37,9	29,9	32,6	40,1	44,7	39,8	36,8	40,9	37,6	34,2	37,1
1. Yerel Gelirleri	23,0	21,7	24,3	28,6	24,1	24,4	29,2	26,9	27,8	28,0	24,5	24,6	31,5	37,7	33,2	29,6	34,9	31,9	29,1	31,7
2. Dış Yardımlar ve Krediler	5,0	3,7	4,3	3,8	3,7	9,8	8,3	8,1	7,6	9,9	5,5	8,0	8,6	7,1	6,6	7,2	6,1	5,7	5,0	5,4
II. Bütçe Giderleri	39,2	33,9	36,1	37,8	38,8	38,3	42,6	45,3	47,2	51,0	46,0	56,5	53,9	50,7	47,7	46,9	45,5	46,1	47,6	47,1
1. Cari Giderler	17,6	16,2	16,7	18,3	17,8	16,8	17,3	16,9	18,7	19,8	15,2	15,6	17,5	17,5	18,2	18,1	20,0	20,0	20,4	20,2
2. Transferler	14,6	12,3	13,0	13,9	16,5	15,5	16,5	17,6	18,2	21,9	24,4	32,1	26,6	24,8	22,3	19,1	18,1	19,0	21,3	20,7
3. Savunma	2,1	2,1	1,8	1,9	2,1	2,0	3,7	4,7	5,5	3,7	3,3	3,8	3,6	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	3,1	2,9
4. Yatırımlar	4,9	3,3	4,5	3,7	2,4	4,1	5,2	6,1	4,8	5,5	3,2	5,1	6,1	5,2	4,7	6,8	4,9	4,3	2,8	3,3
III. Bütçe Dengesi	-11,2	-8,5	-7,5	-5,3	-11,1	-4,1	-5,1	-10,3	-11,8	-13,1	-16,1	-23,9	-13,7	-6,0	-7,9	-10,1	-4,6	-8,5	-13,4	-10,0

Kaynak: DPÖ

Tablo: 40	Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T
1. Cari İşlemler Dengesi	-32,8	-17,1	13,7	19,4	-14,1	-276,3	-203,6	-250,4	-390,3	-65,4	-275,8
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	46,7	143,0	216,7	225,5	254,7	283,2	390,9	335,0	410,5	495,0	438,5
3. Rezerv Hareketleri (-Artış,+Azalış)	22,5	-90,7	-219	-281	-322	-53	-433,3	-41,2	269,5	-172,1	-94,4
4. Net Hata ve Noksan	-36,4	-35,2	-11,4	36,1	81,4	46,1	246,0	-43,4	-289,7	-257,5	-68,3
Ortalama ABD \$ Kuru (1\$=₺)	626.397,6	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1,3505	1,4415	1,2980	1,2835	1,5461	1,5063

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 41</i>	Tüketim Harcamaları (₺)							
	2008		2009		2010		2009-2010 Değişim(%)	
	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla
1. GSMH	5.128.334.134,4	14.797,2	5.415.280.698,8	13.950,4	5.649.534.936,0	14.451,3	4,3	3,6
2. Toplam Tüketim	4.580.141.996,5	13.215,5	4.570.044.559,7	11.773,0	5.015.387.977,6	12.829,2	9,7	9,0
2.1. Kamu Tüketimi	1.366.346.132,8	3.942,7	1.487.589.785,8	3.832,2	1.547.895.080,9	3.959,5	4,1	3,3
2.2. Özel Tüketim	3.213.685.863,7	9.272,7	3.082.454.773,9	7.940,8	3.467.492.896,7	8.869,7	12,5	11,7
Toplam Tüketim/GSMH(%)	89,3	89,3	84,4	84,4	88,8	88,8	--	--
Fert Başına Toplam Tüketim	18.521,9	0,1	18.176,1	0,0	19.660,9	0,1	8,2	7,4
Fert Başına GSMH	20,738,7	0,1	21.537,8	0,1	22.146,9	0,1	2,8	2,1
Fert Başına GSMH (\$)	16.157,9	--	13.930,0	--	14.703,0	--	5,5	--

Kaynak: DPÖ

Aylar	Bir Önceki Yılın Aralık Ayma Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları																			
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ocak	4,9	4,8	9,5	6,7	5,2	4,6	4,9	4,3	2,6	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70
Şubat	12,1	14,4	17,0	13,7	14,0	13,1	9,5	10,7	5,9	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95
Mart	17,9	39,6	25,9	18,6	24,2	19,0	15,5	16,6	13,3	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03
Nisan	20,5	66,8	27,4	22,9	29,1	24,4	18,9	19,8	30,7	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83
Mayıs	22,4	109,4	29,6	30,6	32,8	29,2	21,0	21,0	34,5	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69
Haziran	25,3	116,4	31,6	36,6	34,3	32,8	23,8	25,3	39,2	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73
Temmuz	31,5	126,6	40,7	48,1	39,7	36,7	26,3	32,2	43,3	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28
Ağustos	37,8	149,3	50,6	60,8	50,8	43,9	34,1	38,9	50,8	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	
Eylül	40,5	166,1	60,1	67,0	56,6	53,0	42,9	42,9	59,7	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	
Ekim	44,0	179,1	63,8	73,5	64,5	56,1	47,5	46,4	69,1	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	
Kasım	50,9	192,9	67,2	79,9	73,6	61,1	50,2	49,2	71,9	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	
Aralık	61,2	215,0	72,2	87,5	81,7	66,5	55,3	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	

Kaynak: DPÖ

Tablo: 43		KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları			
Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4

Kaynak: DPÖ, TCMB

Tablo: 44		Tüketici Fiyatları Endeksi (2008=100 Temel Yılı)												
		Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişime Etkileri												
Ana Gruplar		2012												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler		0,08	1,11	0,83	0,30	-0,20	-5,13	-0,94						
2. Alkollü İçecekler ve Tütün		0,28	0,00	0,18	0,03	0,09	0,07	0,10						
3. Giyim ve Ayakkabı		-15,81	-2,82	2,26	16,70	3,09	1,97	-5,40						
4. Konut, Su, Elek., Gaz ve Diğer Yakıtlar		0,49	-0,52	0,35	0,24	-0,22	0,38	-0,22						
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri		0,74	0,52	0,86	2,27	0,02	0,05	0,43						
6. Sağlık		-0,66	0,45	0,54	0,00	0,80	1,48	0,00						
7. Ulaştırma		-0,72	-1,88	1,30	3,67	-1,25	-0,81	-2,24						
8. Haberleşme		4,45	-0,15	4,30	0,01	0,02	0,52	-0,03						
9. Eğlence ve Kültür		-1,20	2,48	0,63	0,94	0,48	0,44	-0,33						
10. Eğitim		-1,37	-1,98	0,90	0,08	-0,85	-0,72	-1,28						
11. Lokanta ve Oteller		0,97	0,71	0,20	0,45	1,34	2,54	0,49						
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler		1,47	1,42	-0,33	0,27	0,19	0,35	0,75						
Genel		-0,70	-0,26	0,93	1,86	-0,15	-0,95	-1,00						

Kaynak: DPÖ

Tablo: 45		Asgari Ücret Gelişmeleri	
Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi	
1978	2.780	30.08.1978	
1979	4.333	18.07.1979	
1980	8.660	04.04.1980	
1981	13.000	19.06.1981	
1982	22.000	10.06.1982	
1983	24.270	08.07.1983	
1984	30.300	21.02.1984	
1985	46.000	01.01.1985	
1986	75.000	01.01.1986	
1987	90.000	01.01.1987	
1988	121.000	01.01.1988	
1989	205.001	01.01.1989	
1990	340.500	01.01.1990	
1991	520.000	01.01.1991	
1992	806.000	01.01.1992	
1993	1.373.000	01.01.1993	
1994	3.000.000	01.01.1994	
1995	5.000.000	01.08.1994	
1996	9.420.000	01.01.1995	
1997	11.590.000	01.09.1995	
1998	14.800.000	01.01.1996	
1999	23.000.000	01.01.1997	
2000	33.800.000	01.09.1997	
2001	50.250.000	01.01.1998	
2002	67.000.000	01.09.1998	
2003	85.000.000	01.01.1999	
2004	103.000.000	01.01.1999	
2005	137.000.000	01.01.2000	
2006	160.000.000	01.07.2000	
2007	200.000.000	01.01.2001	
2008	240.000.000	01.08.2001	
2009	320.000.000	01.01.2002	
2010	380.000.000	01.10.2002	
2011	440.000.000	01.01.2003	
2012	500.000.000	01.08.2003	
2013	550.000.000	01.03.2004	
2014	627.000.000	01.07.2004	
2015	720 (YTL)	01.06.2005	
2016	780 (YTL)	01.01.2006	
2017	860 (YTL)	01.08.2006	
2018	950 (YTL)	01.02.2007	
2019	1.060 (YTL)	01.01.2008	
2020	1.190 (YTL)	01.09.2008	
2021	1.237	01.10.2009	
2022	1.300	01.01.2011	

Kaynak: DPÖ

Tablo: 46	Akaryakıt Satışı (Ton)																	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Benzin (Süper+Kurşunsuz)	42.122	43.490	44.499	49.338	51.742	51.995	48.492	45.385	44.214	46.537	51.187	55.714	59.877	67.049	71.538	75.920	107.542	106.348
2. Gazyağı	1.541	1.372	1.153	1.166	1.162	1.136	1.600	778	789	861	946	814	1.025	1.717	1.093	882	909	1.096
3. Motorin (Euro dizel dahil)	50.792	54.737	55.642	62.392	75.868	92.478	81.460	78.536	84.247	94.032	118.224	155.573	148.023	130.225	125.921	119.426	233.912	148.704
4. Fuel-Oil (1)	3.065	2.654	2.000	1.393	1.802	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Jet A-1	12.131	13.658	15.749	12.995	7.958	13.445	16.788	13.266	11.598	11.291	12.371	15.196	21.409	23.923	22.656	22.172	27.863	30.235
6. LPG	8.913	10.553	11.293	13.060	13.618	14.405	15.196	12.989	12.843	13.716	16.475	16.541	17.784	19.064	18.607	20.219	19.606	23.267
7. Madeni Yağ	440	204	271	324	488	476	286	370	562	693	916	1.068	1.269	895	599	466	-	-
Toplam	119.004	126.668	130.607	140.668	152.638	174.001	163.822	151.324	154.253	167.130	200.119	244.906	249.387	242.873	240.414	239.085	389.832	309.650

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tarih	Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları				
	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
21.09.2010	2,12	2,16	2,09	1,91	1,88
05.10.2010	2,09	2,13	2,10	1,91	1,88
19.10.2010	2,15	2,19	2,12	1,93	1,90
02.11.2010	2,13	2,17	2,11	1,92	1,89
23.11.2010	2,15	2,19	2,14	1,95	1,92
07.12.2010	2,21	2,25	2,18	1,98	1,96
21.12.2010	2,27	2,31	2,26	2,05	2,04
01.01.2011	2,27	2,31	2,26	2,05	2,04
07.01.2011	2,34	2,38	2,33	2,11	2,10
21.01.2011	2,41	2,45	2,40	2,17	2,18
04.02.2011	2,41	2,45	2,45	2,23	2,23
18.02.2011	2,45	2,49	2,51	2,29	2,30
04.03.2011	2,59	2,63	2,63	2,44	2,44
18.03.2011	2,66	2,70	2,75	2,55	2,54
15.04.2011	2,70	2,74	2,76	2,56	2,55
05.05.2011	2,75	2,79	2,75	2,55	2,55
19.05.2011	2,73	2,77	2,68	2,46	2,48
03.06.2011	2,74	2,78	2,72	2,50	2,50
17.06.2011	2,71	2,75	2,76	2,55	2,55
01.07.2011	2,70	2,74	2,72	2,52	2,52
15.07.2011	2,80	2,84	2,79	2,59	2,59
29.07.2011	2,90	2,94	2,89	2,68	2,68
12.08.2011	2,88	2,92	2,87	2,66	2,66
26.08.2011	2,93	2,97	2,91	2,72	2,72
10.09.2011	3,00	3,04	2,95	2,76	2,76
24.09.2011	2,94	2,98	2,95	2,76	2,76
08.10.2011	2,91	2,95	2,95	2,76	2,76
22.10.2011	2,99	3,03	3,02	2,83	2,83
05.11.2011	2,91	2,95	3,01	2,82	2,82
19.11.2011	2,90	2,94	3,04	2,87	2,87
17.12.2011	2,92	2,97	3,04	2,82	2,82
05.01.2012	2,95	3,00	3,04	2,82	2,82
19.01.2012	2,95	3,00	3,04	2,83	2,83
02.02.2012	2,95	3,00	3,04	2,78	2,78
16.02.2012	2,97	3,02	3,07	2,81	2,81
01.03.2012	3,06	3,11	3,14	2,87	2,87
15.03.2012	3,16	3,21	3,21	2,93	2,93
29.03.2012	3,28	3,33	3,27	2,99	2,99
14.04.2012	3,32	3,37	3,22	2,95	2,95
28.04.2012	3,26	3,31	3,21	2,94	2,94
15.05.2012	3,17	3,22	3,18	2,91	2,91
29.05.2012	3,03	3,12	3,10	2,87	2,87
14.06.2012	3,00	3,09	3,06	2,83	2,83
28.06.2012	2,91	3,00	3,00	2,77	2,77
09.08.2012	2,97	3,02	2,79	3,02	2,79

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Sektörler	İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)											
	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormançılık, Avcılık ve Balıkçılık	4.681	5,5	4.378	4,8	3.170	3,5	3.171	3,5	4.432	4,8	5.300	5,7
2. Madencilik ve Taşocakçılığı	144	0,2	113	0,1	115	0,1	113	0,1	106	0,1	73	0,1
3. İmalat Sanayi	8.440	9,9	8.006	8,7	7.679	8,5	7.171	7,9	7.312	8,0	8.393	9,0
4. Elektrik, Gaz, Su	641	0,7	644	0,7	1.103	1,2	860	0,9	952	1,0	1.051	1,1
5. İnşaat ve Bayındırlık İşleri	8.375	9,8	9.590	10,4	9.664	10,8	10.491	11,5	9.204	10,1	7.746	8,3
6. Toptan ve Perakende Ticaret	14.563	17,0	16.757	18,3	17.340	19,3	16.123	17,7	15.609	17,0	16.547	17,7
7. Lokanta ve Oteller	4.942	5,8	5.755	6,3	5.493	6,1	5.941	6,5	7.316	8,0	7.470	8,0
8. Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	5.378	6,3	5.250	5,7	5.017	5,6	6.082	6,7	4.872	5,3	5.026	5,4
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.044	3,5	3.541	3,9	3.142	3,5	3.638	4,0	3.777	4,1	3.498	3,7
10. Gayrimenkul Kiralama	4.261	5,0	3.319	3,6	4.120	4,6	3.004	3,3	4.180	4,6	4.686	5,0
11. Kamu Yönetimi	14.346	16,8	14.969	16,3	14.344	16,0	14.854	16,3	15.417	16,8	15.669	16,8
12. Eğitim Hizmetleri	9.120	10,6	9.743	10,6	9.479	10,6	9.715	10,6	10.182	11,1	9.149	9,8
13. Sağlık İşleri	2.470	2,9	2.931	3,2	3.013	3,4	2.907	3,2	2.533	2,8	2.481	2,7
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	5.178	6,0	6.821	7,4	6.108	6,8	7.151	7,8	5.658	6,2	6.408	6,9
Toplam	85.583	100	91.815	100	89.787	100	91.223	100	91.550	100	93.498	100

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 49</i>	Hanehalkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 ve Daha Yukarı Yaştaki Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus	178.117	185.455	190.423	197.660	201.796	209.310	213.795	215.721
İşgücü	96.592	93.248	101.366	99.149	101.104	104.490	106.117	107.514
İstihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	97.103
İşsiz	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	10.411
İşgücüne Katılma Oranı (%)	54,2	50,3	53,2	50,2	50,1	49,9	49,6	49,8
İstihdam Oranı (%)	48,8	46,1	48,2	45,4	45,2	43,7	43,7	45,0
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,7
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)⁽¹⁾	22,3	20,3	23,8	22,8	24,7	31,4	24,8	23,1

Not: (1) 15-24 yaş grubunda olanlar.

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 50</i>	2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması						
	1996 Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları		2006 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Sonuçları		2011 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Olmayan Sonuçları		2006-2011 Yüzde Değişim
	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	
Lefkoşa İlçesi	62.295	31,1	85.579	32,3	98.739	33,5	15,4
Gazimağusa İlçesi	52.875	26,4	64.269	24,2	69.273	23,5	7,8
Girne İlçesi	38.715	19,3	62.158	23,5	72.284	24,5	16,3
Güzelyurt İlçesi	27.523	13,7	31.116	11,7	31.254	10,6	0,4
İskele İlçesi	19.179	9,6	21.978	8,3	23.356	7,9	6,3
KKTC Toplam	200.587	100	265.100	100	294.906	100	11,2

Kaynak: DPÖ

Yıllar	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)						Toplam İhracat
	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Serbest Liman	
2005	34.144.209	17.126.856	6.917.539	6.852.957	86.732	1.487.529	66.615.822
2006	30.875.362	9.708.799	9.805.754	11.543.938	155.545	2.778.149	64.867.547
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	335.782	4.144.796	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	352.277	5.220.417	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	512.354	3.872.526	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	1.015.052	4.266.978	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	655.895	9.989.273	119.896.086

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Yıllar	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)							Toplam İthalat
	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Serbest Liman	
2005	817.348.068	264.336.128	85.160.122	23.586.046	50.148.935	13.503.025	1.397.202	1.255.479.526
2006	946.978.969	247.072.030	82.977.243	16.460.425	65.267.005	14.233.530	3.231.076	1.376.220.278
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	25.068.485	2.954.119	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	22.011.787	5.661.688	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	19.995.933	6.587.032	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	20.087.718	6.287.860	1.604.180.665
2011	1.200.179.372	281.807.634	80.720.355	42.982.081	87.875.151	27.164.849	7.387.621	1.728.117.063

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo: 53	Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında KKTC'den Güney Kıbrıs'a Yapılan Satışlar (€)								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ocak	-	78.953,7	132.752,5	378.327,1	724.315,1	560.515,1	364.129,7	482.968,5	1.727.422,0
Şubat	-	170.087,8	217.548,1	301.845,8	386.100,0	408.366,7	248.651,4	503.684,1	1.487.438,8
Mart	-	114.833,7	226.488,4	285.667,7	279.753,9	441.556,5	441.055,9	414.340,0	2.614.538,7
Nisan	-	144.619,2	161.978,4	267.332,1	459.163,1	455.069,5	390.519,9	603.167,2	360.314,1
Mayıs	-	157.055,3	160.912,8	286.522,9	591.299,6	822.655,4	494.247,7	440.512,7	378.663,7
Haziran	-	153.520,7	177.400,8	349.496,5	660.486,2	859.735,0	477.789,1	560.555,8	378.184,6
Temmuz	-	138.207,5	377.646,7	340.366,2	799.846,7	533.476,7	624.588,1	4.921.383,3	-
Ağustos	3.847,8	159.754,3	247.649,5	303.721,9	449.733,1	331.540,2	501.049,2	7.416.362,1	-
Eylül	59.424,9	120.673,1	281.755,6	336.263,4	790.420,7	438.879,3	651.889,4	7.130.737,4	-
Ekim	74.595,3	163.828,7	410.080,5	374.771,9	1.045.821,0	471.312,5	620.878,4	2.095.202,4	-
Kasım	145.540,9	145.233,3	453.946,7	514.796,3	598.737,9	420.638,7	681.279,2	2.887.179,9	-
Aralık	187.412,2	126.692,3	380.182,9	386.436,1	385.139,3	262.602,4	427.889,4	1.946.483,7	-
Yıllık Toplam	470.821,1	1.673.459,6	3.228.342,9	4.125.547,9	7.170.816,6	6.006.347,9	5.923.967,4	29.402.577,1	4.402.783,5
Aylık Ortalama	94.164,2	139.454,9	269.026,6	343.795,6	597.568,1	500.529,0	493.664,0	2.450.214,8	880.556,7

Kaynak: Kıbrıs Türk Ticaret Odası

Tablo: 54	KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)					
	Malın Cinsi	2010 Yılı (Ocak-Aralık)		2011 Yılı (Ocak-Aralık)		Yüzde Değişim
		\$	Miktar	\$	Miktar	
1	Narenciye (Kg)	27.166.238	82.127.252	31.422.038	98.601.514	16
2	Süt Ürünleri (Kg)	25.826.381	4.842.710	26.915.239	6.356.899	4
3	Alçı Taşı (Ton)	1.889.140	140.530	2.803.425	179.150	48
4	Konfeksiyon	4.022.957	n.a	3.724.569	n.a	-7
5	Rakı (Lt)	7.669.936	930.794	10.404.480	1.035.229	36
6	Hurdalar (Kg)	6.476.706	15.910.177	14.303.827	52.122.847	121
7	Patates (Kg)	889.288	1.813.660	3.238.776	7.256.768	264
8	Sigaralar (Ad)	449.277	13.575.000	348.536	5.735.000	-22
9	Konsantre (Kg)	3.007.110	1.335.000	2.906.639	1.160.240	-3
10	Piliç Eti (Kg)	2.747.256	2.242.000	5.194.539	3.249.779	89
11	İlaçlar	1.573.599	n.a	1.307.848	n.a	-17
12	Sebzeler (Kg)	1.276.661	7.118.070	1.590.662	10.252.448	25
13	Deriler (Ad)	461.562	139.010	1.022.688	187.568	122
14	Narenciye Esans Yağı (Kg)	32.562	16.570	144.274	21.060	343
15	Meşrubat/Meyvesuyu (Kg)	n.a	n.a	325.241	341.875	0
16	VODKA (Lt)	245.767	158.489	377.620	234.911	54
17	VİSKİ (Lt)	17.418	7.140	21.567	8.358	24
18	Cin (Lt)	91.946	62.618	106.047	74.742	15
19	Likör (Lt)	n.a	n.a	111.373	60.252	0
20	Keçi Boynuzu (Öğütülmüş) (Kg)	166.802	366.000	422.166	1.093.000	153
21	Keçi Boynuzu (Bütün) (Kg)	75.593	105.000	43.820	88.520	-42
22	Keçi Boynuzu (Çekirdek) (Kg)	448.616	350.000	688.260	473.000	53
23	Tütün (Kg)	289.527	35.579	390.590	52.797	35
24	Zeytin Yağı (Lt)	19.062	12.750	42.734	16.000	124
25	Yün Yapağı (Kg)	47.784	179.880	55.637	239.610	16
26	Yumurta (Ad)	377.863	n.a	1.155.715	n.a	206
27	Kaju Cevizi (Kg)	n.a	n.a	1.451.207	132.650	0
28	Badem (Kg)	371.250	62.850	2.247.679	282.024	505
29	Çay (Kg)	261.400	64.125	72.000	18.000	-72
	Ara Toplam	85.901.701		112.839.196		31
	Diğerleri	4.772.147		2.351.472		-51
	Toplam	90.673.848		115.190.668		27
	Güney Kıbrıs'a Yapılan İhracat (*)	5.746.061		4.705.418		-18
	Genel Toplam	96.419.909		119.896.086		24

Not: (*) Güney Kıbrıs'a verilen elektrik enerjisi dahil değildir.

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 55</i>		Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri		
Yıllar	Net Turizm Geliri (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığı (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı (%)	
2001	93,7	-237,4	39,5	
2002	114,1	-264,2	43,2	
2003	178,8	-427,0	41,39	
2004	288,3	-791,1	36,4	
2005	328,8	-1.187,4	28,0	
2006	303,2	-1.308,1	23,2	
2007	381,0	-1.455,5	26,2	
2008	383,7	-1.597,1	24,0	
2009	390,7	-1.255,1	31,1	
2010	405,8	-1.507,8	26,9	

Kaynak: DPÖ

Yıllar	Ercan				Girne				Gazimağusa				Toplam			
	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam
2007	508.598	149.733	182.831	841.162	102.232	5.405	10.585	118.222	23.750	1.318	3.301	28.369	634.580	156.456	196.717	987.753
2008	543.370	149.265	186.862	879.497	86.853	6.623	10.201	103.677	20.182	2.389	3.011	25.582	650.405	158.277	200.074	1.008.756
2009	558.046	153.290	193.481	904.817	63.709	6.529	9.126	79.364	16.945	1.857	2.612	21.414	638.700	161.676	205.219	1.005.595
2010	664.257	152.290	203.835	1.020.382	63.732	7.074	10.653	81.459	13.936	1.101	2.362	17.399	741.925	160.465	216.850	1.119.240
2011	739.337	212.590	219.292	1.171.199	51.063	7.487	9.092	67.642	10.926	686	1.811	13.423	801.326	220.763	230.175	1.252.264

Kaynak: Polis Genel Müdürlüğü

Yıllar	KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı											
	T.C. Vatandaşı			Yabancı			KKTC Vatandaşı			Toplam		
	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam
2003	195.009	145.074	340.083	122.505	7.279	129.784	92.628	27.054	119.682	410.142	179.407	589.549
2004	242.778	191.966	434.744	157.097	7.171	164.268	109.626	25.260	134.886	509.501	224.397	733.898
2005	295.632	192.391	488.023	158.411	6.345	164.756	131.604	21.200	152.804	585.647	219.936	805.583
2006	414.247	158.386	572.633	137.497	5.619	143.116	161.392	16.843	178.235	713.136	180.848	893.984
2007	508.598	125.982	634.580	149.733	6.723	156.456	182.931	13.886	196.717	841.162	146.591	987.753
2008	543.370	107.035	650.405	149.265	9.012	158.277	186.862	13.212	200.074	879.497	129.259	1.008.756
2009	558.046	80.654	638.700	153.290	8.386	161.676	193.481	11.738	205.219	904.817	100.778	1.005.595
2010	664.257	77.668	741.925	152.290	8.175	160.465	203.835	13.015	216.850	1.020.382	98.858	1.119.240
2011	739.337	61.989	801.326	212.590	8.173	220.763	219.272	10.903	230.175	1.171.199	81.065	1.252.264

Kaynak: Polis Genel Müdürlüğü

Tablo: 58

Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı

Yıllar	Otel														II. Sınıf Tatil Köyü		Turistik Bangalov		Yöresel Ev		Turistik Pansiyon		Sınıf Belirlenmeyen /Kapalı		Toplam			
	5 Yıldızlı		4 Yıldızlı		3 Yıldızlı		2 Yıldızlı		1 Yıldızlı		Özel Belgeli		Butik		Apart		Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
2003	6	2.320	8	1.962	28	3.666	32	2.064	41	1.538	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115	11.550
2004	5	2.212	9	2.272	28	3.782	32	2.084	42	1.576	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116	11.926
2005	7	3.644	7	1.850	28	3.162	31	1.986	44	1.747	1	34	-	-	1	162	1	198	1	56	-	-	-	-	-	-	121	12.839
2006	7	3.644	6	1.584	18	2.227	10	538	24	866	1	34	1	42	9	548	6	1.005	33	1.868	1	24	-	-	11	1.073	127	13.453
2007	11	6.274	6	1.536	17	2.183	15	979	23	785	1	34	1	42	7	416	6	1.005	31	1.706	1	24	-	-	11	848	130	15.832
2008	12	6.530	6	1.536	17	2.225	17	1.183	19	573	1	34	1	42	6	396	6	1.005	33	1.892	1	24	-	-	-	-	119	15.440
2009	12	6.712	6	1.644	16	2.045	19	1.361	19	581	1	34	1	42	6	396	6	1.005	32	1.851	1	34	-	-	-	-	119	15.705
2010	13	7.712	6	1.644	15	1.959	20	1.435	19	581	1	34	2	138	6	396	6	1.045	32	1.885	1	34	6	84	-	-	127	16.947
2011	14	9.302	6	1.704	15	2.211	22	1.588	19	583	1	34	2	214	7	456	6	1.045	32	1.881	1	34	9	110	-	-	134	19.162

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo: 59	Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı			
	2008	2009	2010	2011
	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı
İngiltere	60.997	68.057	58.347	67.772
Almanya	11.977	7.586	10.755	20.774
İran	1.037	1.731	2.851	10.178
Belçika	155	245	226	2.818
İsveç	315	627	761	892
Hollanda	337	295	5.669	10.672
Suriye	2.019	1.597	1.336	1.189
İtalya	1.163	7.309	5.547	8.223
İsrail	5.678	6.891	3.191	3.766
Diğer	19.935	19.880	19.660	30.097
Toplam Yabancı	103.613	114.218	108.343	156.381
KKTC	57.270	55.440	52.653	45.243
Türkiye	317.509	304.942	336.240	393.238
Genel Toplam	478.392	474.600	497.236	594.862

Kaynak: DPÖ

Notlar

Para Arzı

En geniş anlamıyla ‘Para Arzı’; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye veya zaman içerisinde farklılık gösterse de ‘para arzı’ likidite derecelerine göre; M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

$$M1 = \text{Dolaşımdaki Para} + \text{Bankalardaki Vadesiz Mevduat} + \text{KKTCMB'deki Mevduat}$$

$$M2 = M1 + \text{Bankalardaki Vadeli Mevduat}$$

$$M3 = M2 + \text{Bankalardaki Resmi Mevduat} + \text{KKTCMB'deki Diğer Mevduat}$$

Mevduat ve Kredi

Bülten’de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları ‘KKTC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı’ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve 39/2001 sayılı ‘KKTC Bankalar Yasası’ altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTC’de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTC Merkez Bankası’na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar ‘Geçici’ olarak kabul edilmektedir.

Dönüşüm Metodu

Bülten’de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Bankamızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüştürme, ilgili yabancı para birimine ait ‘Döviz Alış Kuru’ kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten’de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.kkctmerkezbankasi.org) yayınlanmaktadır.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten’de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.